

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΑΓΡΟΝΟΜΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

**Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης ΤΑΤΜ/ΑΠΘ
Ακαδημαϊκά Έτη 2021-2022 και 2022-2023**

Απρίλιος 2024

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην παρούσα έκθεση προέρχονται από υπηρεσίες που προσφέρει το ΑΠΘ καθώς και διεθνείς βάσεις δεδομένων. Η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης, η οποία συνέταξε την παρούσα έκθεση, όπως και τα μέλη της Γενικής Συνέλευσης του ΤΑΤΜ, τα οποία την επικύρωσαν, δεν έχουν προβεί σε έλεγχο ορθότητας των στατιστικών στοιχείων που προέρχονται από τρίτους και ούτε φέρουν ευθύνη για αυτά και για την ορθότητα των συμπερασμάτων που εξάγονται από αυτά.

Περιεχόμενα

1.	Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης.....	1
1.1.	Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα	1
1.2.	Ανάλυση θετικών στοιχείων και δυσκολιών που παρουσιάσθηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης	1
2.	Προγράμματα Σπουδών.....	3
2.1.	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.....	3
2.1.1.	Ακαδημαϊκή φυσιολογία και προσανατολισμός του ΠΠΣ	3
2.1.2.	Βασική Δομή του ΠΠΣ	4
2.1.3.	Το ΠΠΣ για τα Ακαδημαϊκά Έτη 2021-2022 και 2022-2023	5
2.1.4.	Διαδικασίες Αναμόρφωσης ΠΠΣ.....	6
2.2.	Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	8
2.2.1.	Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών	8
	2.2.1.1. ΔΠΜΣ της Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ στη «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού».....	8
	2.2.1.2. Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ): «Κτηματολόγιο: Νομικές, Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Διαστάσεις»	10
2.3.	Διδακτορικές Σπουδές	12
3.	Προσωπικό	15
3.1.	Υφιστάμενη κατανομή και διαχρονική εξέλιξη προσωπικού ΤΑΤΜ κατά την τελευταία 10ετία.....	15
3.2.	Φύλο προσωπικού	18
3.3.	Ηλικία προσωπικού.....	19
3.4.	Διδακτικές και διοικητικές υποχρεώσεις του προσωπικού του ΤΑΤΜ με βάση τον αριθμό των φοιτητών του Τμήματος	20
4.	Φοιτητές.....	25
4.1.	Αριθμός φοιτητών και φοιτητριών σε όλους τους κύκλους σπουδών.....	25
4.2.	Φοιτητές και φοιτήτριες σε όλους τους κύκλους σπουδών.....	26
4.3.	Πλήθος προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος σπουδών	27
4.4.	Ποσοστό προπτυχιακών φοιτητών/τριών σε κανονικά έτη σπουδών	28
4.5.	Συμμετοχή και επιτυχία στις εξετάσεις	29
4.6.	Κινητικότητα φοιτητών/τριών	30
4.7.	Εισροές-εκροές φοιτητών	32
4.8.	Χώρα καταγωγής αλλοδαπών φοιτητών/τριών	32
4.9.	Μεταγραφές φοιτητών/τριών	33
4.10.	Διπλωματική Εργασία	34

4.11. Πρακτική Άσκηση	35
5. Απόφοιτοι.....	37
5.1. Αριθμός-Πλήθος αποφοίτων από όλους τους κύκλους σπουδών	37
5.2. Φύλο αποφοίτων από όλους τους κύκλους σπουδών	38
5.3. Αλλοδαποί απόφοιτοι ΠΠΣ	39
5.4. Μέση διάρκεια σπουδών στο ΠΠΣ	40
5.5. Βαθμός διπλώματος αποφοίτων του ΠΠΣ.....	42
6. Αξιολόγηση Μαθημάτων, Διδακτικού Έργου και Διδασκόντων.....	45
6.1. Συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης.....	45
6.2. Αξιολόγηση μαθημάτων, διδακτικού προσωπικού και συνολική αποτίμηση	47
6.3. Αξιολόγηση μαθημάτων	48
6.4. Αξιολόγηση Διδακτικού Προσωπικού.....	49
6.5. Συνολική αποτίμηση Διδακτικού Προσωπικού	51
7. Ερευνητικό Έργο.....	53
7.1. Δημοσιεύσεις	53
7.2. Αναφορές	54
7.3. Ερευνητικά Έργα	56
7.4. Συνεργασίες	59
8. Συμπεράσματα.....	61

Κατάλογος Σχημάτων

Σχήμα 3.1: Εξέλιξη ανά έτος του αριθμού μελών ΔΕΠ, διοικητικού προσωπικού και λοιπού προσωπικού για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως 2022-2023.	15
Σχήμα 3.2: Κατανομή Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023	15
Σχήμα 3.3: Κατανομή «Λοιπού προσωπικού» ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023	16
Σχήμα 3.4: Προβλεπόμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης και εξέλιξη του αριθμού των υπηρετούντων «Μελών ΔΕΠ» στο ΤΑΤΜ μέχρι και το έτος 2028	17
Σχήμα 3.5: Αναλογία ανά έτος μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών προσωπικού που υπηρετούν στο Τμήμα για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023	17
Σχήμα 3.6: Κατανομή Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού ανά βαθμίδα και φύλο κατά το έτος 2022-2023.	18
Σχήμα 3.7: Εξέλιξη της αναλογίας ανδρών προς γυναίκες για το σύνολο, αλλά και τις επιμέρους κατηγορίες προσωπικού μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023	19
Σχήμα 3.8: Ηλικιακός Μέσος Όρος (Μ.Ο.) για το σύνολο, αλλά και τις επιμέρους κατηγορίες προσωπικού μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023	20
Σχήμα 3.9: Ηλικιακός μέσος όρος (Μ.Ο.) του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023.....	20
Σχήμα 3.10 Εξέλιξη ανά έτος αριθμού φοιτητών (ενεργών/κανονικά έτη σπουδών/εγγεγραμμένοι) και αριθμού μελών ΔΕΠ για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023	21
Σχήμα 3.11: Ετήσιος αριθμός ενεργών φοιτητών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.....	22
Σχήμα 3.12: Ετήσιος αριθμός φοιτητών σε κανονικά έτη σπουδών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.....	22
Σχήμα 3.13: Ετήσιος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023	23
Σχήμα 3.14: Ποσοστιαία μεταβολή της αναλογίας φοιτητών (ενεργών/κανονικά έτη σπουδών/εγγεγραμμένοι) και προσωπικού του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023.....	24
Σχήμα 4.1: Εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023 (εννέα τελευταία έτη).....	25
Σχήμα 4.2: Φοιτητές και φοιτήτριες μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.....	26
Σχήμα 4.3: Εξέλιξη ανά έτος σπουδών του αριθμού των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών/τριών για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	27
Σχήμα 4.4: Εξέλιξη του ποσοστού ανά έτος σπουδών των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών/τριών για την περίοδο κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	28

Σχήμα 4.5: Εξέλιξη του ποσοστού των φοιτητών σε κανονικά έτη σπουδών εντός της προβλεπόμενης διάρκειας (ν) του 5ετούς προγράμματος σπουδών, εντός της προσαυξήσεως ν+2 ετών (7 έτη), και πέραν των 7 ετών (> ν+2).....	29
Σχήμα 4.6: Συμμετοχή στις εξετάσεις στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΠΣ κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	29
Σχήμα 4.7: Επιτυχία των συμμετεχόντων στις εξετάσεις μαθημάτων ΠΠΣ κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	30
Σχήμα 4.8: Κινητικότητα φοιτητών/τριών (εισερχόμενων) κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	30
Σχήμα 4.9: Κινητικότητα φοιτητών/τριών (εξερχόμενων) κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	31
Σχήμα 4.10: Εισροές φοιτητών/τριών κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.	32
Σχήμα 4.11: Χώρα καταγωγής αλλοδαπών φοιτητών/τριών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.....	33
Σχήμα 4.12: Μεταγραφές φοιτητών/τριών κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.....	33
Σχήμα 4.13: Αριθμός αποφοίτων, μέση διάρκεια εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (σε μήνες) και μέσος βαθμός Διπλωματικής Εργασίας κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023	34
Σχήμα 4.14: Αριθμός φοιτητών/τριών εγγεγραμμένων στα προγράμματα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης, αριθμός φοιτητών/τριων που έκαναν πρακτική άσκηση και ποσοστό αυτών επί του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως και 2022-2023	35
Σχήμα 5.1: Εξέλιξη αριθμού αποφοίτων ανά κύκλο σπουδών (προπτυχιακό, Π, μεταπτυχιακό, Μ, διδακτορικό, Δ) για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023	37
Σχήμα 5.2: Εξέλιξη του αριθμού αποφοίτων ανά κύκλο σπουδών (προπτυχιακό Π, μεταπτυχιακό Μ, διδακτορικό Δ) και του ποσοστού τους επί του συνόλου των αποφοίτων του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023	38
Σχήμα 5.3: Εξέλιξη του ποσοστού αποφοίτων ανά φύλο για όλους τους κύκλους σπουδών (στήλες) και συνολικού αριθμού αποφοίτων του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023	39
Σχήμα 5.4: Εξέλιξη του αριθμού (στήλες) και ποσοστού (γραμμή) αλλοδαπών αποφοίτων από το ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023.....	39
Σχήμα 5.5: Χώρα προέλευσης αλλοδαπών αποφοίτων από το ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και 2022-2023	40
Σχήμα 5.6: Αριθμός αποφοίτων και μέση διάρκεια φοίτησης στο ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023	41
Σχήμα 5.7: Βαθμός διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022 – 2023	42
Σχήμα 5.8: Αριθμός αποφοίτων και κατανομή βαθμολογίας κλίμακας ECTS του βαθμού διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και 2022-2023.....	43
Σχήμα 6.1: Συμμετοχή στην αξιολόγηση και αριθμός αξιολογούμενων μαθημάτων.....	45
Σχήμα 6.2: Συμμετοχή στην αξιολόγηση για φοιτητές στα έτη σπουδών 1 ^ο -3 ^ο	46
Σχήμα 6.3: Συμμετοχή στην αξιολόγηση για φοιτητές στα έτη σπουδών 4 ^ο ->5 ^ο	47

Σχήμα 6.4: Αξιολόγηση στα πεδία α) μάθημα, β) διδακτικό προσωπικό και γ) συνολική αποτίμηση για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023	48
Σχήμα 6.5: Αξιολόγηση μαθημάτων ανά ερώτημα και συνολικά	49
Σχήμα 6.6: Σταθμισμένοι μέσοι όροι αξιολόγησης στην κατηγορία μάθημα ανά ερώτημα.	49
Σχήμα 6.7: Αξιολόγηση διδακτικού προσωπικού ανά ερώτημα και συνολικά.	50
Σχήμα 6.8: Σταθμισμένοι μέσοι όροι αξιολόγησης στην κατηγορία διδακτικό προσωπικό ανά ερώτημα.	50
Σχήμα 6.9: Συνολική αποτίμηση μαθήματος και προσωπικού.	51
Σχήμα 7.1: Εξέλιξη του συνολικού αριθμού των δημοσιεύσεων σε περιοδικά με κριτές (γραμμή) και των αναφορών στις δημοσιεύσεις (στήλες) των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) ανά έτος για την περίοδο 2013 – 2023 (πηγή: <i>Scopus</i>).....	53
Σχήμα 7.2: Ραβδόγραμμα της ποσοστιαίας κατανομής των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού βάσει του αριθμού αναφορών ανά έτος (0-10, 10-50, 50-100 & >100 αναφορές) και της κατηγορίας του προσωπικού (μέλη ΔΕΠ & ΕΔΙΠ) για την περίοδο 2013-2023 και 2019-2023 (πηγή: <i>Scopus</i>).....	55
Σχήμα 7.3: Θηκόγραμμα του δείκτη hindex του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) για τη συνολική επιστημονική περίοδο των μελών (πηγή: <i>Scopus</i>)	56
Σχήμα 7.4: Αριθμός ερευνητικών προγραμμάτων ως προς τον προϋπολογισμό τους για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ).....	57
Σχήμα 7.5: Συνολικός προϋπολογισμός ερευνητικών έργων του Τμήματος ανά πηγή χρηματοδότησης για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ).....	57
Σχήμα 7.6: Αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και συμμετοχή στη δημιουργία τεχνοβλαστών και νεοφυών εταιρειών του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ)	58
Σχήμα 7.7: Αριθμός εξωτερικών συνεργατών, οι οποίοι απασχολούταν στα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ).....	59

Κατάλογος Πινάκων

Πίνακας 3.1: Φύλο ανά κατηγορία προσωπικού κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως και το 2022-2023 ..	19
Πίνακας 5.1 Αριθμός και ποσοστό αποφοίτων του ΠΠΣ ως προς τη διάρκεια φοίτησης για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023.....	41
Πίνακας 5.2 Αριθμός και ποσοστό διπλωμάτων αποφοίτων του ΠΠΣ ως τις κλίμακες βαθμολογίας «Άριστα» (8.50-10), «Λίαν Καλώς» (6.50-8.49) και «Καλώς» (5.00-6.49) για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023.....	43
Πίνακας 6.1 Ερωτήσεις αξιολόγησης διδακτικού προσωπικού και μαθημάτων	47

Συντομογραφίες

ΑΕΙ	Ανώτατο(α) Εκπαιδευτικό(ά) Ίδρυμα(τα)
ΑΤΕΙ	Ανώτατο(α) Τεχνολογικό(ά) Εκπαιδευτικό(ά) Ίδρυμα(τα)
ΑΠΘ	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΓΣ	Γενική Συνέλευση
ΔΔ	Διδακτορική Διατριβή
ΔΕΠ	Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό
ΕΔΙΠ	Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό
ΕΛΚΕ	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
ΕΤΕΠ	Ειδικό Τεχνικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό
ΜΟΔΙΠ	Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
ΟΜΕΑ	Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΠΠΣ	Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών
ΤΑΤΜ	Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών
ΥΔ	Υποψήφια(ος) Διδάκτορας

1. Η διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

1.1. Περιγραφή και ανάλυση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα

Υπεύθυνη για τη σύνταξη της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης για τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023 του ΤΑΤΜ ΑΠΘ ήταν η τριμελής Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) που ορίστηκε από την 5/31.01.2023 Γ.Σ. του Τμήματος, με την εξής σύνθεση: Αναπληρωτής Καθηγητής Γρηγοριάδης Βασίλειος (συντονιστής), Επίκουρη Καθηγήτρια Τσορλίνη Αγγελική και ο Επίκουρος Καθηγητής Φούντας Γρηγόριος. Στη συγγραφή της παρούσας έκθεσης, συνεισέφεραν τα προαναφερθέντα μέλη της ΟΜΕΑ. Το πρότυπο, στο οποίο βασίστηκε η παρούσα έκθεση, είναι αυτό που ετοίμασε η προηγούμενη ΟΜΕΑ του Τμήματος αποτελούμενη από τους: Καθηγητής Βέργος Γεώργιος (συντονιστής), Καθηγητής Λουκάς Αθανάσιος και ο Καθηγητής Μαλλίνης Γεώργιος.

Η Ετήσια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης για τα Ακαδημαϊκά Έτη 2021-2022 και 2022-2023 βασίστηκε σε στοιχεία που περιλαμβάνονται στους Ετήσιους Οδηγούς Σπουδών, στην Ιστοσελίδα του Τμήματος, σε διάφορα έγγραφα της Γραμματείας, στοιχεία του ΕΛΚΕ του ΑΠΘ, στοιχεία που συλλέχθηκαν από την βάση δεδομένων SCOPUS, από ανάλυση των ερωτηματολογίων αξιολόγησης μαθημάτων των φοιτητών για τα μαθήματα, και στοιχεία που έχουν αναρτηθεί στη ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονιστεί ότι για την ετήσια έκθεση αξιολόγησης δεν κρίθηκε απαραίτητο να συλλεχτούν στοιχεία που έχουν να κάνουν με το δημοσιευμένο τους έργο, απευθείας από τα μέλη ΔΕΠ. Τα στοιχεία αυτά, συλλέχθηκαν από την ΟΜΕΑ από την βάση δεδομένων SCOPUS και ως εκ τούτου περιορίζονται μόνο στις δημοσιεύσεις που εμπεριέχει η συγκεκριμένη βάση δεδομένων.

Υπενθυμίζεται ότι η παρούσα έκθεση αφορά τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023 αλλά το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ και ορισμένα στοιχεία για αυτά περιλαμβάνονται έως και το ημερολογιακό έτος 2023.

1.2. Ανάλυση θετικών στοιχείων και δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης

Για τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης δεν παρουσιάστηκαν ιδιαίτερες δυσκολίες. Το μεγαλύτερο μέρος των προς αξιολόγηση στοιχείων συγκεντρώνονται από τη ΜΟΔΙΠ ΑΠΘ μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος που διαθέτει (ga.auth.gr) και ανανεώνεται με τα επικαιροποιημένα στοιχεία μέσω του συστήματος ηλεκτρονικής γραμματείας του ΑΠΘ Τα στατιστικά στοιχεία για τα ερευνητικά προγράμματα που υλοποιούν τα μέλη ΔΕΠ και ΕΔΙΠ του ΤΑΤΜ αντλήθηκαν από τα σχετικά στοιχεία που διατηρεί ο ΕΛΚΕ Το Τμήμα αποστέλλει τα αξιολογικά στοιχεία κάθε χρόνο και αποθηκεύονται στον ηλεκτρονικό χώρο της ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ. Παρ' όλα αυτά, αξίζει να σημειωθεί πως υπήρξαν προβλήματα κατά τη λήψη στατιστικών στοιχείων από τη ΜΟΔΙΠ, που πιθανώς οφείλονται στην προσπάθεια διασύνδεσης που έγινε κατά το διάστημα σύνταξης της παρούσης με άλλα συστήματα, όπως το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Εθνικό Σύστημα Ποιότητας της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σε κάθε περίπτωση η ΟΜΕΑ έκανε προσπάθεια, στο πλαίσιο των δυνατοτήτων της, να μην περιληφθούν αμφίβολα στατιστικά και δεδομένα.

2. Προγράμματα Σπουδών

2.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

2.1.1. Ακαδημαϊκή φυσιολογία και προσανατολισμός του ΠΠΣ

Το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (ΤΑΤΜ) της Πολυτεχνικής Σχολής του ΑΠΘ λειτούργησε για πρώτη φορά το 1963 και είναι το τρίτο, κατά χρονολογική σειρά ίδρυσης, Τμήμα Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής μετά το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών και το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών. Το 1961 αποφασίστηκε η ίδρυσή του από την Πολυτεχνική Σχολή (Συνεδρίαση 18-1-61) προτείνοντας στο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών δύο μαθήματα για την Έδρα Γεωδαιτικής Αστρονομίας και ένα μάθημα για την Έδρα Φωτογραμμετρίας-Τοπογραφίας και Γενικής Χαρτογραφίας, ενώ τα επτά άλλα μαθήματα γεωδαιτικού και τοπογραφικού περιεχομένου θα διδάσκονταν από την Έδρα Γεωδαισίας του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών. Τα υπόλοιπα τριάντα δύο μαθήματα θα διδάσκονταν από Έδρες του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών. Μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1970, το ΤΑΤΜ είχε μόνο δύο (2) Καθηγητές. Από το 1975 και μέχρι την εφαρμογή του νέου Νόμου για τα ΑΕΙ (1982) εκλέγονται άλλοι έξι (6) Καθηγητές, σε Έδρες που έχουν εν τω μεταξύ ιδρυθεί. Με το Νόμο 1268/82 καταργούνται οι Έδρες και ιδρύονται Τομείς, στους οποίους εντάσσονται οι διδάσκοντες ως μέλη ΔΕΠ. Σε αυτό το πλαίσιο, το 1983, το ΤΑΤΜ συγκροτήθηκε σε Τομείς, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν τα εκπαιδευτικά και ερευνητικά πεδία της Επιστήμης του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού, διαμορφώνοντας τις προϋποθέσεις για τη μετεξέλιξή του σε ένα ισχυρό και αυτόνομο ακαδημαϊκό τμήμα με σημαντική διεθνή παρουσία και αναγνώριση.

Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2022-2023, η διάρθρωση του ΤΑΤΜ περιλαμβάνει τρεις (3) Τομείς: (α) *Τομέας Γεωδαισίας και Τοπογραφίας*, (β) *Τομέας Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας*, (γ) *Τομέας Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών Έργων*, στους οποίους εργάζονται συνολικά 25 μέλη ΔΕΠ και διδάσκουν πάνω από το 90% των μαθημάτων του ΠΠΣ. Παράλληλα λειτουργούν οκτώ (8) θεσμοθετημένα Εργαστήρια που δραστηριοποιούνται στο σύνολο των ερευνητικών πεδίων του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού: (α) *Εργαστήριο Γεωδαιτικών Μεθόδων και Δορυφορικών Εφαρμογών*, (β) *Εργαστήριο Μελέτης και Εφαρμογών του Πεδίου Βαρύτητας*, (γ) *Εργαστήριο Τοπογραφίας*, (δ) *Εργαστήριο Φωτογραμμετρίας και Τηλεπισκόπησης*, (ε) *Εργαστήριο Κτηματολογίου και Συστημάτων Γεωγραφικών Πληροφοριών*, (στ) *Εργαστήριο Χαρτογραφίας και Γεωγραφικής Ανάλυσης*, (ζ) *Εργαστήριο Υδραυλικών Έργων και Διαχείρισης Περιβάλλοντος*, και (η) *Εργαστήριο Σχεδιασμού Μεταφορών, Συγκοινωνιακής Τεχνικής και Οδοποιίας*. Το Τμήμα είναι σε θέση να παρέχει ένα ευρύ φάσμα γνώσεων στους φοιτητές και τις φοιτήτριές του, προσφέροντας παράλληλα τη δυνατότητα ερευνητικής ενασχόλησης σε σύγχρονες επιστημονικές περιοχές, που σχετίζονται με την παρακολούθηση και την απεικόνιση του γήινου περιβάλλοντος και των διεργασιών του, καθώς και με τη μελέτη και διαχείριση έργων και συστημάτων υποδομής και βιώσιμης ανάπτυξης.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΠΣ είναι προσανατολισμένοι στο να παρέχει το Τμήμα σε όλους τους και τις Διπλωματούχους του τις απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες για την άσκηση του επαγγέλματος του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού (ΑΤΜ). Επειδή το επάγγελμα του ΑΤΜ είναι άμεσα συνδεδεμένο με εργασίες πεδίου και τη χρήση/αξιοποίηση σύγχρονων συστημάτων συλλογής γεωχωρικών δεδομένων, οι προπτυχιακές σπουδές στο ΤΑΤΜ εμπεριέχουν έναν αριθμό κατάλληλα σχεδιασμένων μαθημάτων με έμφαση στην πρακτική εξάσκηση των φοιτητών για την εκτέλεση εργασιών πεδίου και γραφείου. Επιπλέον, δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές να αποκτήσουν πολύτιμη πρακτική εμπειρία, στο πλαίσιο Πρακτικής Άσκησης σε διάφορους Δημόσιους Φορείς και Τεχνικές Εταιρείες με τη συν-επίβλεψη μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Τα μαθησιακά αποτελέσματα του ΠΠΣ (και οι προσαρμογές που έχουν γίνει σε αυτά μετά από την τελευταία εξωτερική αξιολόγηση του Τμήματος το 2013) περιγράφονται αναλυτικά στα έντυπα Μ1 των μαθημάτων

(ga.auth.gr). Τελικός σκοπός του ΠΠΣ είναι οι απόφοιτοι του ΤΑΤΜ να έχουν αποκτήσει τις κατάλληλες γνώσεις (θεμελιώδεις και εξειδικευμένες) και απαιτούμενες δεξιότητες για:

- τη μέτρηση, επεξεργασία και απεικόνιση γεωμετρικών, κινηματικών και δυναμικών χαρακτηριστικών του γήινου και διαστημικού χώρου σε διάφορες κλίμακες,
- την ανάλυση, καταγραφή και αξιολόγηση του φυσικού και ανθρώπινου περιβάλλοντος με σκοπό τη δημιουργία ολοκληρωμένων πληροφοριακών υποδομών, και
- τη μελέτη των δυνατοτήτων μετασχηματισμού του φυσικού χώρου μέσω τεχνικών, συγκοινωνιακών και υδραυλικών αναπτυξιακών έργων με σκοπό την αξιοποίηση πλουτοπαραγωγικών πηγών της χώρας, τη βιώσιμη ανάπτυξη και την αειφορική περιβαλλοντική διαχείριση.

Ειδικότερα, τα μαθησιακά αποτελέσματα σχετίζονται με την παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων στα ακόλουθα αντικείμενα:

- Γεωδαισία (Διαστημική, Γεωμετρική, Φυσική)
- Τοπογραφία (Επίγεια, Υπόγεια, από Αέρα)
- Κτηματολόγιο
- Φωτογραμμετρία
- Χαρτογραφία
- Τηλεπισκόπηση
- Υδραυλικά έργα
- Περιβαλλοντικά έργα
- Οδοποιία
- Συγκοινωνιακά έργα

Αξιοποιώντας τις παραπάνω γνώσεις, οι απόφοιτοι του ΤΑΤΜ μπορούν να ασκήσουν το επάγγελμα του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού στις διάφορες κατευθύνσεις και εξειδικεύσεις του, όπως αυτές αναφέρονται ενδεικτικά παραπάνω, στελεχώνοντας παραγωγικούς φορείς της χώρας και οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης και της Περιφερειακής Ανάπτυξης, αλλά και τεχνικές εταιρείες τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η επίτευξη των παραπάνω στόχων και μαθησιακών αποτελεσμάτων αποτελεί βασικό μέλημα και δέσμευση του ΤΑΤΜ μέσω της ενεργής συμμετοχής όλων των μελών του Τμήματος αλλά και την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών.

2.1.2. Βασική Δομή του ΠΠΣ

Από την ακαδημαϊκή χρονιά 2004-2005 άρχισε η εφαρμογή του αναθεωρημένου προγράμματος σπουδών. Το πρόγραμμα διαρθρώνεται σε δύο κύκλους σπουδών, σε ένα πρώτο κύκλο 3 ετών όπου με 41 υποχρεωτικά μαθήματα (20 **Υποδομής** των τριών πρώτων εξαμήνων και 21 **Κορμού** των τριών επομένων) διαμορφώνεται η βασική "φυσιογνωμία" του ΑΤΜ και σ' ένα δεύτερο κύκλο με τρία (3) υποχρεωτικά και 12 από 62 μαθήματα **Επιλογής Τομέα**, όπου επιδιώκεται ο προσανατολισμός του φοιτητή ή της φοιτήτριας στην εξειδίκευση σε κάποιες από τις βασικές κατευθύνσεις του ΑΤΜ. Ο δεύτερος κύκλος περιλαμβάνει τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα εκ των οποίων το τελευταίο είναι αφιερωμένο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών χορηγεί δίπλωμα και παράρτημα διπλώματος για τη λήψη των οποίων απαιτούνται συνολικά 56 μαθήματα και η εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας.

Από τα 12 μαθήματα Επιλογής Τομέα, τουλάχιστον 10 πρέπει να είναι του ίδιου Τομέα. Στο 7^ο ή και σε επόμενο εξάμηνο γίνεται η Επιλογή Τομέα, η οποία είναι υποχρεωτική μέχρι το πέρας των σπουδών. Προϋπόθεση για την Επιλογή Τομέα είναι ο φοιτητής να έχει περάσει 20 μαθήματα από τα πρώτα έξι εξάμηνα.

Σχετικά με τη δήλωση μαθημάτων και την εφαρμογή του κανόνα δήλωσης μαθημάτων (ν+3):

- α. Για τα 6 πρώτα εξάμηνα των υποχρεωτικών μαθημάτων, ο αριθμός τρία (3) αφορά μόνο σε οφειλόμενα μαθήματα.
- β. Το (ν+3) εφαρμόζεται για μαθήματα επομένων εξαμήνων μόνον εφόσον ο φοιτητής έχει προχωρήσει σε επιλογή Τομέα και με προτεραιότητα τα οφειλόμενα μαθήματα.
- γ. Το (ν+3) για τα εξάμηνα 7, 8 και 9 λαμβάνεται συμβατικά ίσο με 9.

Στη συνέχεια παρατίθεται το πρόγραμμα σπουδών ανά εξάμηνο, καθώς και το αναλυτικό περιεχόμενο των μαθημάτων κατά την εξαμηνιαία κατάταξή τους. Επισημαίνεται ότι κάθε εξάμηνο, πριν από την έναρξη της εξεταστικής περιόδου, οι φοιτητές έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να αξιολογούν τα μαθήματα και τους διδάσκοντες, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των σπουδών. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της ΜΟΔΙΠ (<http://qa.auth.gr>) και στην ιστοσελίδα του Τμήματος (<https://www.topo.auth.gr/>).

2.1.3. Το ΠΠΣ για τα Ακαδημαϊκά Έτη 2021-2022 και 2022-2023

Στις παρενθέσεις δίνονται οι διδακτικές μονάδες του κάθε μαθήματος για την εφαρμογή του συστήματος ECTS.

<p>1^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γραμμική Άλγεβρα και Πίνακες (4) 2. Φυσική Ι (4) 3. Γεωπληροφορική Ι (6) 4. Επιστήμη και Τεχνολογία του Α.Τ.Μ. (4) 5. Τοπογραφικά Όργανα και Μέθοδοι Μετρήσεων (7) 6. Σχέδιο (5) 	<p>2^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μαθηματικά (4) 2. Φυσική ΙΙ (4) 3. Γεωπληροφορική ΙΙ (5) 4. Στατιστική και ανάλυση δεδομένων (4) 5. Τοπογραφικές αποτυπώσεις (5) 6. Σχεδίαση με ΗΥ (4) 7. Συστήματα Αναφοράς και Χρόνου (4) 	<p>3^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εφαρμογές Μαθηματικών (5) 2. Θεωρία δυναμικού (5) 3. Σήματα και φασματικές μέθοδοι στη γεωπληροφορική (5) 4. Εισαγωγή στη Χαρτογραφία (5) 5. Βάσεις δεδομένων και συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών (5) 6. Εισαγωγή στη Μηχανική των Συνεχών Μέσων (5)
<p>4^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εισαγωγή στο πεδίο βαρύτητας (4) 2. Συνορθώσεις παρατηρήσεων και θεωρία εκτίμησης (4) 3. Θεματική Χαρτογραφία (5) 4. Εισαγωγή στη Φωτογραμμετρία (4) 5. Αριθμητική ανάλυση (4) 6. Εφαρμοσμένη Υδραυλική (4) 7. Οδοποιία Ι (5) 	<p>5^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Το δορυφορικό σύστημα GPS (5) 2. Τοπογραφικά δίκτυα και υπολογισμοί (4) 3. Αναλυτική Φωτογραμμετρία (4) 4. Γεωγραφία και ανάλυση του χώρου (4) 5. Συγκοινωνιακή τεχνική (4) 6. Υδραυλική ανοικτών αγωγών (4) 7. Οδοποιία ΙΙ (5) 	<p>6^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Γεωμετρική γεωδαισία και δίκτυα (4) 2. Κτηματολόγιο (4) 3. Τηλεπισκόπηση (5) 4. Πολεοδομικός σχεδιασμός και αστική ανάλυση (4) 5. Εφαρμογές ρυμοτομικών σχεδίων και τοπογραφικές μελέτες (4) 6. Σχεδιασμός μεταφορών (4) 7. Τεχνική Υδρολογία (5)
<p>7^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ξένη Γλώσσα και Τεχνική Ορολογία (5) 2. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών ΤΑΤΜ/ΑΠΘ (5) <p><i>+5 μαθήματα κατ' επιλογή. Τα τέσσερα από έναν Τομέα, το πέμπτο από οποιονδήποτε Τομέα (5 διδακτικές μονάδες ECTS για το κάθε μάθημα).</i></p> <p>Τομέας Γεωδαισίας και Τοπογραφίας:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ανάλυση Παρατηρήσεων GPS (5) 2. Γεωδαιτική αστρονομία (5) 3. Υδρογραφία και θαλάσσια γεωδαισία (5) 4. Βαρυτημετρία (5) 5. Τοπογραφικές αποτυπώσεις μνημείων και αρχαιολογικών χώρων (5) 6. Εφαρμογές πληροφορικής στην Τοπογραφία(5) 7. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Επιστήμη του ΑΤΜ (5) <p>Τομέας Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Χωροταξία και περιφερειακή ανάπτυξη (5) 2. Γεωγραφικές μέθοδοι ανάλυσης (5) 3. Χρήση χάρτη (5) 	<p>8^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ασκήσεις Υπαίθρου (6) (Διεξάγονται στο 8^ο εξάμηνο με την προϋπόθεση ο φοιτητής να έχει περάσει τα υποχρεωτικά μαθήματα: Τοπογραφικές αποτυπώσεις (2^ο εξ.) και Τοπογραφικά δίκτυα και υπολογισμοί (5^ο εξ.).) 2. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών ΤΑΤΜ/ΑΠΘ (5) <p><i>+4 μαθήματα κατ' επιλογή (6 διδακτικές μονάδες για το κάθε μάθημα). Τα τρία από έναν Τομέα, το τέταρτο από οποιονδήποτε Τομέα.</i></p> <p>Τομέας Γεωδαισίας και Τοπογραφίας:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Φυσική γεωδαισία (6) 2. Τεχνολογίες σάρωσης και αποτύπωσης του χώρου (6) 3. Ειδικά θέματα συνορθώσεων και εφαρμογές (6) 4. Γεωφυσικές και Αρχαιομετρικές Διασκοπήσεις (6) <p>Τομέας Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ψηφιακή Φωτογραμμετρία (6) 2. Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (6) 3. Χαρτογραφική σύνθεση και παραγωγή (6) 	<p>9^ο Εξάμηνο</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Μεθοδολογία, έρευνα και συγγραφή επιστημονικών εργασιών (12) <i>+3 μαθήματα κατ' επιλογή (6 διδακτικές μονάδες για το κάθε μάθημα). Τα δύο από μία έμφαση Τομέα, το τρίτο από οποιονδήποτε έμφαση του ίδιου Τομέα.</i> <p>Τομέας Γεωδαισίας και Τοπογραφίας:</p> <p>Γεωδαισία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Εφαρμογές GPS (6) 2. Γεωδαιτικοί έλεγχοι παραμορφώσεων (6) 3. Διαστημική γεωδαισία και εφαρμογές (6) <p>Τοπογραφία:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αστικές αποτυπώσεις και εφαρμογές τίτλων ακινήτων (6) 2. Τεχνική Τοπογραφία (6) 3. Γεωδαιτικοί έλεγχοι παραμορφώσεων (6) <p>Τομέας Κτηματολογίου, Φωτογραμμετρίας και Χαρτογραφίας:</p> <p>Κτηματολόγιο – Συστήματα Πληροφοριών:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Νομοθεσία κτηματολογίου και εφαρμογές (6) 2. Εφαρμογές συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών (6)

<p>4. Αυτοματοποιημένη Χαρτογραφία (5) 5. Ψηφιακή επεξεργασία τηλεπισκοπικών εικόνων (5) 6. Εκτιμήσεις αξιών ακινήτων (5) 7. Εισαγωγή στην οικονομία του χώρου(5) 8. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Επιστήμη του ATM (5)</p> <p><i>Τομέας Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών έργων:</i></p> <p>1. Οικονομική των μεταφορών (5) 2. Ατομικά Δίκτυα Αρδεύσεων (5) 3. Διαχείριση και επεξεργασία υγρών αποβλήτων (5) 4. Ποτάμια Υδραυλική και διευθετήσεις χειμάρρων (5) 5. Γεωτεχνική Μηχανική (5) 6. Οπλισμένο Σκυρόδεμα (5) 7. Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία στην Επιστήμη του ATM (5)</p>	<p>4. Περιφερειακή Γεωγραφία (6) 5. Ψηφιακά Μοντέλα εδάφους: Μεθοδολογία, Τεχνολογίες, Εφαρμογές (6)</p> <p>Τομέας Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών έργων:</p> <p>1. Ειδικά θέματα οδοποιίας και μεταφορών – Επίλυση Συγκοινωνιακών προβλημάτων με ΗΥ (6) 2. Εγχειρίδια Έργα και Επιπτώσεις στο Περιβάλλον (6) 3. Υπόγειες ροές (6) 4. Δίκτυα Υδρεύσεων – Αποχετεύσεων (6) 5. Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (6)</p>	<p>3. Ένα μάθημα από οποιαδήποτε έμφαση του Τομέα</p> <p>Φωτογραμμετρία – Τηλεπισκόπηση:</p> <p>1. Φωτογραμμετρικές εφαρμογές στην Αρχιτεκτονική και Αρχαιολογία (6) 2. Περιβαλλοντική Τηλεπισκόπηση (6) 3. Εφαρμογές πολυμέσων στις Γεωεπιστήμες (6) 4. Σύγχρονα Συστήματα Χαρτογράφησης: Μη επανδρωμένα συστήματα αεροφωτογράφισης – κινητά συστήματα χαρτογράφησης (6)</p> <p>Χαρτογραφία – Γεωγραφία:</p> <p>1. Μη-συμβατική Χαρτογραφία (6) 2. Χαρτογραφική οπτικοποίηση (6) 3. Ιστορία της Χαρτογραφίας (6)</p> <p>Τομέας Συγκοινωνιακών και Υδραυλικών έργων:</p> <p>Συγκοινωνιακά Έργα:</p> <p>1. Οδοστρώματα (6) 2. Σχεδιασμός αστικών συγκοινωνιακών υποδομών και μέσων μαζικής μεταφοράς (6)</p> <p>Υδραυλικά Έργα:</p> <p>1. Διαχείριση υδατικών πόρων (6) 2. Στραγγίσεις και επιπτώσεις στο περιβάλλον (6) 3. Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (6) 4. Διαχείριση στερεών αποβλήτων (6) 5. Παράκτια Τεχνικά έργα (6) 6. Εφαρμογές πολυμέσων στην Υδραυλική (6)</p>
<p>10^ο Εξάμηνο Διπλωματική εργασία (30)</p>		

2.1.4. Διαδικασίες Αναμόρφωσης ΠΠΣ

Με βάση το σχεδιασμό του Τμήματος καθώς και άλλους παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη, όπως αναφέρονται παρακάτω:

- Το περιβάλλον στο οποίο λειτουργεί το Τμήμα (Εθνικό και Διεθνές, Εσωτερικό περιβάλλον/Δυνατά σημεία – Αδυναμίες, Εξωτερικό Περιβάλλον/Ευκαιρίες – Κίνδυνοι) σε συνδυασμό με τις απαιτήσεις του ΠΠΣ σε διδακτικό προσωπικό
- Τα αποτελέσματα και τις προτάσεις της Εξωτερικής Αξιολόγησης του Τμήματος και ιδιαίτερα των σημείων που αφορούν άμεσα τη δομή και το περιεχόμενο του ΠΠΣ
- Τα αποτελέσματα και τις προτάσεις της της Πιστοποίησης του ΠΠΣ του Τμήματος και ιδιαίτερα των σημείων που αφορούν τις προτεινόμενες άμεσα τη δομή και το περιεχόμενο του ΠΠΣ
- Τη γνώμη και προτάσεις των προπτυχιακών φοιτητών, κυρίως από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της θεσμοθετημένης διαδικασίας της αξιολόγησης των μαθημάτων του ΠΠΣ από τους φοιτητές
- Τη γνώμη των φορέων της αγοράς εργασίας για τις προτεραιότητες στα γνωστικά αντικείμενα που θα έπρεπε να έχει το ΠΠΣ, σε σχέση με τις ανάγκες της απασχόλησης, κυρίως λαμβάνοντας υπόψη και αναλύοντας τις αξιολογήσεις των Φορέων Υποδοχής (δημόσιων και ιδιωτικών) της Πρακτικής Άσκησης,

οι όποιες αλλαγές/αναμορφώσεις σε μαθήματα και ύλη απαιτούν την ενεργή συμμετοχή των Τομέων οι οποίοι συντονίζουν τη διδασκαλία του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος που αντιστοιχεί σε συγκεκριμένα πεδία

της επιστήμης (Νόμος 4957/2022). Οι διαδικασίες που θεσμοθετημένα ακολουθούνται στο ΤΑΤΜ είναι οι παρακάτω:

- Οι προτάσεις/εισηγήσεις των Τομέων για αλλαγή/αναμόρφωση των μαθημάτων του ΠΠΣ και της ύλης τους υπόκεινται σε επεξεργασία από την αρμόδια Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Για τη διευκόλυνση της διαδικασίας και την καλύτερη δια-τομεακή συνεργασία, οι εκάστοτε Διευθυντές των Τομέων, καθώς και ο Πρόεδρος του Τμήματος συμμετέχουν στη Επιτροπή αυτή.
- Σε επόμενη φάση, οι επεξεργασμένες προτάσεις για αλλαγές είναι απαραίτητο να εγκριθούν από τη Συνέλευση του Τμήματος. Σε περίπτωση αναμόρφωσης (εισαγωγή ή κατάργηση μαθημάτων, αλλαγή τίτλου κτλ.) αυτές πρέπει να συνοδεύονται από αιτιολογημένη πρόταση, η οποία συντάσσεται από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών, και μετά από έγκριση της Συνέλευσης, διαβιβάζεται στη ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ για να ελεγχθεί ως προς την πληρότητά της. Η πρόταση αυτή πρέπει να έχει συγκεκριμένη δομή και περιεχόμενο με βάση τις οδηγίες της ΜΟΔΙΠ-ΑΠΘ.
- Ακολούθως, η πρόταση αναμόρφωσης του ΠΠΣ του Τμήματος υποβάλλεται μαζί με την εισήγηση της ΜΟΔΙΠ στη Σύγκλητο του ΑΠΘ, η οποία και πρέπει να δώσει την τελική έγκριση για να τεθεί σε ισχύ το αναμορφωμένο ΠΠΣ.

Κατά τα Ακαδημαϊκά Έτη 2021-2022 και 2022-2023 το ΤΑΤΜ βρέθηκε σε διαδικασία σημαντικής αναμόρφωσης του ΠΠΣ ακολουθώντας την παραπάνω διαδικασία και λαμβάνοντας υπόψη επιπλέον στοιχεία που περιλαμβάνουν τα εξής:

- Ανάλυση των στατιστικών των αποφοίτων (αριστούχοι, χρόνος λήψης πτυχίου, κλπ.)
- Προγράμματα Σπουδών των άλλων Τμημάτων Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών και Γεωπληροφορικής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Ειδικότερα το Τμήμα αξιολογεί τα αποτελέσματα διεθνών κατατάξεων, και επικεντρώνεται στα ΠΠΣ και στις καλές πρακτικές Πανεπιστημίων στα ευρύτερα αντικείμενα «Surveying Engineering», «Geomatics Engineering» και «Earth Sciences».
- Απαιτήσεις ΠΠΣ σε σχέση με το διδακτικό προσωπικό, τους φοιτητές, και τους διαθέσιμους πόρους - Προοπτικές δεκαετίας
- Συστάσεις Εξωτερικής Αξιολόγησης
- Συστάσεις Πιστοποίησης
- Επίπεδο εισακτέων (π.χ. βάσεις εισαγωγής)
- Στοιχεία που αφορούν την επαγγελματική απασχόληση των Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Ήδη το Τμήμα μέσω της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών έχει προχωρήσει σε σύνταξη ενός νέου προγράμματος, το οποίο συζητήθηκε εκτενέστατα στους Τομείς του Τμήματος. Οι αλλαγές που επιφέρει το νέο πρόγραμμα σπουδών βρίσκονται εναρμονισμένες και με τις υποχρεώσεις του Τμήματος που προκύπτουν τόσο από την Εξωτερική Αξιολόγηση όσο και την Πιστοποίηση, καθώς και το γεγονός ότι το τρέχον πρόγραμμα παραμένει ουσιαστικά αναλλοίωτο από το Ακαδημαϊκό Έτος 2004-2005, πέραν κάποιων μικρών αλλαγών στα μαθήματα επιλογής. Κατά τη σύνταξη της παρούσας έκθεσης έχει ολοκληρωθεί, με απόφαση της ΓΣ του Τμήματος, η υιοθέτηση του νέου προγράμματος σπουδών, το οποίο θα αρχίσει να ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026. Απομένουν Διοικητικές ενέργειες προς τη ΜΟΔΙΠ ΑΠΘ και η αναμόρφωση των δελτίων μαθημάτων (Μ1), μαθησιακών στόχων, αποτελεσμάτων.

Στο πλαίσιο υλοποίησης του νέου ΠΠΣ θα πρέπει αυτό να είναι υπό διαρκή παρακολούθηση, η οποία θα αξιοποιεί και τα αποτελέσματα της ΟΜΕΑ και θα έχει ως στόχο τη συνεχή παρέμβαση και εισαγωγή βελτιωτικών δράσεων και μεταβολών του ΠΠΣ, ώστε να ανταποκρίνεται στους στρατηγικούς στόχους, αλλά και στις ανάγκες των φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος. Επιπλέον, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη

και οι προτάσεις του «Εξωτερικού Συμβουλίου» του Τμήματος για τον εντοπισμό νέων ευκαιριών αλλά και πιθανών προβλημάτων.

2.2. Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών (ΤΑΤΜ) του ΑΠΘ οργάνωσε και λειτούργησε αυτοτελώς δύο (2) Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4485/17: α) *Υδατικοί Πόροι* και β) *Σχεδιασμός και Διαχείριση βιώσιμων υποδομών και συστημάτων*. Τα δύο αυτά προγράμματα κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023 έπαψαν να δέχονται εισακτέους και ολοκλήρωσαν τον κύκλο τους.

2.2.1. Διατμηματικά Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών

2.2.1.1. ΔΠΜΣ της Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ στη «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού»

Τα τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής συμμετέχουν στην οργάνωση και λειτουργία των δύο κατευθύνσεων του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού», από την ίδρυσή του το 1998.

Ειδικότερα το Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών συμμετέχει από την πρώτη στιγμή λειτουργίας στην Α' κατεύθυνση που αφορά στην «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων». Ως επισπεύδον Τμήμα ορίστηκε το Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ.

Η ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας του ΔΠΜΣ είναι <https://prosynapo.web.auth.gr/>

Αντικείμενο – Σκοπός

Σκοποί και στόχοι του ΔΠΜΣ είναι: η ολοκληρωμένη επιστημονική εκπαίδευση σε μεταπτυχιακό επίπεδο νέων επιστημόνων με την παροχή εξειδικευμένης γνώσης τόσο θεωρητικού όσο και πρακτικού χαρακτήρα, η προαγωγή της γνώσης και της τεχνογνωσίας στα συγκεκριμένα αντικείμενα, η καλλιέργεια της ουσιαστικής και αρμονικής διεπιστημονικής συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων στο έργο της αποκατάστασης επιστημόνων από διαφορετικές ειδικότητες, η ανάπτυξη της έρευνας σε συναφείς επιστημονικές περιοχές και η κάλυψη των αναγκών της χώρας σε εξειδικευμένα διοικητικά ή τεχνικά στελέχη σχετικών με το αντικείμενο παραγωγικών μονάδων ή υπηρεσιών.

Οι ειδικοί σκοποί της κατεύθυνσης «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων» είναι η παροχή ειδικής εκπαίδευσης, συμπληρωματικής των βασικών σπουδών, και εξειδικευμένης γνώσης, τόσο θεωρητικού όσο και πρακτικού χαρακτήρα για τη μελέτη, συντήρηση, αποκατάσταση και αναστήλωση αρχιτεκτονικών μνημείων, συνόλων και αρχαιολογικών χώρων, καθώς και για την προστασία και αποκατάσταση παραδοσιακών οικισμών, ιστορικών κέντρων, ιστορικών τοπίων και τοπίων ιδιαίτερου φυσικού κάλλους.

Το ΔΠΜΣ λειτουργεί σύμφωνα με το Νόμο 4485/04.08.2017 και την Υπουργική Απόφαση της Επανίδρυσης αριθμ.28919/05.07.2018, ΦΕΚ 3274/08.08.2018, τεύχος Β'.

Εισακτέοι

Κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί για την παρακολούθηση του ΔΠΜΣ είναι:

α. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ πενταετούς και τετραετούς φοίτησης της ημεδαπής, όπως ορίζεται στην απόφαση της Συγκλήτου.

β. Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής, συγγενούς γνωστικού αντικειμένου και αντίστοιχης τεχνολογικής Ειδίκευσης. Οι υποψήφιοι αυτής της κατηγορίας μπορούν να

καταλάβουν κατά μέγιστο το 1/10 του συνόλου των εισακτέων και οφείλουν να συμπεριλαμβάνουν στα δικαιολογητικά της υποψηφιότητάς τους αντίγραφο της αίτησής τους προς τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) για την αναγνώριση του τίτλου σπουδών τους. Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωρισθεί από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

γ. Μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν στο ΔΠΜΣ ως υπεράριθμοι, και μόνον ένας ανά ακαδημαϊκή περίοδο, εφ' όσον υπηρετούν σε ένα από τα συμμετέχοντα στο ΔΠΜΣ Τμήματα και οι τίτλοι σπουδών τους και το έργο που επιτελούν στο οικείο Τμήμα είναι συναφή με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Οι υποψηφιότητές τους συνεξετάζονται με αυτές των υπολοίπων υποψηφίων και με τα ίδια κριτήρια.

Ειδικότερα ο αριθμός των εισακτέων του ΔΠΜΣ «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού» δεν μπορεί να υπερβεί τους 50 (εκτός από περίπτωση ισοβαθμίας, όπου και γίνονται δεκτοί όλοι όσοι έχουν ισοβαθμήσει με τον τελευταίο επιτυχόντα).

Στο ΔΠΜΣ γίνονται δεκτοί διπλωματούχοι μηχανικοί και πτυχιούχοι άλλων συναφών Σχολών ή Τμημάτων της ημεδαπής και αναγνωρισμένων αντίστοιχων Ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Υποψηφιότητα μπορούν να καταθέσουν και τελειόφοιτοι φοιτητές των Τμημάτων, οι οποίοι προβλέπεται να έχουν πάρει το πτυχίο τους πριν από την έναρξη των μαθημάτων του ΔΠΜΣ. Για τους τελειόφοιτους ισχύει ό,τι και για τους διπλωματούχους και πτυχιούχους.

Το πρόγραμμα

Το ΔΠΜΣ οργανώνεται με βάση το (προβλεπόμενο από το άρθρο 14 Ν. 3374/2005 σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων. Έτσι, ο φόρτος εργασίας για κάθε μεταπτυχιακό/ή φοιτητή/τρια πλήρους φοίτησης κατά τη διάρκεια ενός κύκλου σπουδών αποτιμάται σε ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες, δηλαδή τριάντα (30) Πιστωτικές Μονάδες (ΠΜ) ανά εξάμηνο. Η φυσιολογική του προγράμματος της κάθε Ειδίκευσης έχει διαμορφωθεί τόσο από τις γενικές προδιαγραφές των αντίστοιχων προγραμμάτων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ, όσο και από την ανάγκη, το περιεχόμενο και τη λειτουργία του προγράμματος, που αντιστοιχούν στα χαρακτηριστικά της ελληνικής πραγματικότητας. Δεν προβλέπεται η δυνατότητα απαλλαγής από μαθήματα που κάποιος υποψήφιος τυχόν παρακολούθησε σε άλλο ΠΜΣ. Η έναρξη των μαθημάτων γίνεται τη Δευτέρα της δεύτερης πλήρους εβδομάδας του Σεπτεμβρίου. Η διδασκαλία κάθε εξαμήνου διαρκεί 13 εβδομάδες.

Όλα τα μαθήματα του Προγράμματος διδάσκονται και εξετάζονται στην Ελληνική γλώσσα. Κατ' εξαίρεση, ανάλογα με την προέλευση των διδασκόντων, είναι δυνατόν να γίνουν μαθήματα σεμιναριακού τύπου, διαλέξεις κ.λπ. στην Αγγλική γλώσσα.

- Αναλυτικά, για την Α' Ειδίκευση «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων» το πρόγραμμα διαρκεί τρία (3) εξάμηνα με συνολικό αριθμό ΠΜ 90, ως εξής:

Α' εξάμηνο:

1. οκτώ (8) υποχρεωτικά μαθήματα συνολικού αριθμού πιστωτικών μονάδων δεκαεπτά (17). (βλέπε και αναλυτικό κατάλογο στη συνέχεια)
2. από τα πέντε (5) προσφερόμενα μαθήματα επιλογής οι φοιτητές-τριες θα πρέπει να επιλέξουν 2 μαθήματα ώστε να συγκεντρώσουν τέσσερεις (4)
3. συμμετοχή στο εργαστήριο Ε1, Διεπιστημονικής συνεργασίας, του οποίου οι ΠΜ είναι εννιά (9.0)

Β' εξάμηνο :

1. τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα συνολικού αριθμού πιστωτικών μονάδων επτά (7).

2. από τα δεκαεννέα (19) προσφερόμενα μαθήματα επιλογής οι φοιτητές-τριες θα πρέπει να επιλέξουν τόσα μαθήματα ώστε να συγκεντρώσουν συνολικά τουλάχιστον δεκατέσσερις (14) πιστωτικές μονάδες.

3. συμμετοχή στο εργαστήριο Ε2, Διεπιστημονικής συνεργασίας, του οποίου οι πιστωτικές μονάδες είναι εννιά (9).

Γ' εξάμηνο :

1. στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτητές-τριες εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία η οποία αντιστοιχεί με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες

Τελικό σύνολο πιστωτικών μονάδων των τριών εξαμήνων (ECTS) ΠΜ 90.0

- II. Αναλυτικά για τη Β' Ειδίκευση «Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών» το πρόγραμμα διαρκεί τρία εξάμηνα:

Α' Εξάμηνο

Δώδεκα (12) υποχρεωτικά μαθήματα συνολικού αριθμού πιστωτικών μονάδων 30

Β' Εξάμηνο

Εννιά (9) υποχρεωτικά μαθήματα συνολικού αριθμού πιστωτικών μονάδων 30

Γ' Εξάμηνο

Στο τρίτο εξάμηνο οι φοιτητές-τριες εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία, η οποία αντιστοιχεί με τριάντα (30) πιστωτικές μονάδες

Τελικό σύνολο πιστωτικών μονάδων των τριών εξαμήνων (ECTS) ΠΜ 90.0

Διάρκεια σπουδών

Για την απονομή του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης απαιτούνται τρία (3) διδακτικά εξάμηνα. Στα πρώτα δυο (2) εξάμηνα πραγματοποιείται η διδασκαλία των μαθημάτων, ενώ το τρίτο εξάμηνο αφιερώνεται στην εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Τίτλος

Το ΔΠΜΣ απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στην Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Μνημείων Πολιτισμού με δύο Ειδικεύσεις:

- Ειδίκευση Α': Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Αρχιτεκτονικών Μνημείων
- Ειδίκευση Β': Προστασία, Συντήρηση και Αποκατάσταση Έργων Τέχνης και Μηχανισμών

Τέλη φοίτησης

Προβλέπεται οικονομική συμμετοχή των φοιτητών για την κάλυψη των αναγκών του προγράμματος συνολικού ύψους 1.800 ευρώ.

2.2.1.2. Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ): «Κτηματολόγιο: Νομικές, Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Διαστάσεις»

Τα Τμήματα Νομικής, Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών και Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ οργανώνουν και λειτουργούν από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 επανιδρυμένο το Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) με τίτλο: «Κτηματολόγιο: Νομικές, Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Διαστάσεις», σύμφωνα με τις διατάξεις της σχετικής απόφασης της Συγκλήτου του ΑΠΘ (ΦΕΚ 3559/τ.Β'/22-8-2018), του Κανονισμού του ΔΠΜΣ (ΦΕΚ 3152/τ.Β'/8-8-2019), της τροποποίησης των αποφάσεων της Συγκλήτου

του ΑΠΘ σχετικά με την επανίδρυση και την έγκριση του Κανονισμού (ΦΕΚ 3823/τ.Β'/17-8-2021), καθώς και τις διατάξεις του Ν. 4485/2017 όπως ισχύει.

Ως επισπεύδον Τμήμα ορίστηκε το Τμήμα Νομικής του ΑΠΘ. Η ηλεκτρονική διεύθυνση της ιστοσελίδας του ΔΠΜΣ είναι: <https://cadastre.law.auth.gr>

Αντικείμενο – Σκοπός

Το ΔΠΜΣ έχει ως αντικείμενο την παροχή εξειδικευμένων νομικών, τεχνικών και περιβαλλοντικών γνώσεων στο γνωστικό αντικείμενο του Κτηματολογίου. Σκοπό του ΔΠΜΣ αποτελούν:

α) Η διάνοιξη νέων οριζόντων σε αποφοίτους Τμημάτων Νομικής, Τμημάτων Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών και Τμημάτων Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος για την ερευνητική και, ιδίως, την επαγγελματική τους ενασχόληση με το «Κτηματολόγιο».

β) Ο εφοδιασμός των μεταπτυχιακών φοιτητών με εξειδικευμένες και σφαιρικές νομικές, τεχνικές και περιβαλλοντικές γνώσεις στον κατεξοχήν διεπιστημονικό τομέα του «Κτηματολογίου», έτσι ώστε να καταστούν ικανοί να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της κοινωνίας, της αγοράς εργασίας και των σχετικών επαγγελματικών πεδίων.

γ) Η ενθάρρυνση του διδακτικού προσωπικού του ΑΠΘ για την ενασχόληση με το «Κτηματολόγιο», έτσι ώστε να καλλιεργηθεί επαρκώς το συγκεκριμένο αντικείμενο από ακαδημαϊκούς δασκάλους και να αξιοποιηθούν τα αποτελέσματα της έρευνας και η τεχνογνωσία για την ανάπτυξη του συγκεκριμένου τομέα στη χώρα.

δ) Η προώθηση συνεργασιών με άλλα εκπαιδευτικά Ιδρύματα της ημεδαπής και της αλλοδαπής.

Εισακτέοι

Ο αριθμός των εισακτέων μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΔΠΜΣ δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' έτος τους είκοσι (20), πλην της περίπτωσης της ισοψηφίας, και αναλύεται ανά κατηγορία πτυχιούχων σε: δέκα (10) πτυχιούχους Τμημάτων Νομικής, πέντε (5) πτυχιούχους Τμημάτων Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών και πέντε (5) πτυχιούχους Τμημάτων Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος. Σε περίπτωση ισοβαθμίας εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες με τον τελευταίο επιτυχόντα υποψήφιο κάθε ειδικότητας, εφόσον δεν υπερβαίνουν σε ποσοστό 20% τον αριθμό των επιτυχόντων. Συνεπώς, ακόμη και σε περίπτωση ισοψηφιών και στις τρεις κατηγορίες φοιτητών ο αριθμός των εισακτέων δεν επιτρέπεται να υπερβεί τους είκοσι τέσσερις (24) φοιτητές.

Αν οι επιτυχόντες εισακτέοι κάποιας ή κάποιων από τις παραπάνω κατηγορίες είναι λιγότεροι από τον αριθμό που τους αναλογεί, είναι δυνατό, μετά από απόφαση της ΕΔΕ του ΔΠΜΣ, να αυξηθεί ο αριθμός των εισακτέων πτυχιούχων άλλης κατηγορίας μέχρι τη συμπλήρωση του συνολικού αριθμού των είκοσι (20) εισακτέων.

Το Πρόγραμμα

Το ΔΠΜΣ διαρθρώνεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Οι φοιτητές πρέπει να παρακολουθήσουν και να εξεταστούν σε έξι (6) μαθήματα στο Α' εξάμηνο και τέσσερα (4) μαθήματα στο Β' εξάμηνο. Η Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία εκπονείται από τους φοιτητές κατά τη θερινή περίοδο.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και απαιτείται η φυσική παρουσία των φοιτητών. Η γλώσσα διδασκαλίας των μαθημάτων και της συγγραφής της διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική.

Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων (ECTS) που απαιτούνται για την απόκτηση του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) είναι εβδομήντα πέντε (75). Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε είκοσι πέντε (25) ώρες φόρτου εργασίας. Το ΔΠΜΣ χαρακτηρίζεται εντατικό (δύο εξάμηνα και θερινή περίοδος). Τα μαθήματα διεξάγονται τις ημέρες του Σαββάτου και της Κυριακής. Το πρόγραμμα μαθημάτων διαμορφώνεται ως εξής:

Α' εξάμηνο

Από το Εμπράγματο Δίκαιο στο Εθνικό Κτηματολόγιο

Ουσιαστικό Κτηματολογικό Δίκαιο. Γενικό μέρος

Δικονομικό Κτηματολογικό Δίκαιο. Γενικό μέρος

Τεχνικές και μέθοδοι κτηματολογικών αποτυπώσεων **(Διδάσκεται από το ΤΑΤΜ ΑΠΘ)**

Βάση δεδομένων και Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου **(Διδάσκεται από το ΤΑΤΜ ΑΠΘ)**

Δασικό Δίκαιο και Δασολόγιο: Δασοκομική και Διαχειριστική προσέγγιση

Β' εξάμηνο

Ουσιαστικό Κτηματολογικό Δίκαιο. Ειδικό μέρος

Δικονομικό Κτηματολογικό Δίκαιο. Ειδικό μέρος

Τεχνικές διαδικασίες λειτουργούντος Κτηματολογίου **(Διδάσκεται από το ΤΑΤΜ ΑΠΘ)**

Πρακτικές ασκήσεις Δασικού Κτηματολογίου

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Οι μεταπτυχιακές εργασίες των Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών που παρακολουθούν το πρόγραμμα επιβλέπονται από καθηγητή του ΤΑΤΜ ΑΠΘ.

Διάρκεια σπουδών

Το πρόγραμμα χαρακτηρίζεται εντατικό διάρκειας ενός έτους (2 εξάμηνα και θερινή περίοδος).

Τίτλος

Το ΔΠΜΣ απονέμει Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) με τίτλο: «Κτηματολόγιο: Νομικές, Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Διαστάσεις».

Τέλη φοίτησης

Για τους εισακτέους στο πρόγραμμα, από το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, τα τέλη φοίτησης είχαν οριστεί στο συνολικό ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ (3000€). Απαλλάσσονταν από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που συνέτρεχαν τα εισοδηματικά κριτήρια που ορίζει ο νόμος, εφόσον δεν είχαν τύχει αντίστοιχης απαλλαγής για τη συμμετοχή τους σε άλλο ΠΜΣ.

2.3. Διδακτορικές Σπουδές

Στο ΤΑΤΜ ΑΠΘ υλοποιείται πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών που αφορά στην εντατική μελέτη και εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής σε πρωτότυπα θέματα και στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος από το Τμήμα Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Οι Διδακτορικές Σπουδές του Τμήματος Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών του ΑΠΘ αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης και της πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και οδηγούν στην απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος. Το Διδακτορικό Δίπλωμα αποτελεί ακαδημαϊκό τίτλο, ο οποίος πιστοποιεί την εκπόνηση πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και την ουσιαστική συνεισφορά του ή της κατόχου του στην εξέλιξη της επιστήμης και της γνώσης στον αντίστοιχο επιστημονικό κλάδο.

Δικαίωμα υποβολής αίτησης για εκπόνηση Διδακτορικής Διατριβής στο Τμήμα έχουν όσοι και όσες πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- α) Είναι πτυχιούχοι ΑΕΙ (Πανεπιστημίου ή ΤΕΙ) της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής και
β) Είναι κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών ΑΕΙ της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ως ισότιμου ιδρύματος της αλλοδαπής.
- Είναι κάτοχοι ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου κατά το άρθρο 46 του ν. 4485/2017, όπως αυτός ισχύει.

Σε ειδικές περιπτώσεις, γίνονται αιτιολογημένα δεκτοί ως υποψήφιοι διδάκτορες και μη κάτοχοι Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Οι ενδιαφερόμενοι για να εκπονήσουν διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών, υποβάλλουν αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματος στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος, η προτεινόμενη γλώσσα εκπόνησης και συγγραφής και εκπόνησης, καθώς και ο/η προτεινόμενος/η ως επιβλέπων/ουσα της Διδακτορικής Διατριβής, ο/η οποίος/α ανήκει σε όσους/ες έχουν δικαίωμα επίβλεψης Διδακτορικής Διατριβής σύμφωνα με τον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών του ΤΑΜ (ΦΕΚ 5089 14.11.2018/τ.Β).

Η Συνέλευση του Τμήματος, με βάση τη συνάφεια του ερευνητικού αντικειμένου των αιτήσεων που υποβάλλονται, ορίζει τριμελή/είς Επιτροπή/ές από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος, η οποία εξετάζει τις υποβληθείσες αιτήσεις και τα συνοποβαλλόμενα έγγραφα και υποβάλλει/ουν στη Συνέλευση του Τμήματος εισήγηση με αναλυτικό υπόμνημα, στο οποίο αναγράφονται οι λόγοι για τους οποίους ο/η υποψήφιος/α πληροί ή δεν πληροί τις προϋποθέσεις προκειμένου να γίνει δεκτός/η. Η Συνέλευση του Τμήματος, συνεκτιμώντας το υπόμνημα της Επιτροπής, εγκρίνει ή απορρίπτει αιτιολογημένα την αίτηση του/της υποψηφίου/ας.

Η χρονική διάρκεια για την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος είναι τουλάχιστον τρία (3) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο μέγιστος χρόνος εκπόνησης της διδακτορικής διατριβής ορίζεται στα έξι (6) πλήρη ημερολογιακά έτη από την ημερομηνία ορισμού της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής. Ο παραπάνω χρόνος δύναται να παραταθεί για δύο (2) επιπλέον έτη, μετά από αίτηση του/της υποψηφίου/ας και τεκμηριωμένη απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.

Ο/Η υποψήφιος/α διδάκτορας, κατ' έτος παρουσιάζει προφορικά ενώπιον της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής και υποβάλλει εγγράφως σε αυτή, αναλυτικό υπόμνημα σχετικά με την πρόοδο της Διδακτορικής του Διατριβής. Αντίγραφο του υπομνήματος, καθώς και σχόλια επ' αυτού από τον/την επιβλέποντα/ουσα ή την Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή καθώς και η ετήσια έκθεση προόδου εγκρίνονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Οι υποψήφιοι διδάκτορες του ΤΑΤΜ ΑΠΘ τη στιγμή σύνταξης της παρούσας έκθεσης ετήσιας αξιολόγησης (Αύγουστος 2022) είναι συνολικά 45, εκ των οποίων 25 άνδρες και 20 γυναίκες.

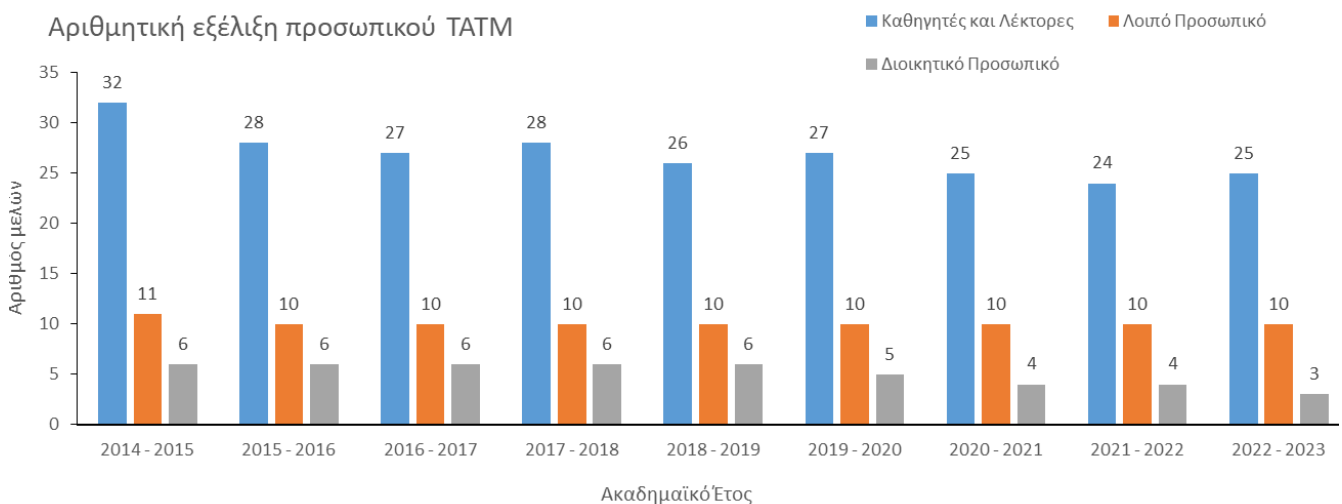

3. Προσωπικό

Στο κεφάλαιο αυτό της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται η ανάλυση του αριθμού των αποφοίτων, η διαχρονική κατανομή τους και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. Η ανάλυση, αρχικά, αφορά στους αποφοίτους του Τμήματος από τους τρεις κύκλους σπουδών, προπτυχιακές σπουδές, μεταπτυχιακές σπουδές και σπουδές για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί η ανάλυση για τα χαρακτηριστικά των αποφοίτων από το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ). Τα αναλυτικά στοιχεία και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

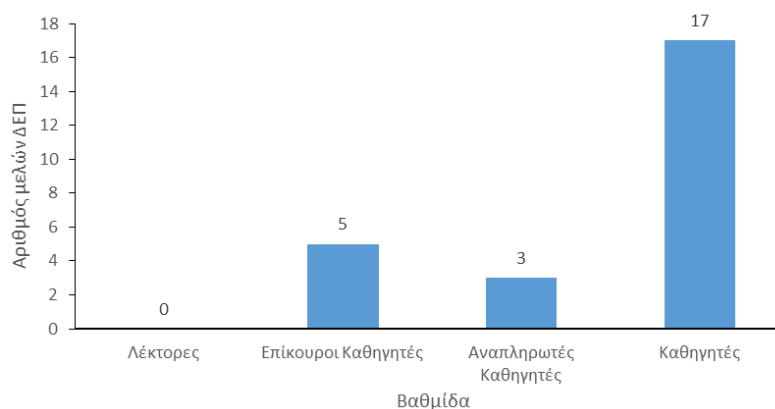
3.1. Υφιστάμενη κατανομή και διαχρονική εξέλιξη προσωπικού ΤΑΤΜ κατά την τελευταία 10ετία

Στο Τμήμα Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών ΑΠΘ κατά το έτος 2022-2023, υπηρετούν 38 άτομα (Σχήμα 3.1), τα οποία εντάσσονται σε 3 επιμέρους κατηγορίες («Μέλη ΔΕΠ», «Διοικητικό προσωπικό» και «Λοιπό προσωπικό»).

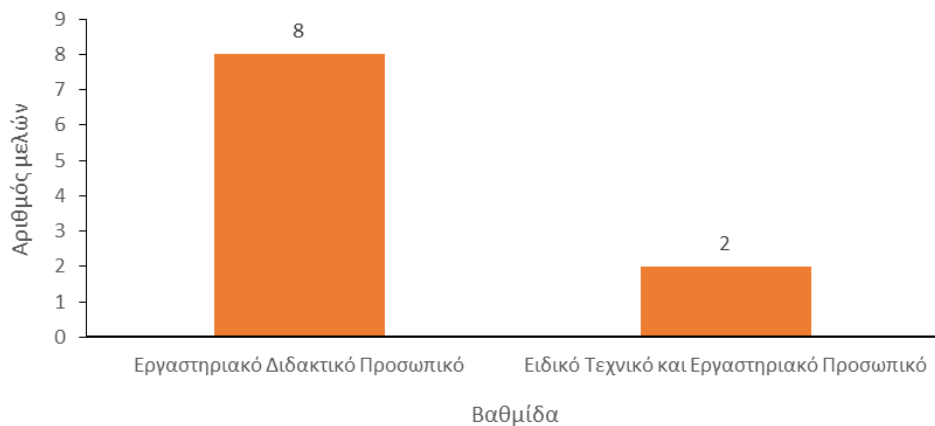
Σχήμα 3.1: Εξέλιξη ανά έτος του αριθμού μελών ΔΕΠ, διοικητικού προσωπικού και λοιπού προσωπικού για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως 2022-2023.

Εξ αυτών τα «Μέλη ΔΕΠ», κατανέμονται σε βαθμίδες (Σχήμα 3.2). Συγκεκριμένα στο ΤΑΤΜ, υπηρετούσαν κατά το 2022-2023, δεκαεπτά (17) Καθηγητές (περίπου 68% του συνόλου), τρεις (3) Αναπληρωτές Καθηγητές και πέντε (5) Επίκουροι Καθηγητές.

Σχήμα 3.2: Κατανομή Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023

Αντίστοιχα, στην κατηγορία «Λοιπό προσωπικό» κατά το 2022-2023, σε σύνολο 10 ατόμων, εντάσσονται οκτώ (8) άτομα που υπηρετούν ως «Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό», και δύο (2) άτομα που υπηρετούν ως «Ειδικό Τεχνικό και Εργαστηριακό Προσωπικό» (Σχήμα 3.3)

Σχήμα 3.3: Κατανομή «Λοιπού προσωπικού» ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023

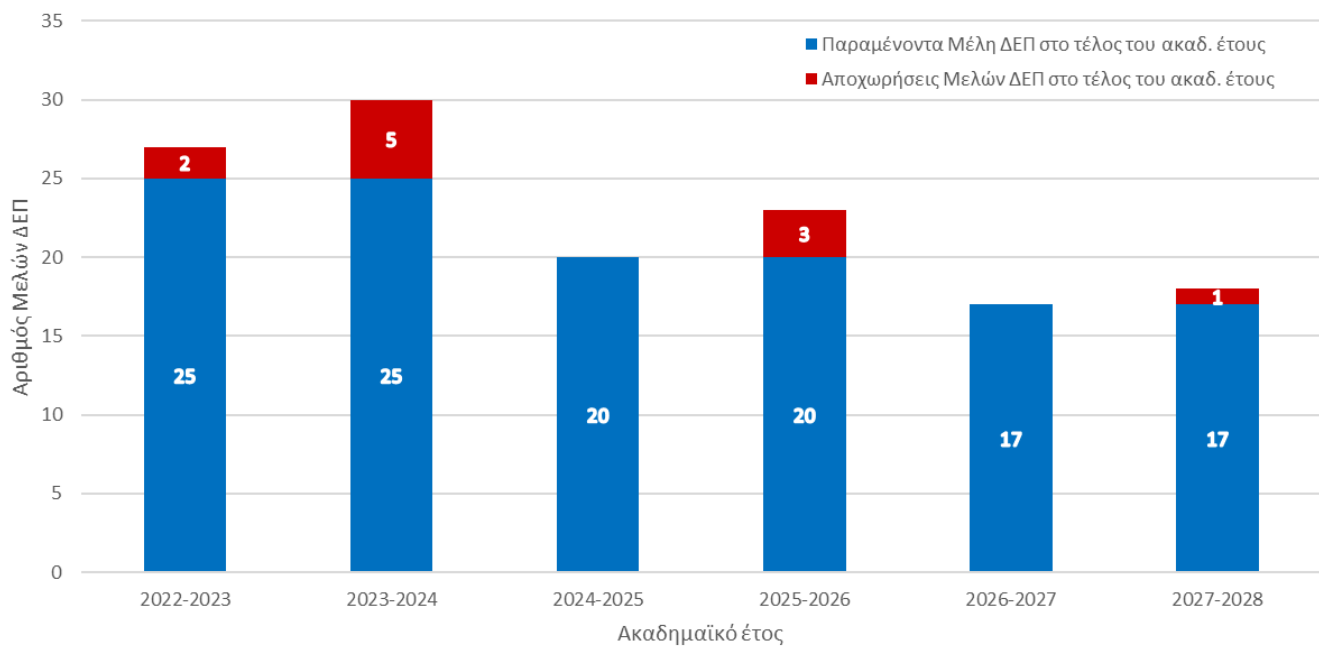
Το Σχήμα 3.1 παρουσιάζει επίσης την εξέλιξη του αριθμού του προσωπικού του Τμήματος ανά κατηγορία («Μέλη ΔΕΠ», «Διοικητικό προσωπικό» και «Λοιπό προσωπικό») για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως 2022-2023 (εννέα τελευταία έτη). Όπως παρατηρείται (Σχήμα 3.1), ο αριθμός των «Μελών ΔΕΠ» έχει μειωθεί σημαντικά (κατά περίπου 22%) στη διάρκεια της περιόδου 2014-2023. Το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος αναφοράς (2022-2023) στο ΤΑΤΜ υπηρετούν 25 «Μέλη ΔΕΠ», σχεδόν το 78% δηλαδή των υπηρετούντων κατά το 2014-2015 (32 άτομα).

Κατά το 50% έχει μειωθεί το «Διοικητικό προσωπικό», το οποίο από τα έξι (6) άτομα υπηρετούσαν κατά το 2014-2015, έχει συρρικνωθεί στα τρία (3) άτομα κατά το 2022-2023 (Σχήμα 3.1). Αντίθετα, το «Λοιπό προσωπικό» του Τμήματος, παρουσιάζεται με μικρή μείωση καθότι από τα 11 άτομα το 2014-2015, έχει μειωθεί κατά ένα (1) άτομο, καθότι το 2022-2023, στο Τμήμα υπηρετούν 10 άτομα (Σχήμα 3.1).

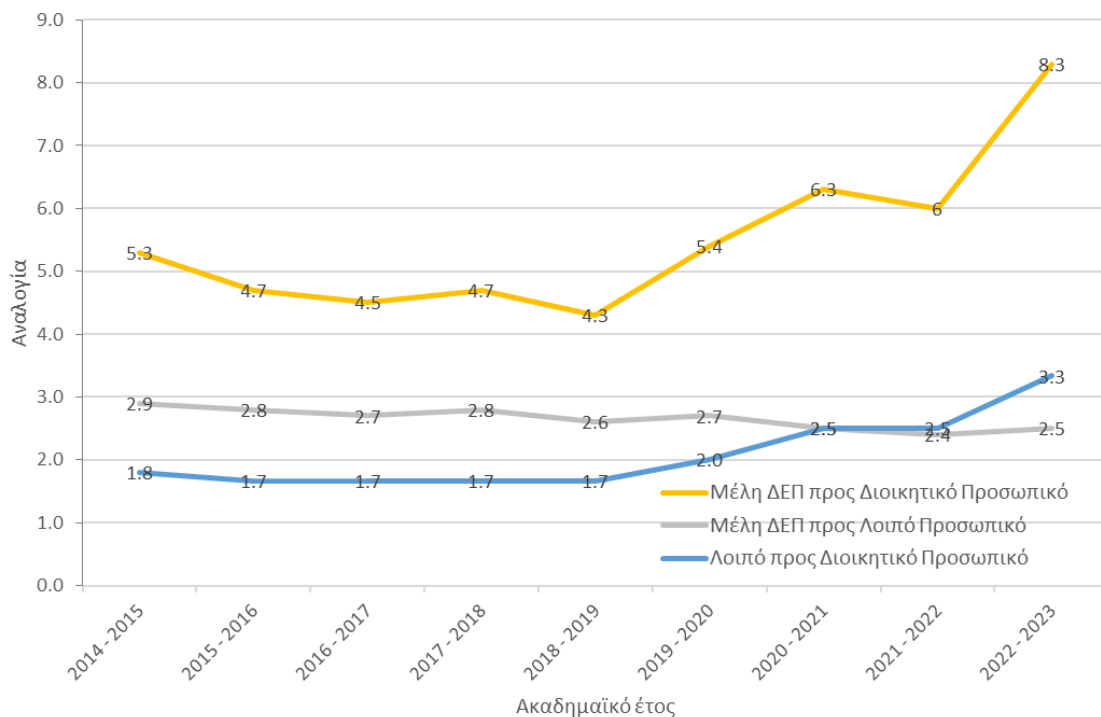
Περαιτέρω, και λαμβάνοντας υπόψη τις προβλεπόμενες αποχωρήσεις «Μελών ΔΕΠ» του ΤΑΤΜ λόγω συνταξιοδότησης (Σχήμα 3.4), κατά τη διάρκεια των επόμενων πέντε (5) ακαδημαϊκών ετών, παρατηρείται μια σημαντική μείωση του αριθμού τους. Συγκεκριμένα, το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 αποχωρούν λόγω συνταξιοδότησης δύο (2) μέλη ΔΕΠ, το 2023-2024 προβλέπεται η αποχώρηση λόγω συνταξιοδότησης τεσσάρων (4) μελών ΔΕΠ, ενώ προτίθεται να προχωρήσει σε πρόωρη συνταξιοδότηση ένα (1) ακόμη μέλος ΔΕΠ. Το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 συνταξιοδοτούνται τρία (3) επιπλέον μέλη ΔΕΠ και το 2027-2028 άλλο ένα (1). Τα ακαδημαϊκά έτη 2024-2025 και 2026-2027 δεν προβλέπεται κάποια αποχώρηση, χωρίς να μπορούν να ληφθούν υπόψη τυχόν οικειοθελείς αποχωρήσεις. Στο Σχήμα 3.4 λαμβάνονται υπόψη τα τρία (3) νέα μέλη ΔΕΠ που έχουν ενσωματωθεί στο τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 και τα δύο (2) επιπλέον που προβλέπεται να ενταχθούν στο τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2023-2024.

Οι αποχωρήσεις των 11 μελών ΔΕΠ εντός της επόμενης 5ετίας, συνεπάγεται μια μείωση του αριθμού τους σε σχέση με το 2022-2023, κατά περίπου 44%, ενώ πλέον το 2028-2029, προβλέπεται να υπηρετούν στο ΤΑΤΜ (και εφόσον δεν πραγματοποιηθεί έγκαιρη αναπλήρωση των μελών ΔΕΠ που αποχωρούν) μόνο 16 «Μέλη ΔΕΠ» (Σχήμα 3.4).

Υφιστάμενος και Προβλεπόμενος αριθμός μελών ΔΕΠ ΤΑΤΜ μεταξύ 2022-2028

Σχήμα 3.4: Προβλεπόμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης και εξέλιξη του αριθμού των υπηρετούντων «Μελών ΔΕΠ» στο ΤΑΤΜ μέχρι και το έτος 2028

Σχήμα 3.5: Αναλογία ανά έτος μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών προσωπικού που υπηρετούν στο Τμήμα για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

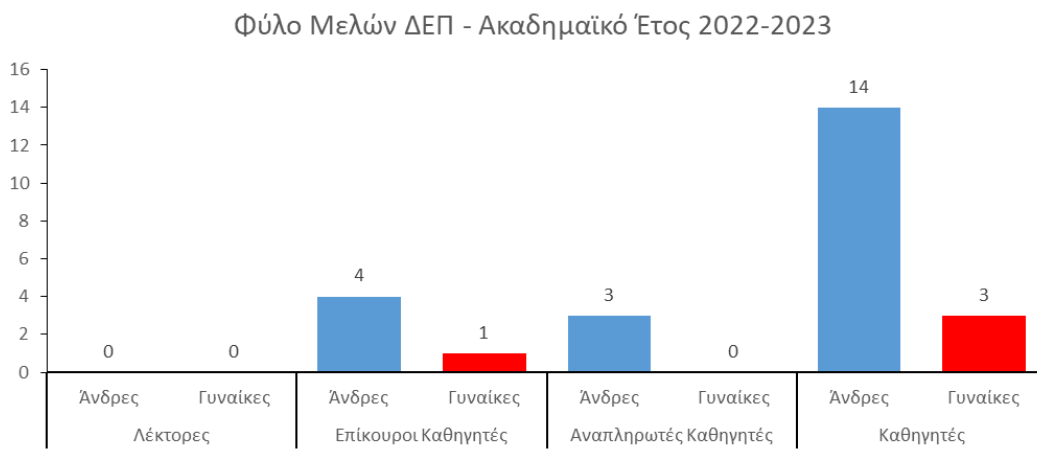
Οι μεταβολές στην αριθμητική εξέλιξη των επιμέρους κατηγοριών προσωπικού, αντικατοπτρίζονται και στις μεταξύ τους αναλογίες (Σχήμα 3.5). Η αναλογία μεταξύ «Μελών ΔΕΠ» και «Διοικητικού προσωπικού», εμφανίζεται να είναι σαφώς χειρότερη το 2022-2023 (αντιστοιχεί 1 άτομο «Διοικητικού προσωπικού» σε 8.3 «Μέλη ΔΕΠ»), συγκριτικά με το 2014-2015 (1 άτομο από το «Διοικητικό προσωπικό» αντιστοιχεί σε 5.3 «Μέλη ΔΕΠ») (Σχήμα 3.5).

Αντίθετα, η σχετικά πολύ μικρότερη μείωση των μελών του Τμήματος που εντάσσονται στο “Λοιπό προσωπικό” έναντι της πολύ μεγάλης μείωσης των «Μελών ΔΕΠ» του Τμήματος, έχει οδηγήσει στη βελτίωση της μεταξύ τους αναλογίας. Σήμερα (2022-2023) αντιστοιχεί ένα (1) άτομο από το «Λοιπό προσωπικό» σε 2.5 «Μέλη ΔΕΠ». Στην αρχή της δεκαετίας (2014-2015) ένα άτομο από το «Λοιπό προσωπικό» αντιστοιχούσε σε 2.9 «Μέλη ΔΕΠ» (Σχήμα 3.5).

Τέλος, επιδείνωση εμφανίζει και η αναλογία του «Λοιπού προσωπικού» προς το «Διοικητικό προσωπικό» που υπηρετεί στο Τμήμα, απόρροια της μεγάλης μείωσης που παρατηρήθηκε στο «Διοικητικό προσωπικό» εντός της 10ετίας. Ενώ λοιπόν το 2014-2015, 1 άτομο από το «Διοικητικό προσωπικό» αντιστοιχεί σε 1.8 άτομα από το «Λοιπό προσωπικό», σήμερα (2022-2023), ένα (1) άτομο από το «Διοικητικό προσωπικό» αντιστοιχεί σε 3.3 άτομα από το «Λοιπό προσωπικό» (Σχήμα 3.5).

3.2. Φύλο προσωπικού

Παρατηρώντας την κατανομή του φύλου για τα «Μέλη ΔΕΠ» του Τμήματος, κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, διαπιστώνεται πως οι άνδρες αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία σε σχέση με τις γυναίκες. Σε σύνολο 25 ατόμων, στο ΤΑΤΜ υπηρετούν μόνο τέσσερις (4) γυναίκες, ενώ αντίθετα 21 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι άνδρες.

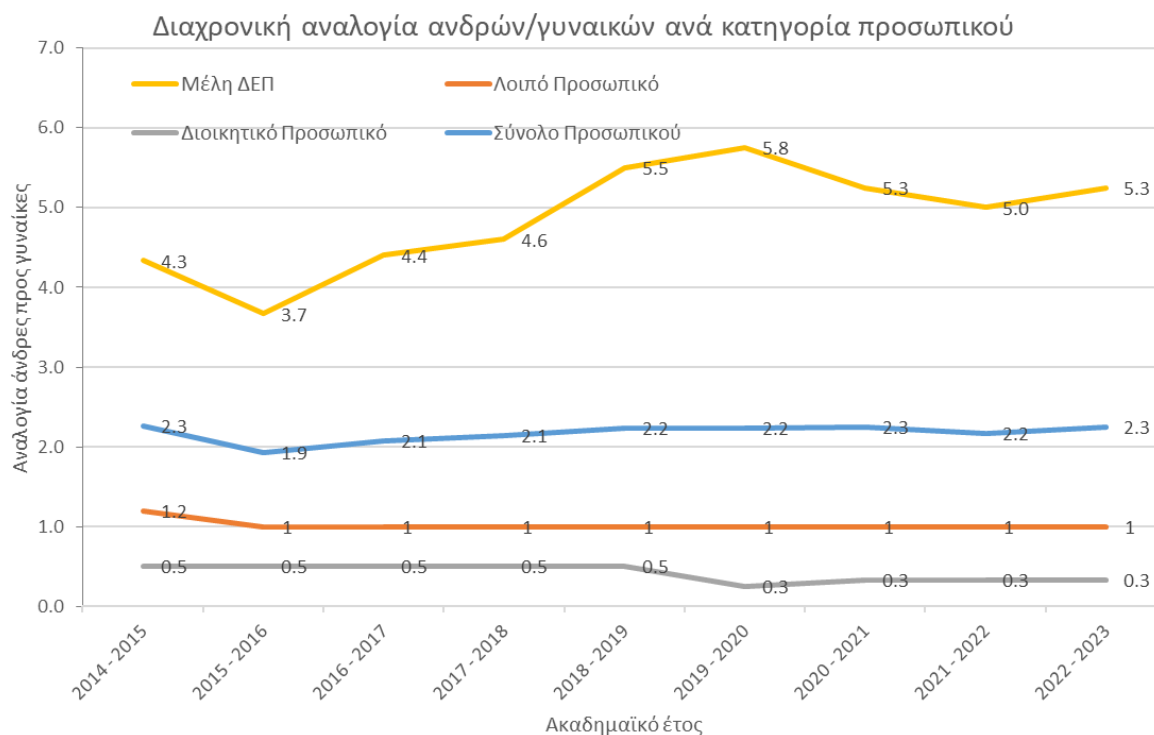
Σχήμα 3.6: Κατανομή Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού ανά βαθμίδα και φύλο κατά το έτος 2022-2023.

Όπως παρατηρείται από τον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 3.1) αλλά και το σχήμα όπου καταγράφεται η αναλογία μεταξύ του αριθμού των ανδρών προς τις γυναίκες για τις επιμέρους κατηγορίες προσωπικού (Σχήμα 3.7), η αρνητική εικόνα αναφορικά με την εκπροσώπηση των δύο φύλων στην κατηγορία προσωπικού «Μέλη ΔΕΠ» του Τμήματος δεν είναι νέο φαινόμενο αλλά ούτε και αποτελεί πρόβλημα, καθώς το Τμήμα εφαρμόζει αποκλειστικά και μόνο αξιοκρατικά κριτήρια επιλογής νέου διδακτικού προσωπικού, χωρίς αποκλεισμούς. Η πιθανή διαφορά στην αναλογία μπορεί να εξηγηθεί στη φύση των διαφόρων αντικειμένων που θεραπεύει το Τμήμα και στη σχέση του ΑΤΜ με τις εργασίες πεδίου.

Πίνακας 3.1: Φύλο ανά κατηγορία προσωπικού κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως και το 2022-2023

Ακαδημαϊκό Έτος	Μέλη ΔΕΠ		Λοιπό προσωπικό		Διοικητικό προσωπικό		Σύνολο προσωπικού	
	Άνδρες (Α)	Γυναίκες (Γ)	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ
2014 - 2015	26	6	6	5	2	4	34	15
2015 - 2016	22	6	5	5	2	4	29	15
2016 - 2017	22	5	5	5	2	4	29	14
2017 - 2018	23	5	5	5	2	4	30	14
2018 - 2019	22	4	5	5	2	4	29	13
2019 - 2020	23	4	5	5	1	4	29	13
2020 - 2021	21	4	5	5	1	3	27	12
2021 - 2022	20	4	5	5	1	3	26	12
2022 - 2023	21	4	5	5	1	3	27	12

Πράγματι, διαχρονικά παρατηρείται ότι οι άντρες μέλη ΔΕΠ υπερτερούν των γυναικών σημαντικά. Το 2014-2015, σε σύνολο 32 «Μελών ΔΕΠ», μόνο έξι (6) εξ αυτών είναι γυναίκες (αντιστοιχούν περίπου 4 άνδρες σε μια γυναίκα).

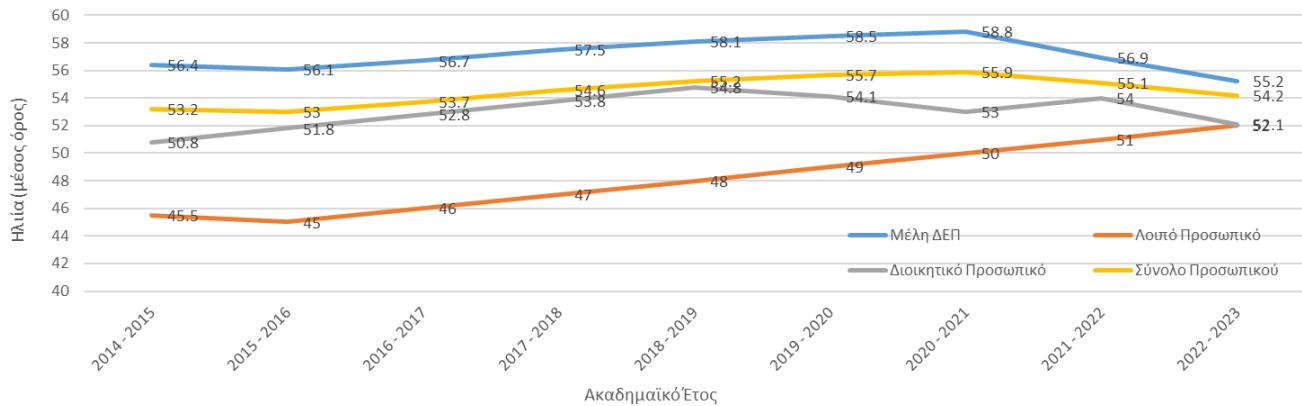

Σχήμα 3.7: Εξέλιξη της αναλογίας ανδρών προς γυναίκες για το σύνολο, αλλά και τις επιμέρους κατηγορίες προσωπικού μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023

3.3. Ηλικία προσωπικού

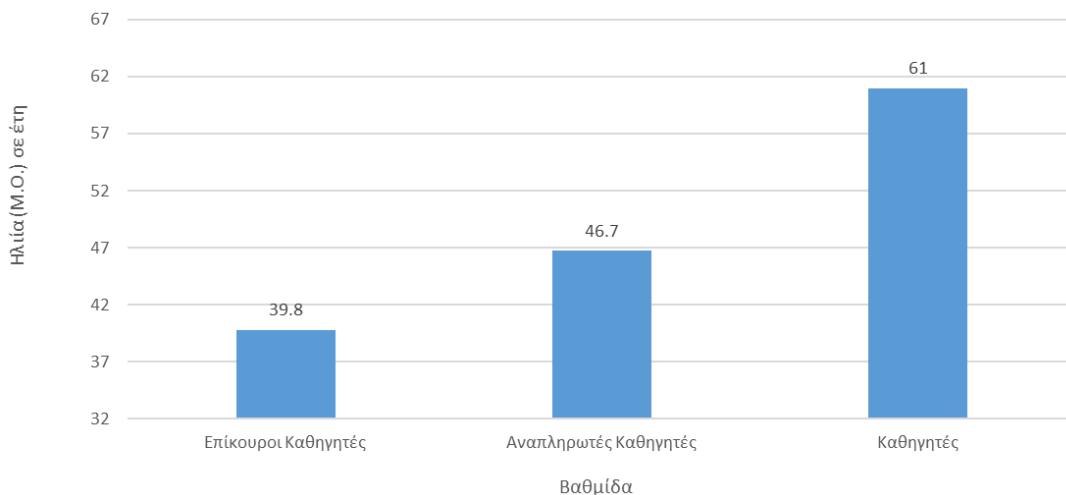
Ο μέσος όρος (Μ.Ο.) της ηλικίας για όλες τις κατηγορίες προσωπικού (Σχήμα 3.8) αυξάνεται συνεχώς μέχρι το 2020-2021, ενώ στην συνέχεια μειώνεται. Για τα «Μέλη ΔΕΠ» του Τμήματος ο Μ.Ο. στη διάρκεια των εννέα

ετών έχει ανέβει κατά 2.6 έτη, φτάνοντας τα 58.8 χρόνια το 2020-2021 και στην συνέχεια μειώνεται στα 55.2 χρόνια το 2022-2023, λόγω της ένταξης νέων «Μελών ΔΕΠ» στο τμήμα. Αντιθέτως όμως, η μη ανανέωση του «Λοιπού προσωπικού» και του «Διοικητικού προσωπικού» είναι ιδιαίτερα εμφανής, καθότι πλέον το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, είναι 52 χρόνια, σημαντικά αυξημένος σε σχέση με τις αρχές της υπό μελέτη 10 ετίας.

Σχήμα 3.8: Ηλικιακός Μέσος Όρος (Μ.Ο.) για το σύνολο, αλλά και τις επιμέρους κατηγορίες προσωπικού μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023

Αναφορικά με τη μέση ηλικία των μελών ΔΕΠ για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (Σχήμα 3.9), όπως ήταν αναμενόμενο στη βαθμίδα του Καθηγητή η μέση ηλικία είναι υψηλότερη (61 έτη), σε σχέση με τους Αναπληρωτές (46.7 έτη) και Επίκουρους Καθηγητές (39.8 έτη).

Σχήμα 3.9: Ηλικιακός μέσος όρος (Μ.Ο.) του Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού ανά βαθμίδα κατά το έτος 2022-2023

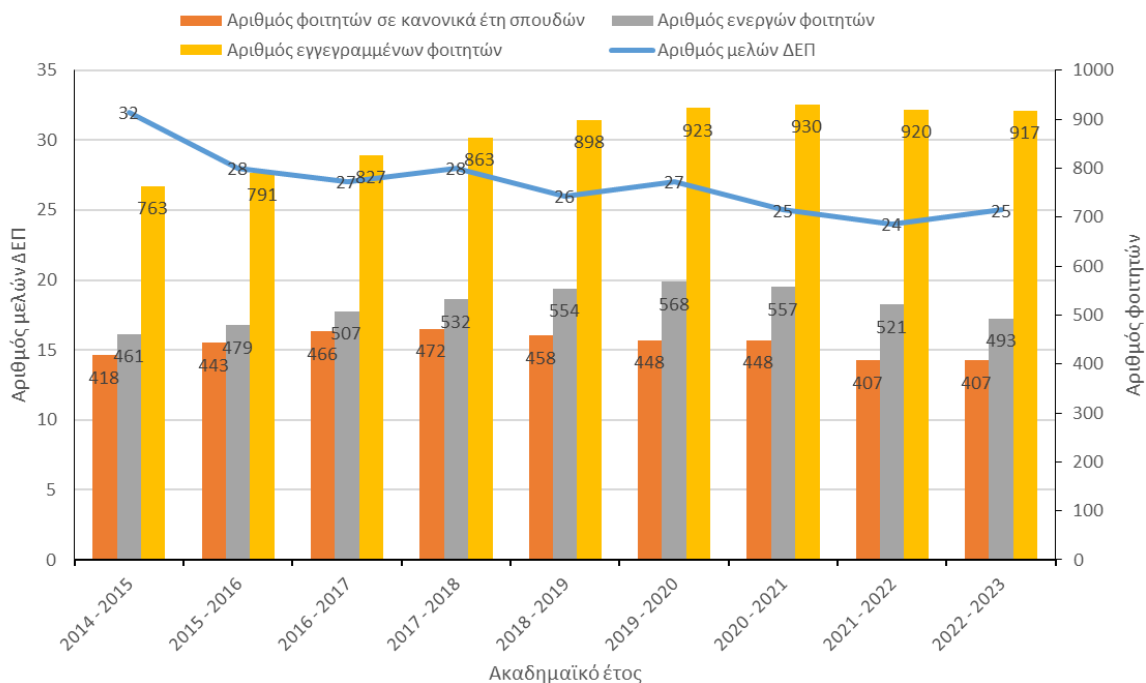
3.4. Διδακτικές και διοικητικές υποχρεώσεις του προσωπικού του ΤΑΤΜ με βάση τον αριθμό των φοιτητών του Τμήματος

Η μείωση του αριθμού των «Μελών ΔΕΠ» του Τμήματος - κατά 28% εντός των τελευταίων 9 ετών, η οποία περιεγράφηκε στην προηγούμενη ενότητα, είναι σε πλήρη αντιδιαστολή με την αύξηση που παρατηρείται στον αριθμό των φοιτητών του Τμήματος (Σχήμα 3.10). Συγκεκριμένα σημαντική αύξηση εντός της περιόδου 2014-2023 παρατηρείται στους αριθμούς των:

- Ενεργών φοιτητών κατά 6.95%. Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 καταγράφονται 461 ενεργοί φοιτητές, έναντι 493 ενεργών φοιτητών το 2022-2023
- Εγγεγραμμένων φοιτητών κατά 20.18%. Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 καταγράφονται 763 εγγεγραμμένοι φοιτητές, έναντι 917 εγγεγραμμένων φοιτητών το 2022-2023

ενώ μείωση παρατηρείται στους αριθμούς των:

- Φοιτητών σε κανονικά έτη σπουδών κατά 2,70%. Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 καταγράφονται 418 φοιτητές σε κανονικά έτη σπουδών, έναντι 407 φοιτητών το 2022-2023

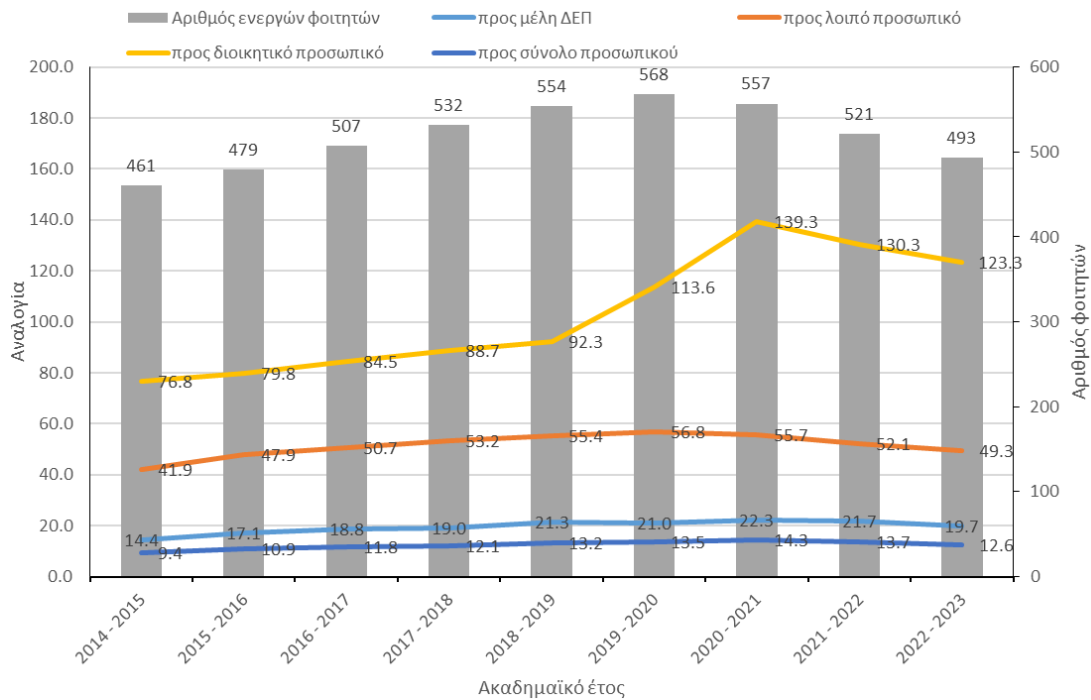

Σχήμα 3.10 Εξέλιξη ανά έτος αριθμού φοιτητών (ενεργών/κανονικά έτη σπουδών/εγγεγραμμένοι) και αριθμού μελών ΔΕΠ για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

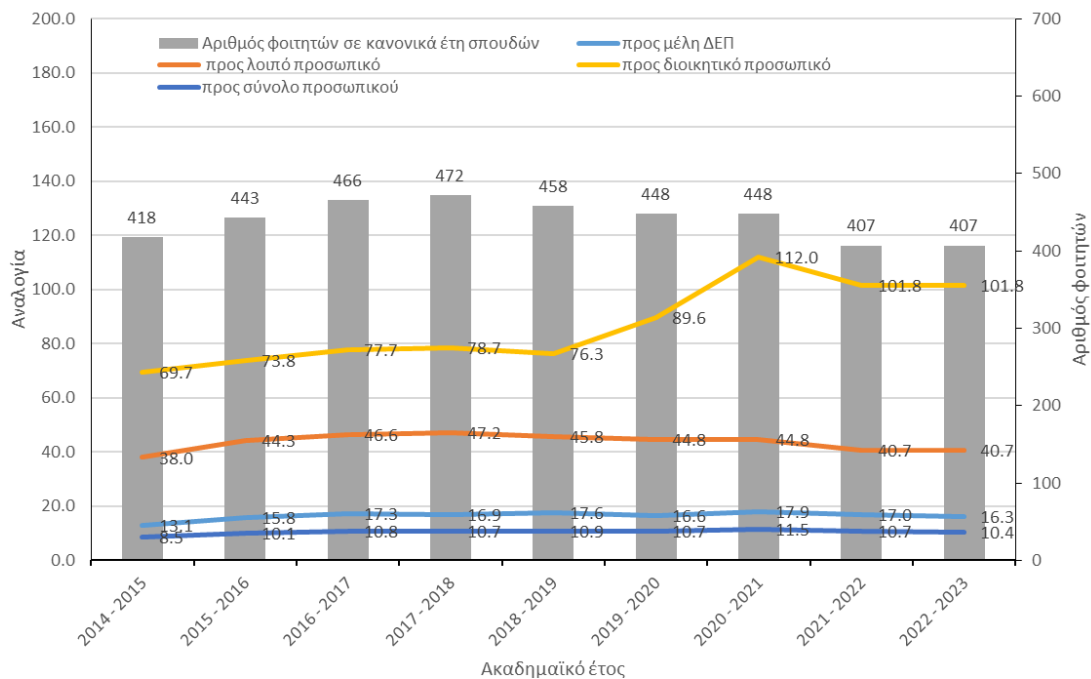
Οι σημαντικά αυξητικές τάσεις στον αριθμό των φοιτητών που περιεγράφηκε ανωτέρω, είναι αναμενόμενο να έχουν αυξήσει σημαντικά και τον αριθμό των φοιτητών που αντιστοιχούν στα μέλη του προσωπικού του Τμήματος (αναλογία), τόσο συνολικά όσο και ανά κατηγορία. Στα παρακάτω σχήματα (Σχήμα 3.11 έως Σχήμα 3.14) καταγράφεται αναλυτικά αυτή η εξέλιξη σε ετήσια βάση.

Σχεδόν σε όλα τα έτη μέχρι το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021, και για όλες τις υπό μελέτη κατηγορίες φοιτητών καταγράφεται μια σταθερή αυξητική τάση της αναλογίας τους προς κάθε κατηγορία προσωπικού και συνολικά προς αυτό. Τα ακαδημαϊκά έτη 2021-2022 και 2022-2023, οι αναλογίες αυτές σταδιακά μειώνονται με μικρότερο ή μεγαλύτερο ρυθμό.

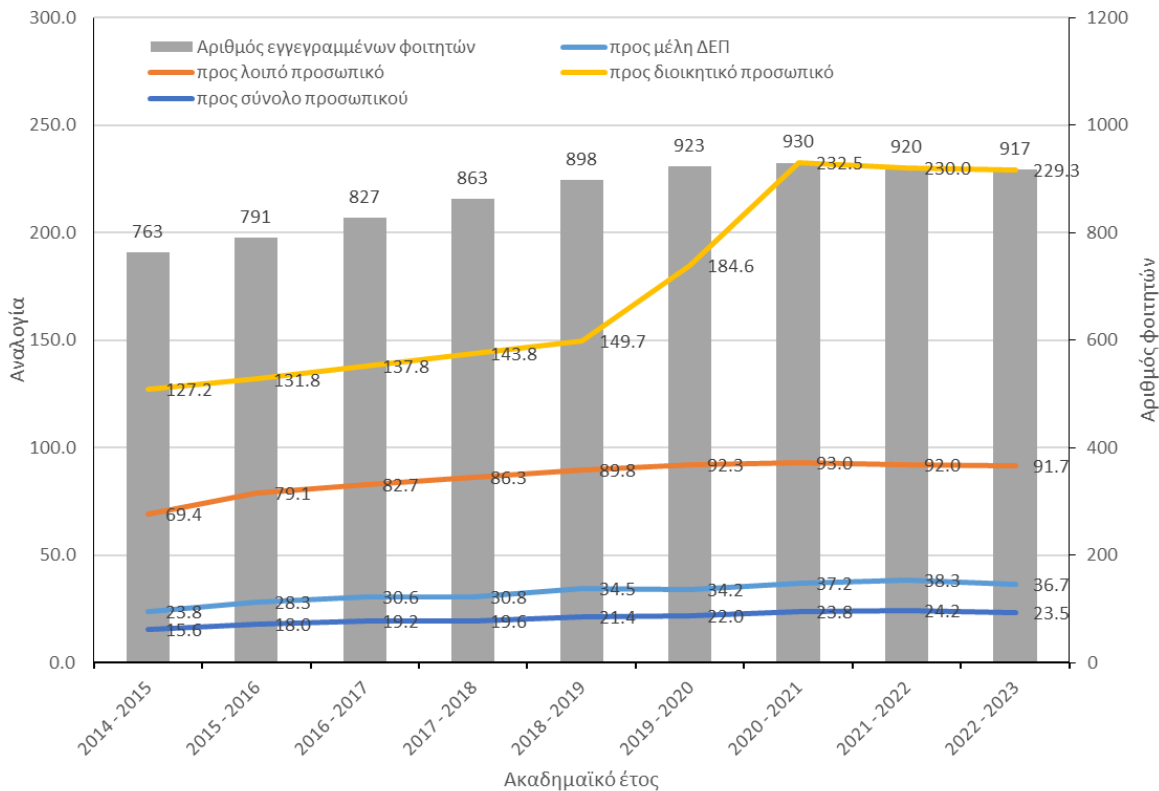

Σχήμα 3.11: Ετήσιος αριθμός ενεργών φοιτητών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

Σχήμα 3.12: Ετήσιος αριθμός φοιτητών σε κανονικά έτη σπουδών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

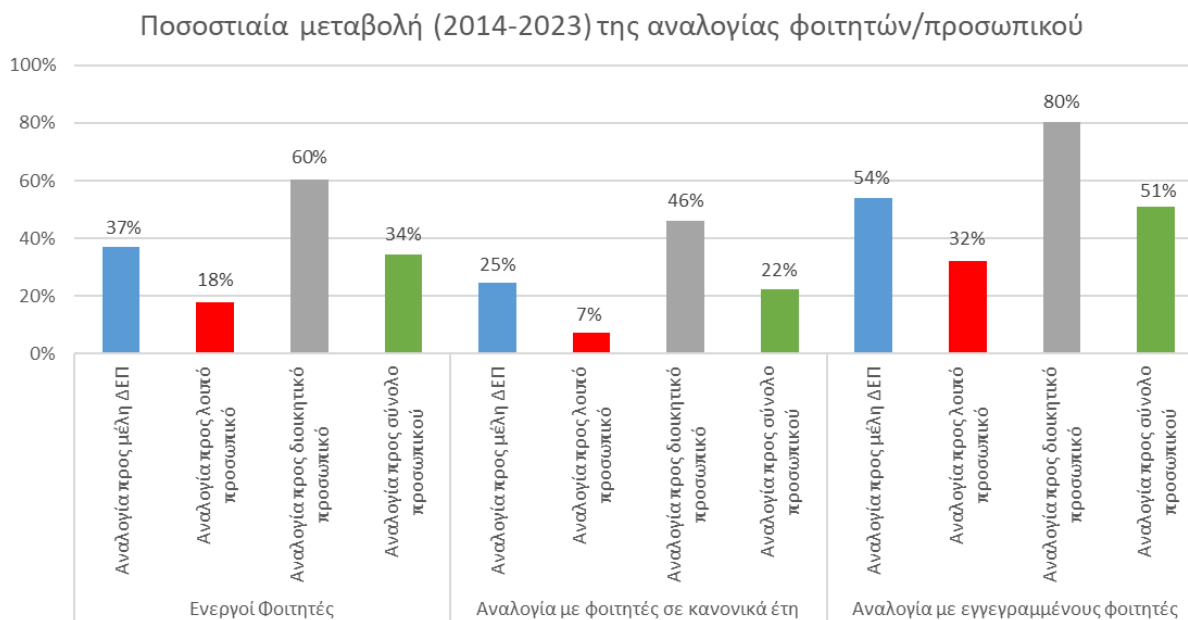

Σχήμα 3.13: Ετήσιος αριθμός εγγεγραμμένων φοιτητών και αναλογία αυτών με το προσωπικό του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

Εξετάζοντας τις αλλαγές που έχουν προκύψει μεταξύ της αρχής (2014-2015) και του τέλους (2022-2023) της περιόδου αναφοράς από τα παραπάνω σχήματα 3.11, 3.12 και 3.13 είναι αξιοσημείωτο ότι:

- Το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 14 περίπου ενεργοί φοιτητές σε κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ πλέον, το 2022-2023 αντιστοιχούν περίπου 20 φοιτητές (+ 42.86 %). Παράλληλα, ενώ το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 77 περίπου ενεργοί φοιτητές σε κάθε μέλος του διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, το 2022-2023, αντιστοιχούν περίπου 123 φοιτητές (+ 59.74%).
- Το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 13 περίπου φοιτητές σε κανονικά έτη σπουδών σε κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ πλέον, το 2022-2023 αντιστοιχούν περίπου 16 φοιτητές (+ 23.08%). Παράλληλα, ενώ το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 70 περίπου φοιτητές σε κανονικά έτη σπουδών σε κάθε μέλος του διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, το 2022-2023, αντιστοιχούν περίπου 102 φοιτητές (+ 45.71%).
- Το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 24 περίπου εγγεγραμμένοι φοιτητές σε κάθε μέλος ΔΕΠ του Τμήματος, ενώ πλέον, το 2022-2023 αντιστοιχούν περίπου 37 φοιτητές (+ 54.17%). Παράλληλα, ενώ το 2014-2015 αντιστοιχούσαν 128 περίπου φοιτητές σε κανονικά έτη σπουδών σε κάθε μέλος του διοικητικού προσωπικού του Τμήματος, το 2022-2023, αντιστοιχούν περίπου 229 φοιτητές (+ 78.90%).

Η ποσοστιαία μεταβολή της αναλογίας κάθε κατηγορίας φοιτητών (ενεργών, κανονικά έτη σπουδών, εγγεγραμμένων) προς κάθε κατηγορία προσωπικού του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023 απεικονίζεται στο Σχήμα 3.14 και επιβεβαιώνει ουσιαστικά την μεγάλη μεταβολή της αναλογίας φοιτητών και προσωπικού, λόγω της συνεχούς αύξησης των φοιτητών και της σταδιακής μείωσης του προσωπικού. Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί πως αναμένεται να μειωθεί ο αριθμός των μη ενεργών εγγεγραμμένων φοιτητών από το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026 και έπειτα, όπου θα αρχίσει να εφαρμόζεται η ισχύουσα νομοθεσία που θέτει όριο στη διάρκεια σπουδών.

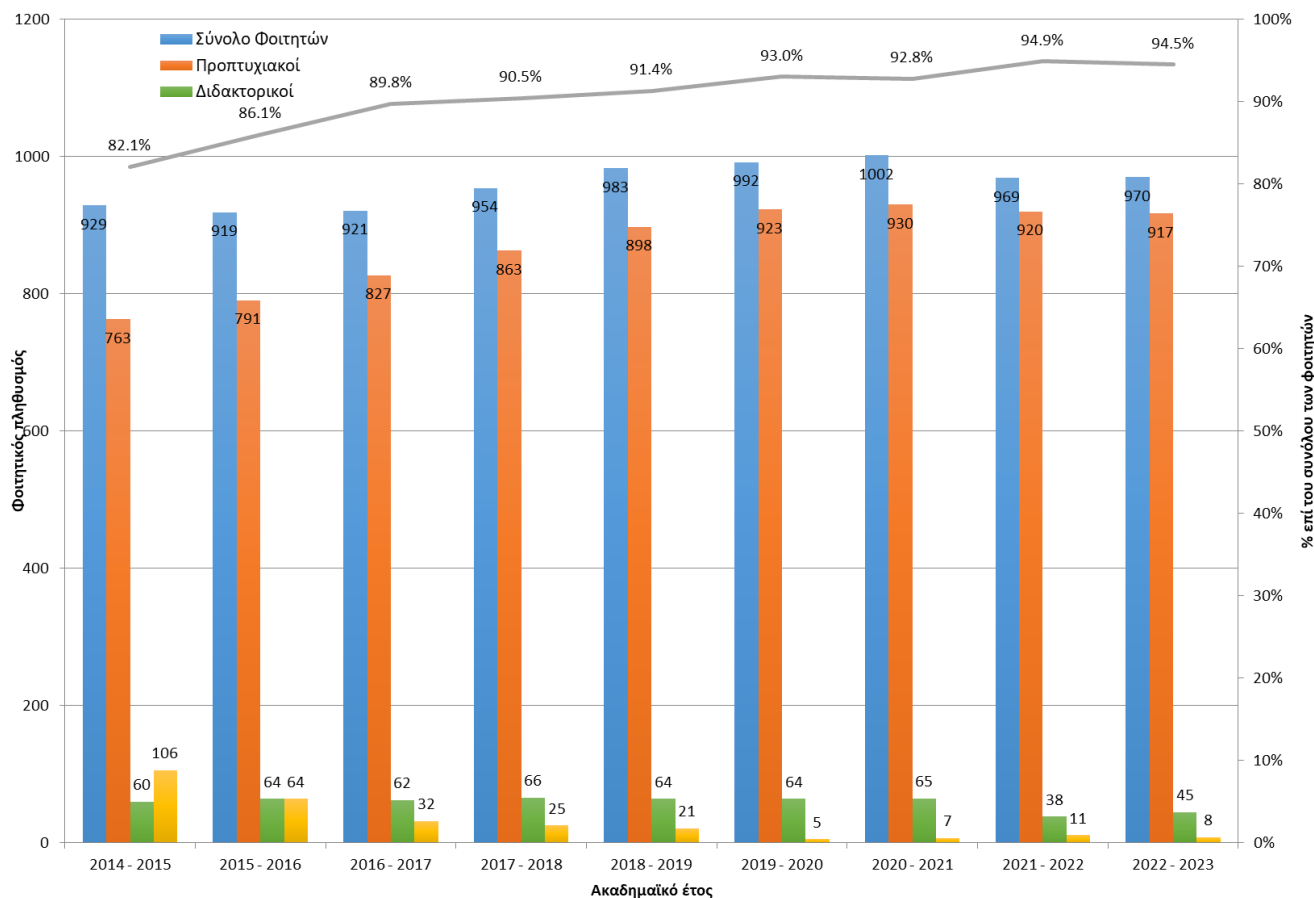
Σχήμα 3.14: Ποσοστιαία μεταβολή της αναλογίας φοιτητών (ενεργών/κανονικά έτη σπουδών/εγγεγραμμένοι) και προσωπικού του Τμήματος (ανά κατηγορία και συνολικά) μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 και 2022-2023.

4. Φοιτητές

Στο κεφάλαιο αυτό της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται η ανάλυση του αριθμού των φοιτητών και φοιτητριών του Τμήματος, η διαχρονική κατανομή τους και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. Η ανάλυση, αρχικά, αφορά τους τρεις κύκλους σπουδών, προπτυχιακές σπουδές, μεταπτυχιακές σπουδές και σπουδές για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος. Στη συνέχεια, η ανάλυση και η έμφαση δίνεται για τα χαρακτηριστικά των φοιτητών και φοιτητριών στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ). Τα αναλυτικά στοιχεία και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

4.1. Αριθμός φοιτητών και φοιτητριών σε όλους τους κύκλους σπουδών

Το Σχήμα 4.1 παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών του Τμήματος ανά κύκλο σπουδών (προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές) για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως 2022-2023.

Σχήμα 4.1: Εξέλιξη του αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023 (εννέα τελευταία έτη).

Κατά το έτος 2022-2023 στο ΤΑΤΜ εμφανίζονται εγγεγραμμένοι συνολικά 970 φοιτητές/τριες. Εξ αυτών 917 φοιτητές/τριες παρακολουθούν τον προπτυχιακό κύκλο σπουδών (94.5% επί του συνόλου), 8 τον μεταπτυχιακό κύκλο σπουδών (0.8% επί του συνόλου), ενώ υπάρχουν εγγεγραμμένοι και 45 υποψήφιοι διδάκτορες. Συνολικά κατά Μέσο Όρο (Μ.Ο) ετησίως παρατηρείται μια αύξηση 5 ατόμων στον αριθμό των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών του Τμήματος, με το μεγαλύτερο αριθμό εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών να εμφανίζεται κατά

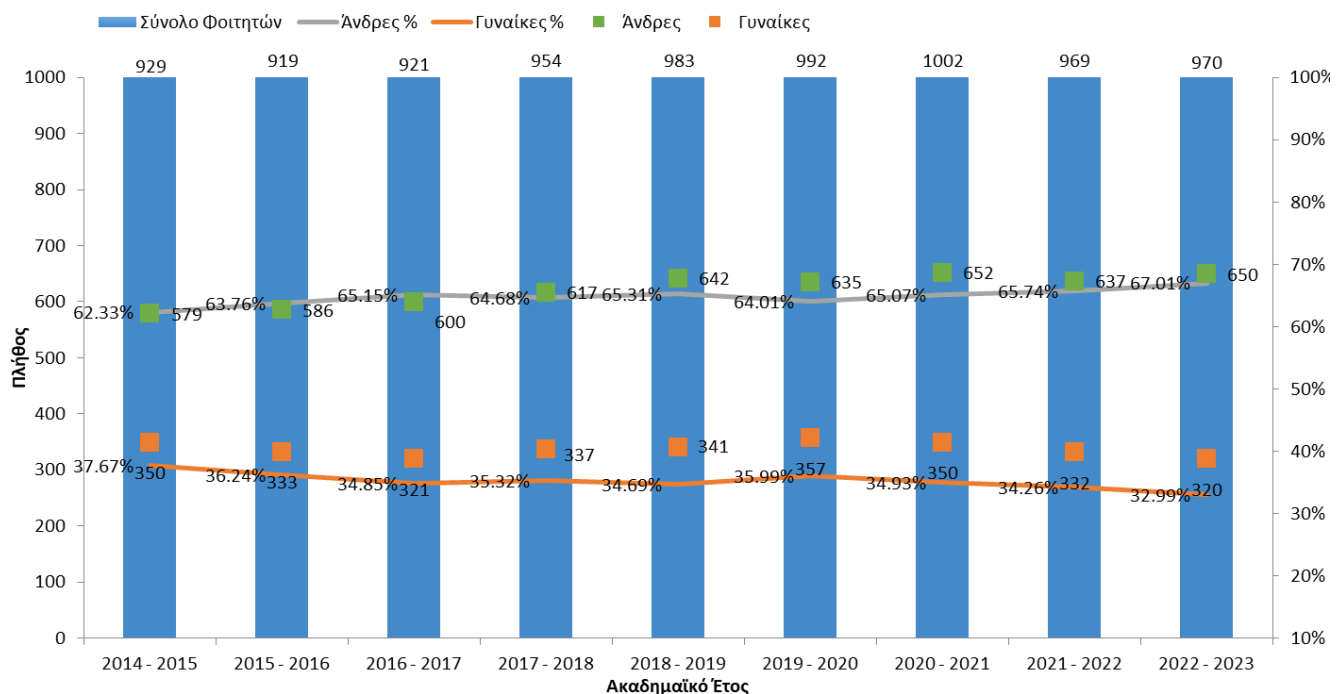
το έτος 2020-2021. Η αύξηση ειδικότερα για τους προπτυχιακούς φοιτητές/τριες είναι ακόμα μεγαλύτερη (19 φοιτητές Μ.Ο ετησίως). Παρά την αυξητική τάση κατά μέσο όρο, τα τελευταία δύο έτη (2021-2022 και 2022-2023), παρατηρείται μία μείωση τόσο στο σύνολο των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών όσο και των προπτυχιακών φοιτητών/τριών.

Ο αριθμός των υποψήφιων διδασκόντων παρουσιάζει μία μειωτική τάση (μείωση 2 φοιτητών/τριων ανά έτος), η οποία οφείλεται στον σημαντικά μειωμένο αριθμό διδακτορικών φοιτητών τα τελευταία δύο έτη (2021-2022 και 2022-2023) σε σχέση με την περίοδο 2014-2021. Ο αριθμός των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εμφανίζεται σημαντικά μειωμένος το 2022-2023 (8 φοιτητές ή 0.8% του συνολικού αριθμού των εγγεγραμμένων φοιτητών) σε σχέση με το 2014-2015 (106 φοιτητές/τριες ή 11.4% επί του συνόλου). Σημείο καμπής αποτελεί το έτος 2016-2017 οφείλεται κυρίως στη διακοπή εισροής μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος (ΠΜΣ «Τεχνικές & Μέθοδοι στην Ανάλυση, Σχεδιασμό & Διαχείριση του Χώρου» και «Γεωπληροφορικής»), οπότε και εμφανίζεται μια πρώτη περί το 50% συγκριτικά με το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

4.2. Φοιτητές και φοιτήτριες σε όλους τους κύκλους σπουδών

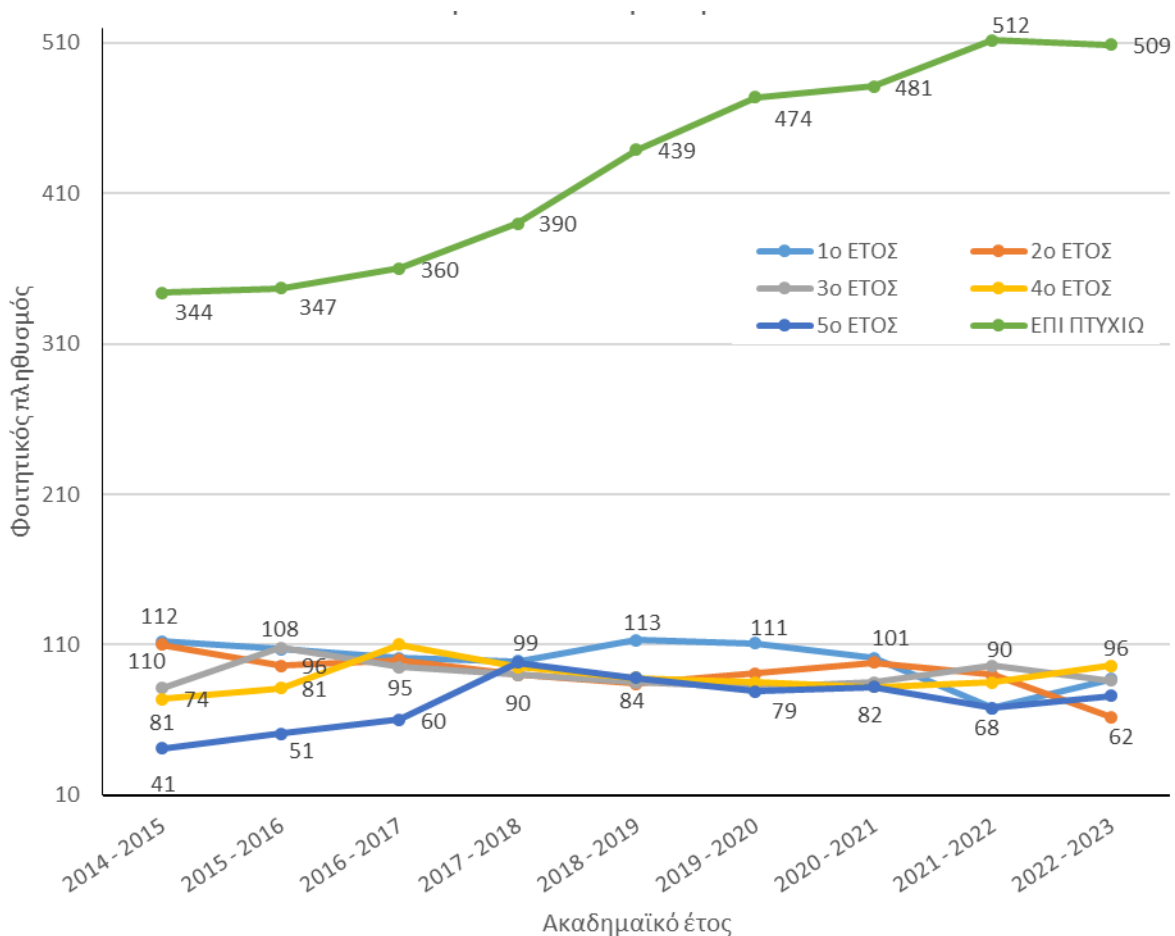
Το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, σε σύνολο 929 ατόμων, υπάρχουν 579 φοιτητές (62.33%) και 350 φοιτήτριες (37.67%) σε όλους τους κύκλους σπουδών. Διαχρονικά (Σχήμα 4.2), οι άρρενες φοιτητές συνεχίζουν να αποτελούν την πλειοψηφία, με το χαμηλότερο ποσοστό επί του συνόλου να καταγράφεται το 2014-2015 (62.33%).

Τέλος το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σε σύνολο 970 ατόμων, υπάρχουν 650 φοιτητές (67.01%) και 320 φοιτήτριες (32.99%) σε όλους τους κύκλους σπουδών που προσφέρει το Τμήμα.

Σχήμα 4.2: Φοιτητές και φοιτήτριες μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

4.3. Πλήθος προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος σπουδών

Σχήμα 4.3: Εξέλιξη ανά έτος σπουδών του αριθμού των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών/τριών για την περίοδο μεταξύ των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

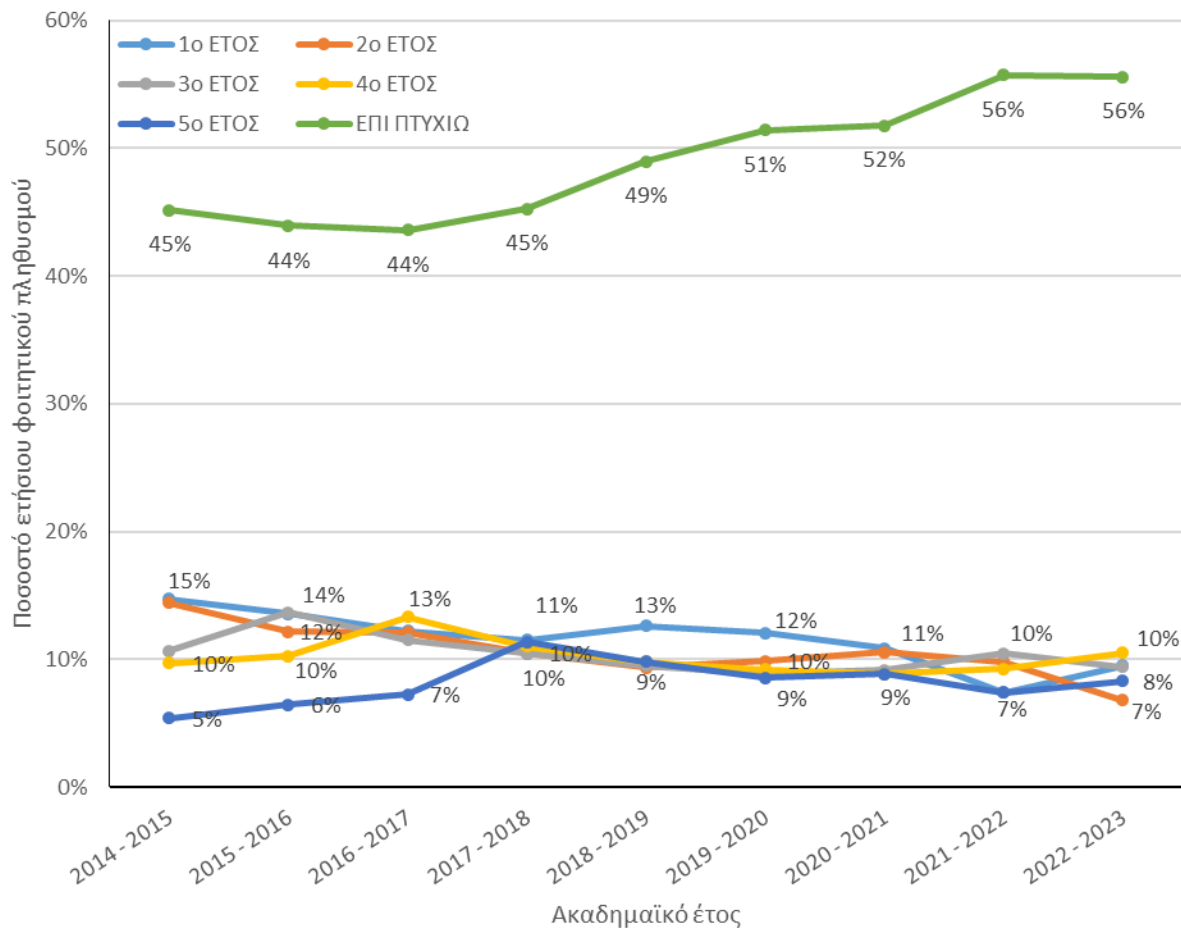
Όπως παρατηρείται και στο **Σχήμα 4.3** αλλά και στο **Σχήμα 4.1**, ο συνολικός αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών/τριών, σε όλα τα έτη σπουδών, αυξάνει κατά 1.55% Μ.Ο. σε ετήσια βάση. Διαχρονικά, αυξομειώσεις παρατηρούνται στις κάτωθι κατηγορίες:

- Των φοιτητών/τριών επί πτυχίω, όπου από 248 φοιτητές το 2014-2015, το 2022-2023 υπάρχουν 333 φοιτητές/τριες (αύξηση κατά Μ.Ο. ετησίως κατά 3.76%).
- Των φοιτητών/τριών στο 3^ο έτος σπουδών, όπου από 65 φοιτητές το 2014-2015, το 2022-2023 υπάρχουν 121 φοιτητές/τριες (αύξηση κατά Μ.Ο. ετησίως κατά 9.8%).
- Των φοιτητών/τριών στο 5^ο έτος σπουδών, όπου από 31 φοιτητές το 2014-2015, το 2022-2023 υπάρχουν 56 φοιτητές/τριες (αύξηση κατά Μ.Ο. ετησίως κατά 11.65%).

Αξίζει να σημειωθεί η διαχρονική μείωση των φοιτητών/τριών στο 1^ο έτος σπουδών, από 222 φοιτητές το 2014-2015 στους 149 φοιτητές κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (μείωση κατά Μ.Ο. ετησίως κατά 4.6%).

Διαχρονικά συνεπώς ποσοστό άνω του 33% των φοιτητών (το 2014-2015), είναι επί πτυχίω (**Σχήμα 4.4**), ποσοστό που βαίνει αυξανόμενο ανά έτος κατά 0.42% (Μ.Ο.), αγγίζοντας το 36% κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023.

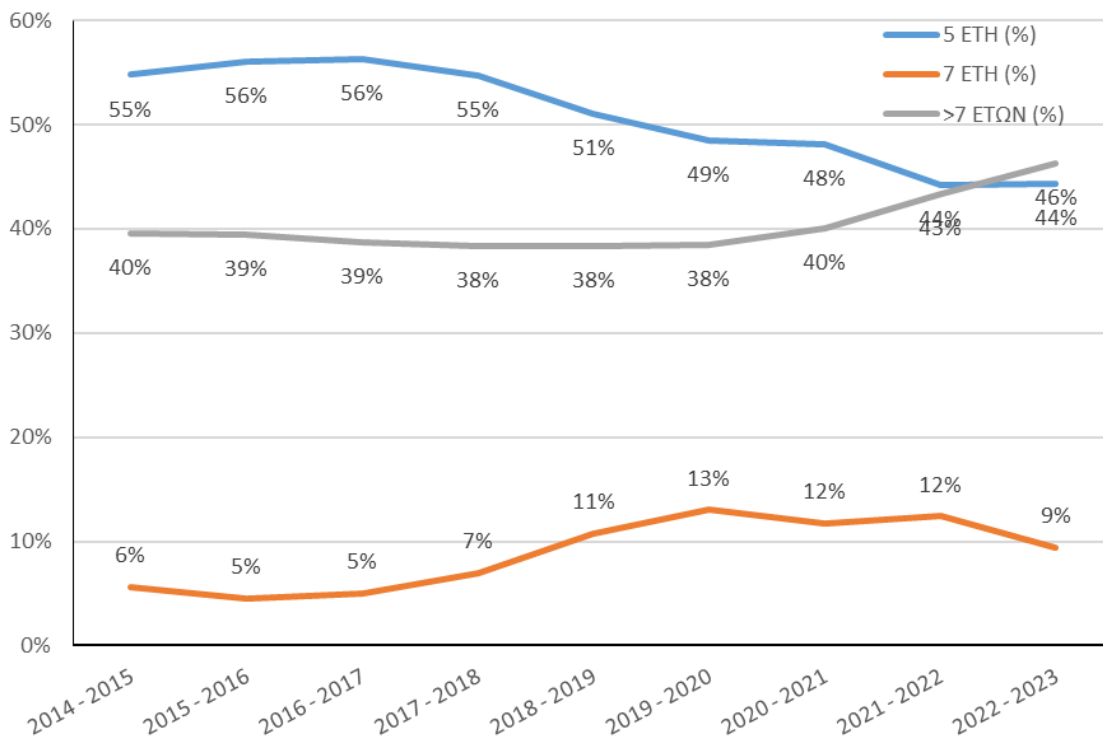
Αξιοσημείωτη είναι η σχετική αύξηση στο ποσοστό των φοιτητών/τριών (**Σχήμα 4.4**) επί του συνόλου του 5^{ου}, έτους και η μείωση του ποσοστού των φοιτητών/τριών του 1^{ου} έτους, όπου τείνουν να σταθεροποιηθούν τα τελευταία 4 ακαδημαϊκά έτη.

Σχήμα 4.4: Εξέλιξη του ποσοστού ανά έτος σπουδών των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών/τριών για την περίοδο κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

4.4. Ποσοστό προπτυχιακών φοιτητών/τριών σε κανονικά έτη σπουδών

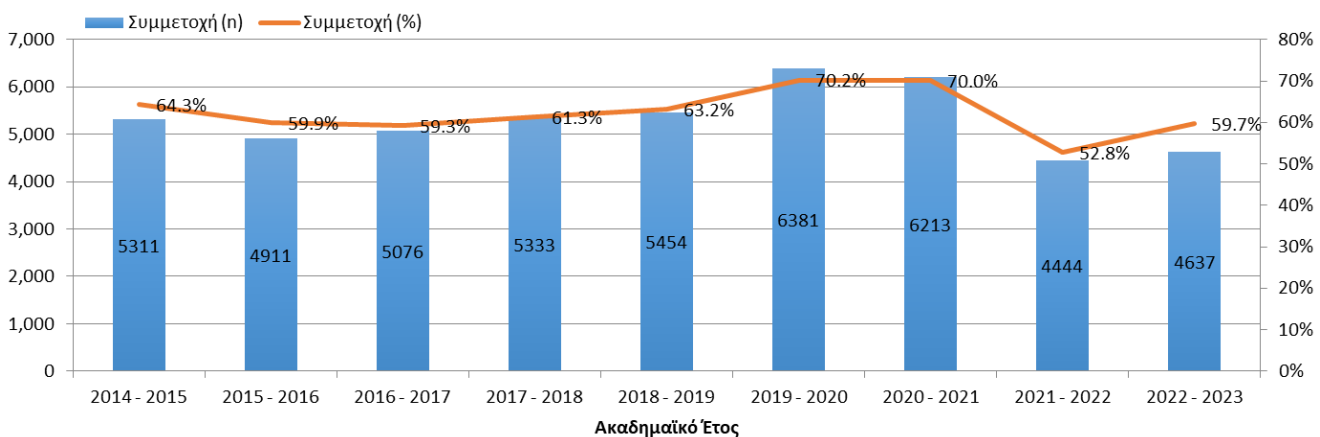
Από την περίοδο 2016-2017, ο αριθμός των προπτυχιακών φοιτητών/τριών σε κανονικά έτη σπουδών εντός της κανονικής διάρκειας σπουδών του ΠΠΣ, αρχίζει και φθίνει (**Σχήμα 4.5**) φτάνοντας το 44.38 % το 2022-2023, από 56.35 το 2016-2017. Την ίδια περίοδο αυξάνει το ποσοστό των φοιτητών/τριών εντός της προσαυξημένης κατά 2 έτη περιόδου φοίτησης ($v+2$), ενώ μείωση κατά 3% παρουσιάζει το 2022-2023. Σημαντικά αυξητική τάση παρουσιάζει και το ποσοστό των φοιτητών/τριών που ξεπερνούν το διάστημα αυτό ($>v+2$), με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να παρουσιάζονται κατά τα τρία τελευταία ακαδημαϊκά έτη (2020-2021, 2021-2022 και 2022-2023).

Σχήμα 4.5: Εξέλιξη του ποσοστού των φοιτητών σε κανονικά έτη σπουδών εντός της προβλεπόμενης διάρκειας (v) του 5ετούς προγράμματος σπουδών, εντός της προσαυξήσεως v+2 ετών (7 έτη), και πέραν των 7 ετών (> v+2).

4.5. Συμμετοχή και επιτυχία στις εξετάσεις

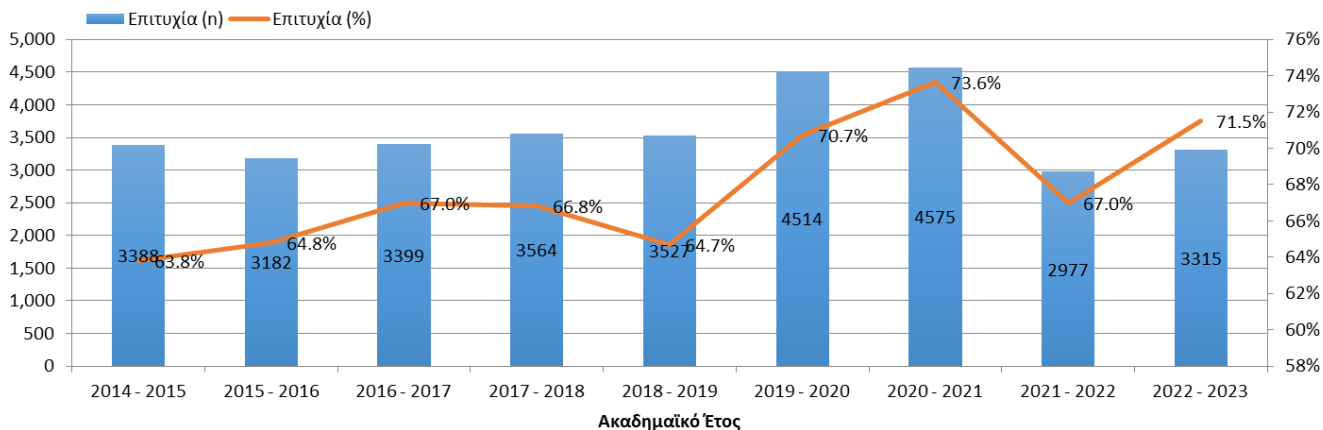
Όπως προκύπτει από τη διαχρονική καταγραφή των συμμετοχών στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΠΣ (Σχήμα 4.6), η συμμετοχή κυμαίνεται μεταξύ 52.8 % (ακ. έτος 2021-2022) και 70.2 % (ακ. έτος 2019-2020). Σε απόλυτους αριθμούς η μεγαλύτερη συμμετοχή καταγράφεται το 2019-2020 (6,381 συμμετοχές σε εξετάσεις) και η μικρότερη το 2021-2022 (4,444 συμμετοχές σε εξετάσεις) (Σχήμα 4.6).

Σχήμα 4.6: Συμμετοχή στις εξετάσεις στο σύνολο των μαθημάτων του ΠΠΣ κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

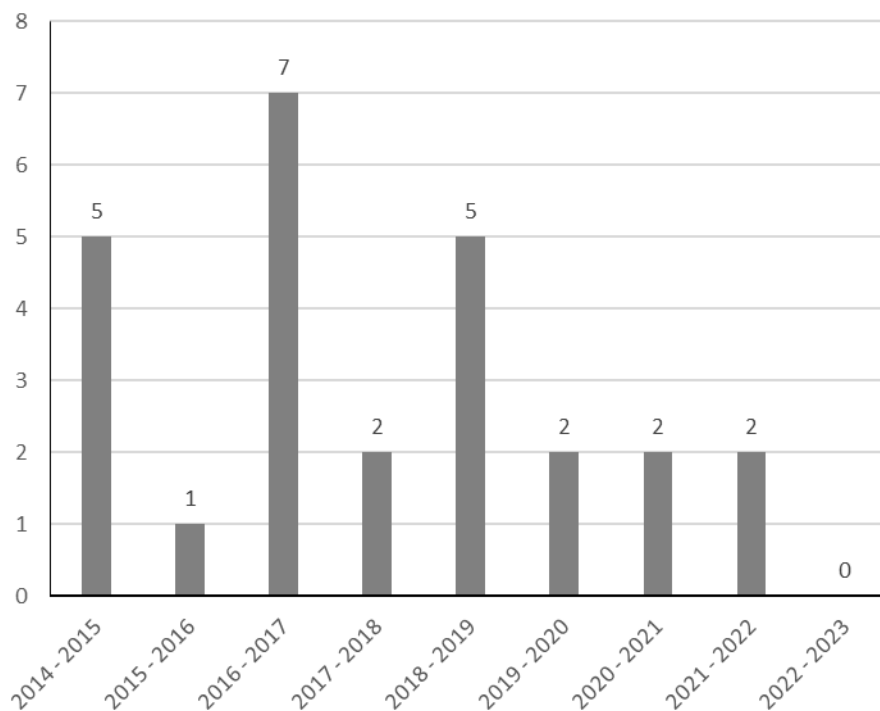
Αναφορικά με την επιτυχία των συμμετεχόντων στις εξετάσεις των μαθημάτων του ΠΠΣ (**Σχήμα 4.7**), το ποσοστό κυμαίνεται μεταξύ 63.8 % (ακ. έτος 2014-2015) και 73.6 % (ακ. έτος 2020-2021). Σε απόλυτους αριθμούς οι περισσότερες επιτυχίες σημειώνονται επίσης το 2020-2021 (4,575 επιτυχείς συμμετοχές σε εξετάσεις) και η μικρότερη το 2021-2022 (2,977 επιτυχείς συμμετοχές σε εξετάσεις) (**Σχήμα 4.7**).

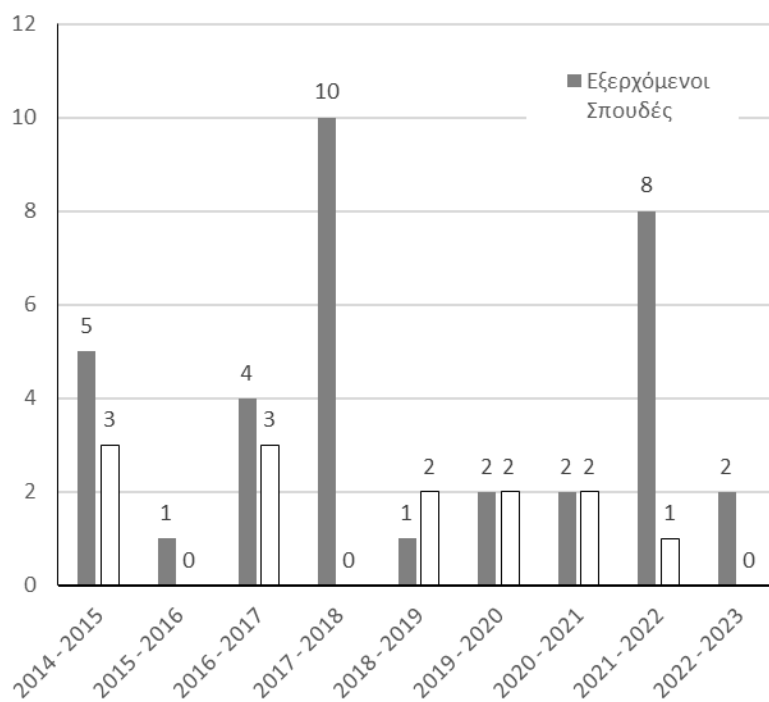
Σχήμα 4.7: Επιτυχία των συμμετεχόντων στις εξετάσεις μαθημάτων ΠΠΣ κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

4.6. Κινητικότητα φοιτητών/τριών

Αναφορικά με την κινητικότητα των φοιτητών/τριών (**Σχήμα 4.8**), κατά την τελευταία δεκαετία παρατηρείται έντονη διακύμανση μεταξύ των ετών. Το 2016-2017 εμφανίζεται η μεγαλύτερη εισροή (7 εισερχόμενα άτομα), ενώ αντίθετα, κατά το ακ. έτος 2022-2023 δεν εμφανίζονται καθόλου εισερχόμενα άτομα για σπουδές.

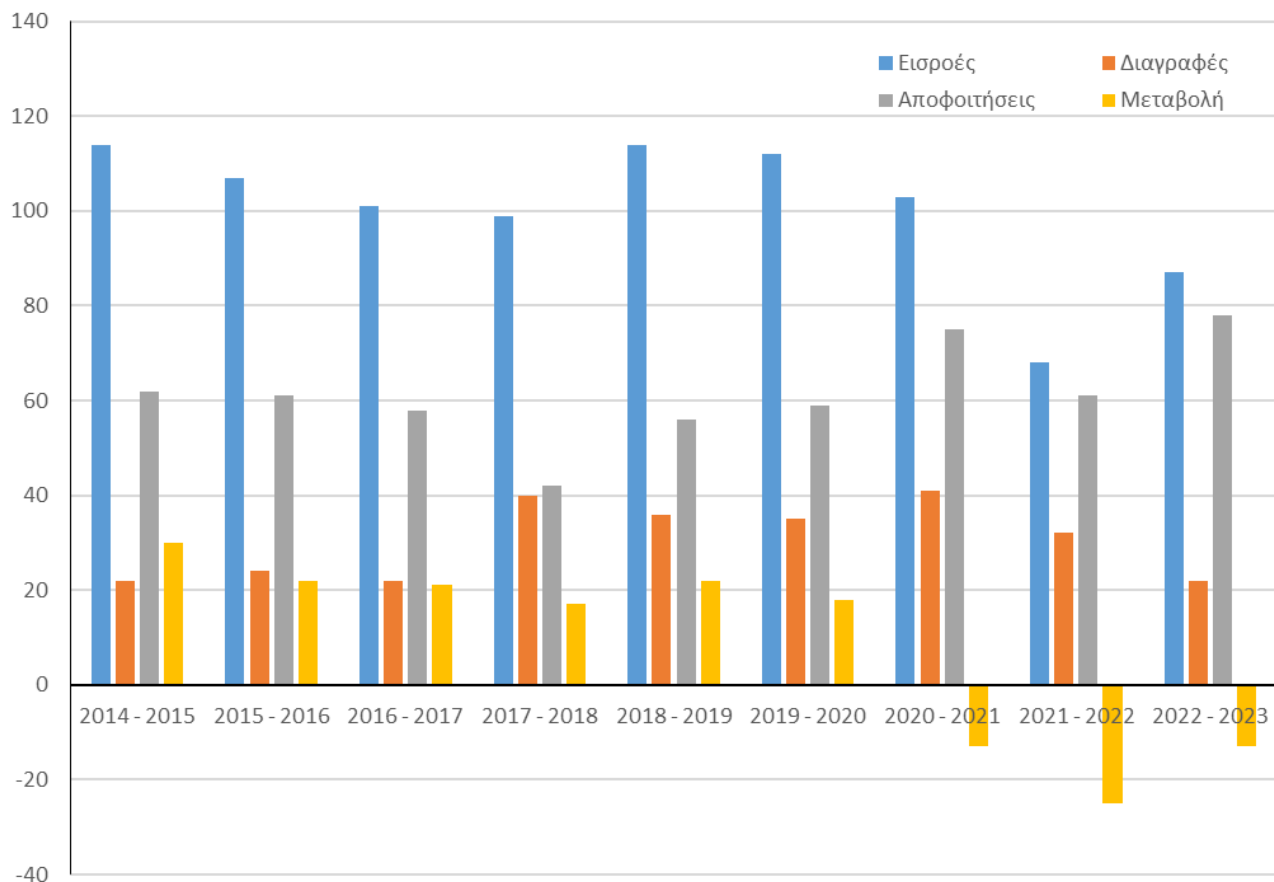
Σχήμα 4.8: Κινητικότητα φοιτητών/τριών (εισερχόμενων) κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

Σχήμα 4.9: Κινητικότητα φοιτητών/τριών (εξερχόμενων) κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

Η έντονη διαφοροποίηση μεταξύ των ετών εμφανίζεται και στην περίπτωση του εξερχόμενου φοιτητικού πληθυσμού (**Σχήμα 4.9**). Διαχρονικά, πλην του ακαδημαϊκού έτους 2018-2019, ο εξερχόμενος πληθυσμός για σπουδές είναι μεγαλύτερος από τον αντίστοιχο εξερχόμενο πληθυσμό για πρακτική. Το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018, εμφανίζεται ο μεγαλύτερος αριθμός εξερχόμενων φοιτητών/φοιτητριών (10 άτομα), αποκλειστικά για σπουδές.

4.7. Εισροές-εκροές φοιτητών

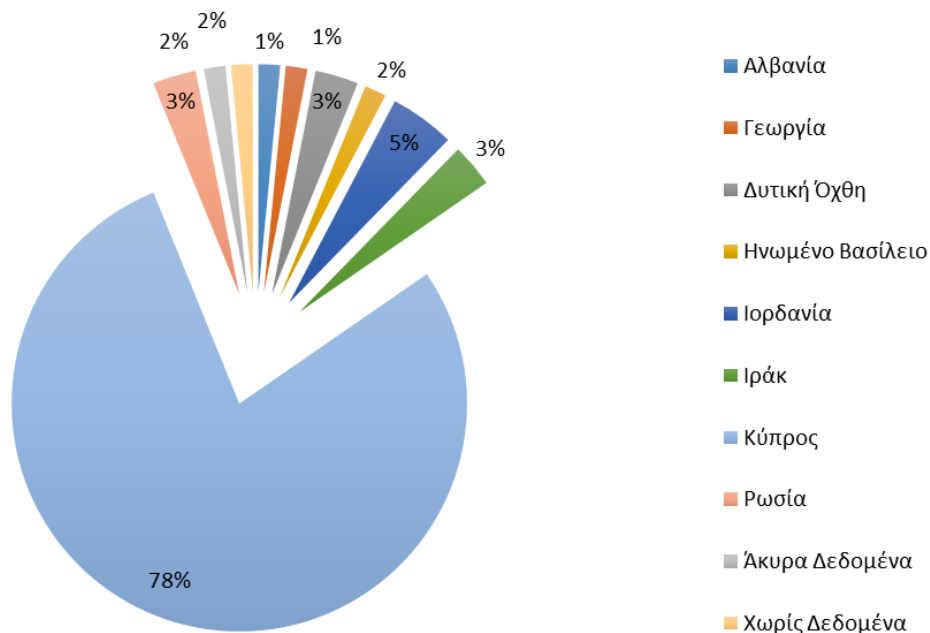

Σχήμα 4.10: Εισροές φοιτητών/τριών κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

Ως προς τις εισροές-εκροές των φοιτητών/τριών (**Σχήμα 4.10**), το ισοζύγιο εμφανίζεται θετικό πλην των τελευταίων τριών ακαδημαϊκών ετών (2020-2021, 2021-2022 και 2022-2023) όπου το πλήθος των φοιτητών/τριών έχει μειωθεί κατά 17 άτομα κατά Μ.Ο. Επίσης, κατά τα τελευταία δύο ακαδημαϊκά έτη (2021-2022 και 2022-2023) παρατηρείται και μείωση των εισροών σε σχέση με τα προηγούμενα έτη.

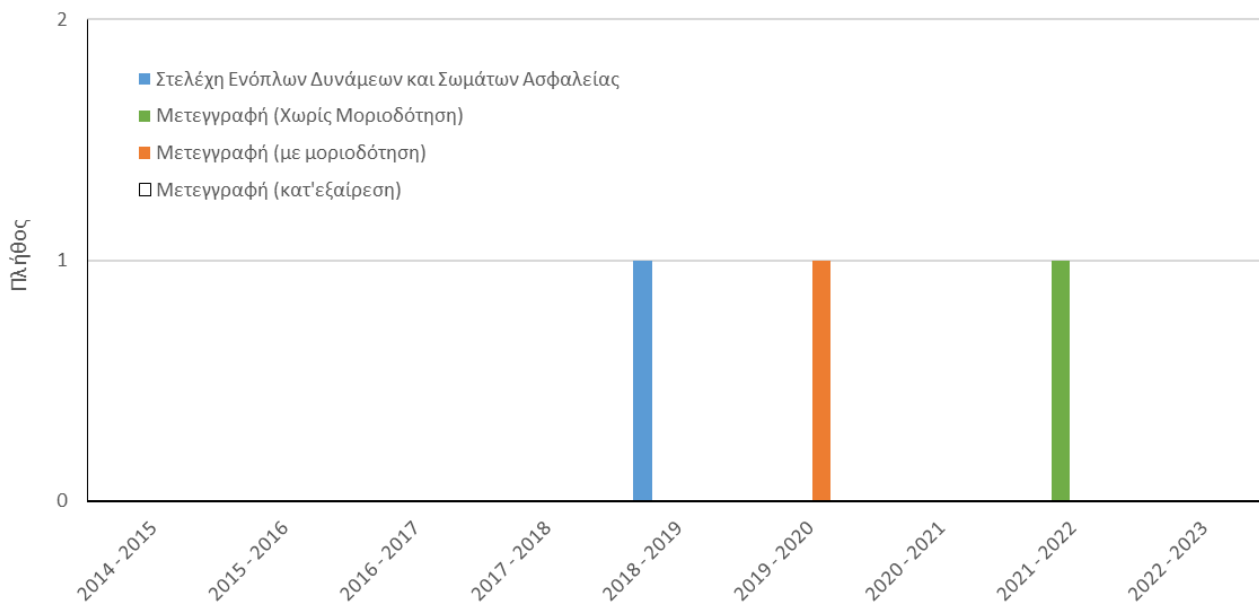
4.8. Χώρα καταγωγής αλλοδαπών φοιτητών/τριών

Ως προς τη χώρα καταγωγής αλλοδαπών φοιτητών/τριών του Τμήματος (**Σχήμα 4.11**) για το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, σε σύνολο 65 φοιτητών/τριών, οι 51 εξ αυτών κατάγονται από την Κύπρο (78%). Καταγράφονται επίσης φοιτητές/τριες από την Ιορδανία (3 άτομα), τη Ρωσία, το Ιράκ και τη Δυτική Όχθη (2 άτομα), αλλά με πολύ μικρότερους αριθμούς.

Σχήμα 4.11: Χώρα καταγωγής αλλοδαπών φοιτητών/τριών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023

4.9. Μεταγραφές φοιτητών/τριών

Σχήμα 4.12: Μεταγραφές φοιτητών/τριών κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023.

Ιδιαίτερα μικρός είναι ο αριθμός των μεταγραφών φοιτητών/τριών στο Τμήμα (Σχήμα 4.12) και μάλιστα αυτές παρατηρούνται κατά τη διάρκεια των τελευταίων 4 ακαδημαϊκών ετών.

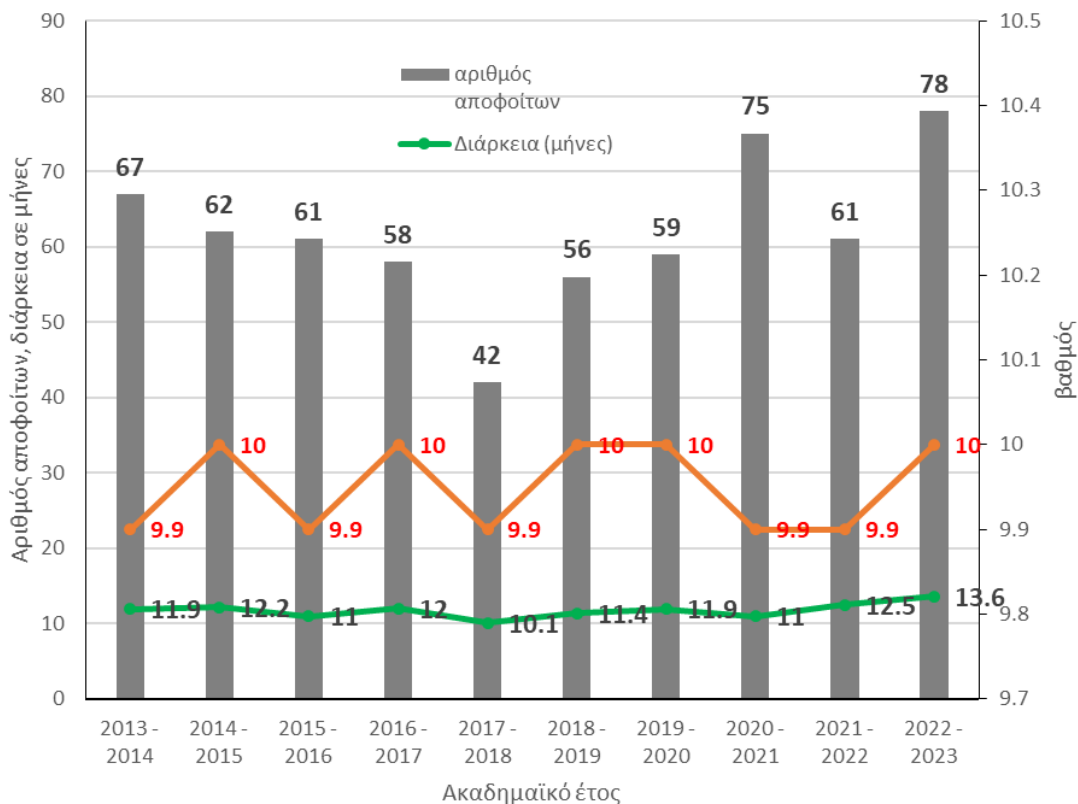
Ένα άτομο το 2018-2019 μετεγγράφηκε από τις Ένοπλες Δυνάμεις/Σώματα Ασφαλείας, 1 άτομο το 2019-2020 και ένα 1 άτομο το 2021-2022.

4.10. Διπλωματική Εργασία

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ολοκλήρωση των σπουδών των φοιτητών/τριών στο ΠΠΣ του Τμήματος είναι η επιτυχής κατάθεση, εξέταση από τριμελή επιτροπή και ολοκλήρωση Διπλωματικής Εργασίας (Δ.Ε.). Η Δ.Ε. είναι είτε ατομική είτε εκπονείται από 2-3 φοιτητές/τριες σε θέμα της κατεύθυνσης/Τομέα που έχουν επιλέξει στο 7ο εξάμηνο σπουδών. Το θέμα της Δ.Ε. επιλέγεται από τους φοιτητές/τριες από καταλόγους θεμάτων Δ.Ε. που προτείνουν τα μέλη ΔΕΠ δύο φορές το ακαδ. έτος (Οκτώβριο και Μάρτιο) και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος και σε συνεργασία με τα αντίστοιχα μέλη ΔΕΠ. Η Δ.Ε. εκπονείται κατά το 10ο εξάμηνο σπουδών του ΠΠΣ, έχει τυπική διάρκεια 6 μήνες και 30 ευρωπαϊκές διδακτικές μονάδες (ECTS).

Το **Σχήμα 4.14** παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού αποφοίτων, τη μέση διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. σε μήνες και τον μέσο βαθμό των Δ.Ε. κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2013-2014 έως 2022-2023. Συνολικά, για την περίοδο αυτή αποφοίτησαν 619 φοιτητές/τριες, ενώ η μέση διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. ήταν περίπου 12 μήνες και ο μέσος βαθμός Δ.Ε. 10/10. Η εξέλιξη δείχνει ότι η μέση διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. παρουσιάζει μικρές αυξομειώσεις γύρω από τους 12 μήνες, ενώ σχετική αύξηση παρατηρείται κατά τα δύο τελευταία ακαδημαϊκά έτη (2021-2022 και 2022-2023). Η μέση διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. είναι, ωστόσο, πολλαπλάσια της τυπικής διάρκειας εκπόνησης της Δ.Ε. σύμφωνα με το ΠΠΣ (6 μήνες). Η πραγματική μέση διάρκεια αφορά την περίοδο που οι φοιτητές επιλέγουν θέμα Δ.Ε. μέχρι την τελική εξέταση και κατάθεση της Δ.Ε. Η μεγάλη αυτή διαφοροποίηση οφείλεται στο γεγονός ότι οι φοιτητές/τριες επιλέγουν θέμα Δ.Ε. ωστόσο δεν ξεκινούν άμεσα την εκπόνηση της Δ.Ε. καθώς διακόπτουν την εκπόνηση της κατά τις εξεταστικές περιόδους ώστε να εξεταστούν σε μαθήματα που οφείλουν από προηγούμενα εξάμηνα σπουδών.

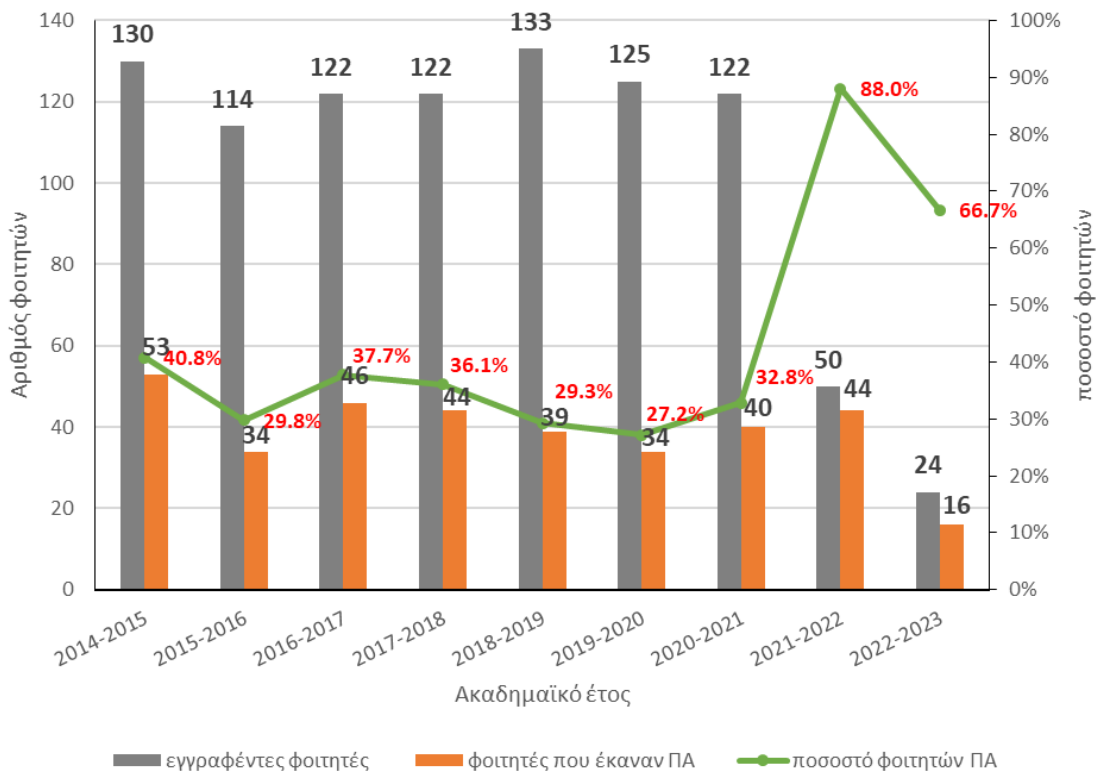
Ο μέσος βαθμός Δ.Ε. είναι πολύ υψηλός (10), στοιχείο το οποίο σε συνδυασμό με τη μέση διάρκεια εκπόνησης δείχνει ότι, γενικά, οι Δ.Ε. έχουν εκπονηθεί με υψηλά κριτήρια ποιότητας.

Σχήμα 4.13: Αριθμός αποφοίτων, μέση διάρκεια εκπόνησης Διπλωματικής Εργασίας (σε μήνες) και μέσος βαθμός Διπλωματικής Εργασίας κατά τη διάρκεια των ακαδημαϊκών ετών 2014-2015 έως και 2022-2023

4.11. Πρακτική Άσκηση

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος μπορούν να κάνουν πρακτική άσκηση σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς στα αντικείμενα του Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού. Τα τελευταία 10 και πλέον χρόνια υπάρχουν επιδοτούμενα προγράμματα πρακτικής άσκησης φοιτητών, τα οποία ωστόσο δεν καλύπτουν το σύνολο των φοιτητών. Η διάρκεια της επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης είναι 3 μήνες και γίνεται κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους. Το **Σχήμα 4.15** παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού φοιτητών/τριών εγγεγραμμένων στα προγράμματα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης, του αριθμού των φοιτητών/τριων που έκαναν πρακτική άσκηση και ποσοστό αυτών επί του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως και 2022-2023. Την περίοδο αυτή, συνολικά, 1073 φοιτητές/τριες εγγράφηκαν για πρακτική άσκηση μέσω των επιδοτούμενων προγραμμάτων, 395 έκαναν πρακτική άσκηση, ποσοστό 36.81%.

Σχήμα 4.14: Αριθμός φοιτητών/τριών εγγεγραμμένων στα προγράμματα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης, αριθμός φοιτητών/τριων που έκαναν πρακτική άσκηση και ποσοστό αυτών επί του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως και 2022-2023

Όσον αφορά την ετήσια εξέλιξη των παραπάνω στοιχείων για τα ακαδ. έτη 2014-2015 έως 2022-2023 φαίνεται ότι μεταξύ των ετών 2013-2014 και 2020-2021, ο αριθμός των φοιτητών/τριών που εγγράφηκαν στα προγράμματα πρακτικής άσκησης παρουσιάζει σταθερότητα με μικρές αυξομειώσεις (μέσος αριθμός φοιτητών/τριών ανά έτος: 125). Σημαντική μείωση των φοιτητών/τριών εγγεγραμμένων στα προγράμματα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης παρουσιάζεται κατά τα τελευταία δύο έτη (2021-2022 και 2022-2023). Ωστόσο, ενώ τα ποσοστά των εγγεγραμμένων φοιτητών που έκαναν πρακτική άσκηση κατά την περίοδο 2013-2021 ήταν χαμηλά (33.50% κατά Μ.Ο. ανά έτος), τα ποσοστά αυτά αυξήθηκαν σημαντικά κατά τα τελευταία δύο έτη (2021-2022 και 2022-2023), με το μέσο ποσοστό ανά έτος να διαμορφώνεται στο 77.33%. Συμπερασματικά, τα τελευταία δύο έτη έχει μεν μειωθεί ο αριθμός των εγγεγραμμένων φοιτητών/τριών στα

προγράμματα πρακτικής άσκησης, αλλά εξ' αυτών, η πλειοψηφία συμμετέχει τελικά στην πρακτική άσκηση, σε αντίθεση με την περίοδο 2013-2021.

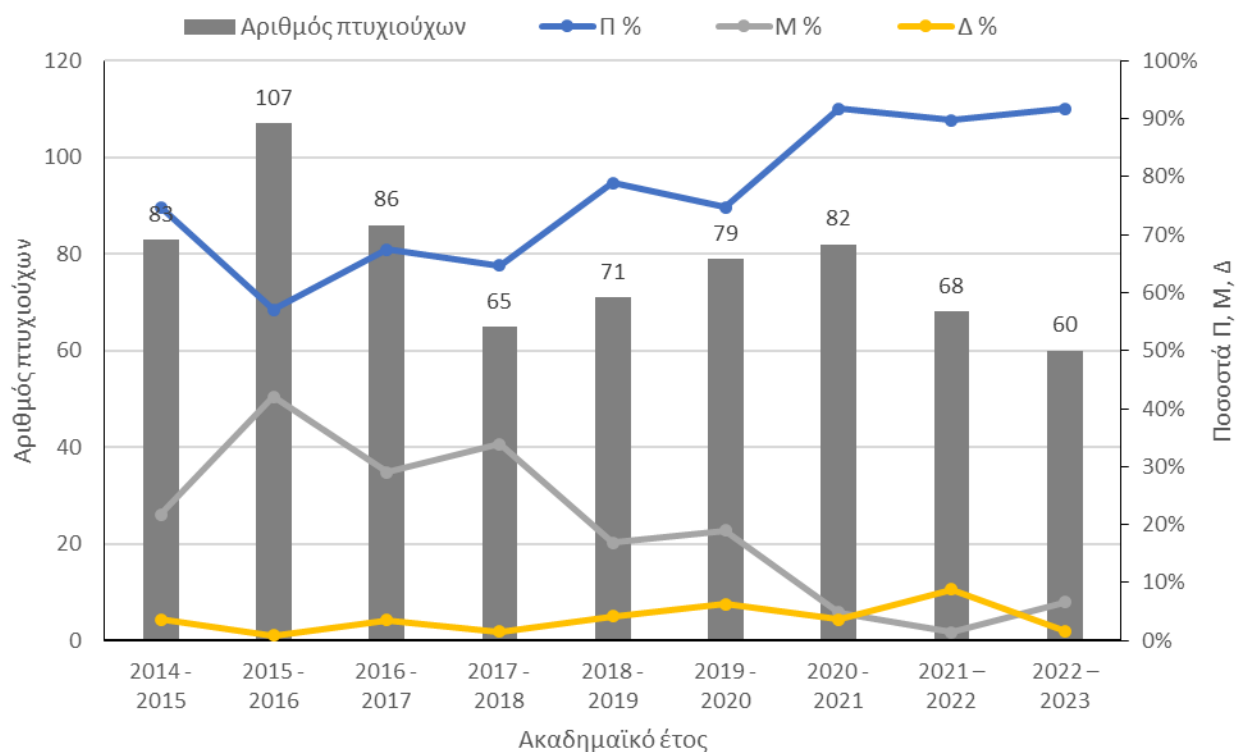
Με τις δρομολογημένες αλλαγές στο πρόγραμμα επιδοτούμενης πρακτικής άσκησης είναι πολύ πιθανόν, τα επόμενα χρόνια να μη γίνεται πρακτική άσκηση φοιτητών/τριών. Εν τούτοις προς το παρόν το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης συνεχίζει κανονικά. Το πρόγραμμα πρακτικής άσκησης κρίνεται ιδιαίτερα σημαντικό και θα πρέπει να καλύπτει το σύνολο των φοιτητών/τριών.

5. Απόφοιτοι

Στο κεφάλαιο αυτό της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται η ανάλυση του αριθμού των αποφοίτων, η διαχρονική κατανομή τους και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους. Η ανάλυση, αρχικά, αφορά στους αποφοίτους του Τμήματος από τους τρεις κύκλους σπουδών, προπτυχιακές σπουδές, μεταπτυχιακές σπουδές και σπουδές για τη λήψη διδακτορικού διπλώματος. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστεί η ανάλυση για τα χαρακτηριστικά των αποφοίτων από το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ). Τα αναλυτικά στοιχεία και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

5.1. Αριθμός-Πλήθος αποφοίτων από όλους τους κύκλους σπουδών

Το Σχήμα 5.1 παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Τμήματος και τα ποσοστά τους ανά κύκλο σπουδών για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 έως 2022-2023).

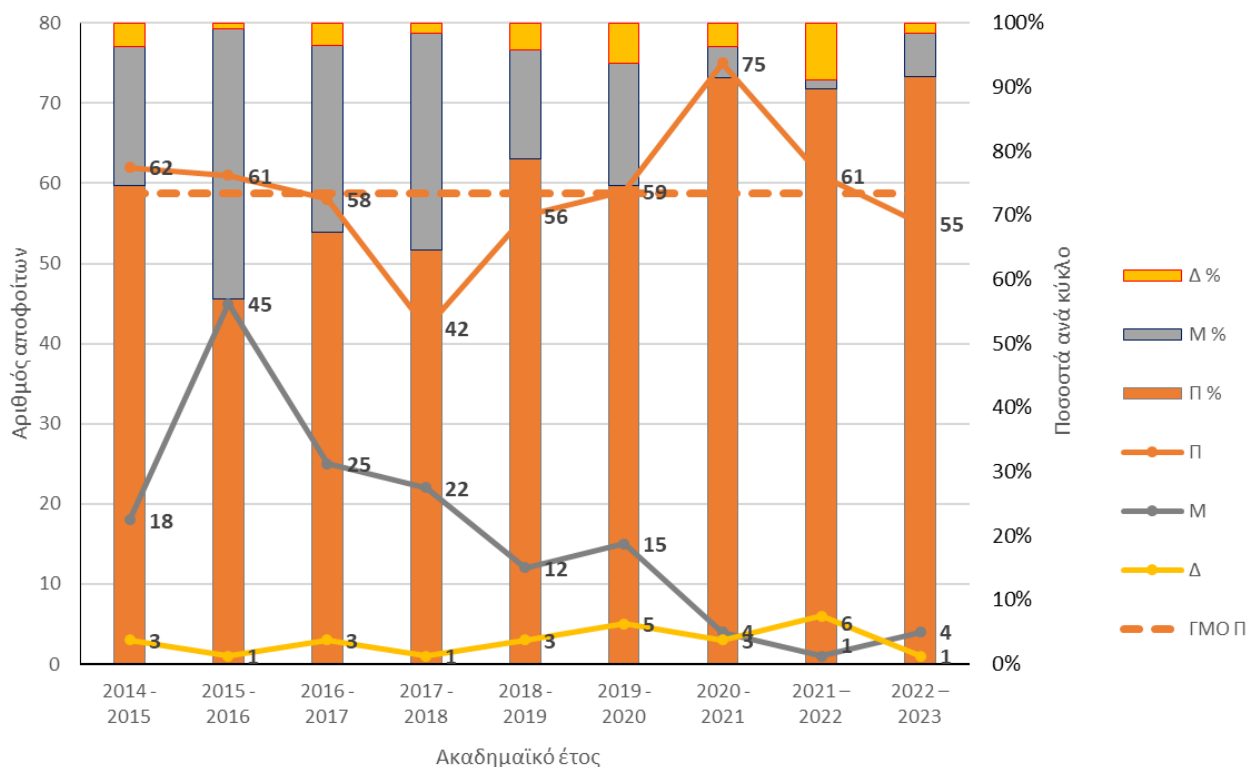
Σχήμα 5.1: Εξέλιξη αριθμού αποφοίτων ανά κύκλο σπουδών (προπτυχιακό, Π, μεταπτυχιακό, Μ, διδακτορικό, Δ) για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023

Όπως φαίνεται από το σχήμα αυτό (Σχήμα 5.1), ο συνολικός αριθμός αποφοίτων του Τμήματος αυξάνεται από 83 απόφοιτους το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 σε 107 απόφοιτους το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, που είναι και ο μεγαλύτερος αριθμός αποφοίτων σε ένα ακαδημαϊκό έτος μέχρι το 2022-2023 και στην συνέχεια μειώνεται ή αυξάνεται, με τον μικρότερο αριθμό αποφοίτων (60) να εμφανίζεται το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Ο συνολικός αριθμός αποφοίτων παρουσιάζει τάση μείωσης, η οποία οφείλεται κυρίως στη διακοπή εισροής μεταπτυχιακών φοιτητών στα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του Τμήματος, ΠΜΣ «Τεχνικές & Μέθοδοι στην Ανάλυση, Σχεδιασμό & Διαχείριση του Χώρου» το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 και ΠΜΣ «Γεωπληροφορική» το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019. Η περίοδος λειτουργίας αυτών των μεταπτυχιακών προγραμμάτων ολοκληρώθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, οπότε και αποφοίτησαν και οι τελευταίοι εισαχθέντες μεταπτυχιακοί φοιτητές. Τα ΠΜΣ του Τμήματος «Υδατικοί Πόροι» και «Σχεδιασμός και Διαχείριση

Βιώσιμων Υποδομών και Συστημάτων», τα οποία πλέον έχουν ολοκληρωθεί, άρχισαν τη λειτουργία τους το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 και είχαν τους πρώτους απόφοιτους κατά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

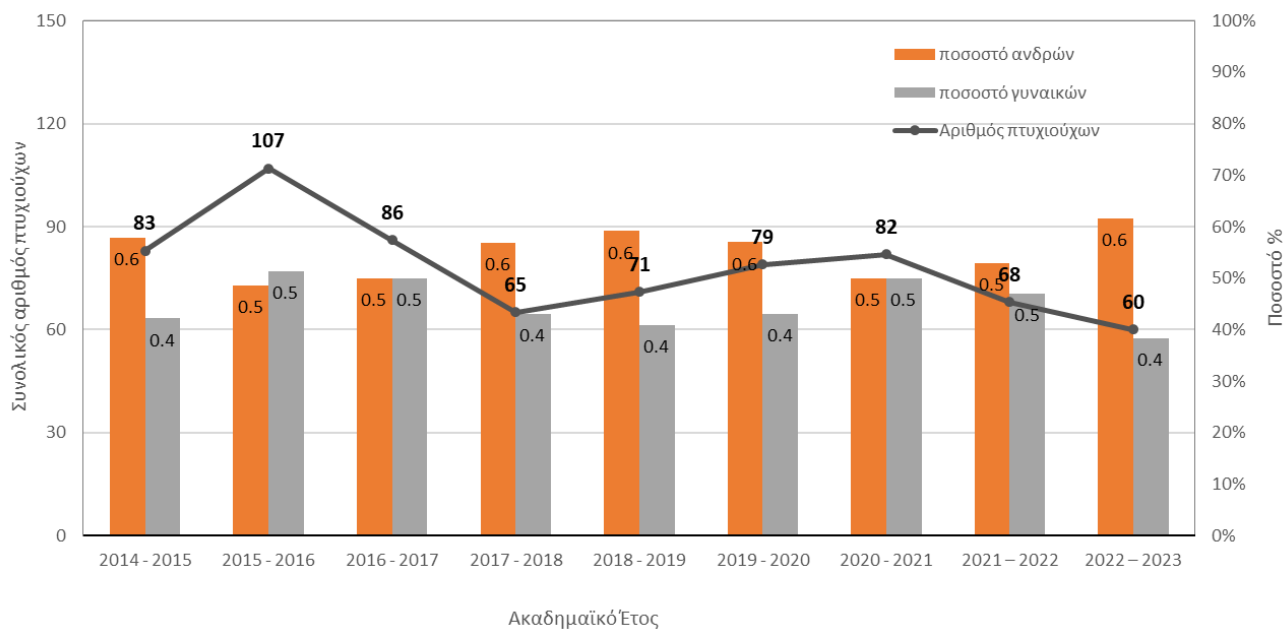
Το παραπάνω στοιχείο γίνεται άμεσα εμφανές από την ανάλυση των ποσοστών των αποφοίτων ανά κύκλο σπουδών (Σχήματα 5.1 και 5.2). Το ποσοστό των αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών επί του συνόλου των αποφοίτων κυμαίνεται από περίπου 75% το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 (62 πτυχιούχοι) σε 92% το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (55 απόφοιτοι). Το ποσοστό των αποφοίτων του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών αυξάνεται μετά το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016. Αντίστοιχα, το ποσοστό των αποφοίτων των μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών από περίπου 21.7% το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 (18 απόφοιτοι) αυξάνεται σε 42% το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 (45 απόφοιτοι), στη συνέχεια μειώνεται σταδιακά φτάνοντας το 1.5% το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 (1 απόφοιτος) και τέλος, αυξάνεται σε 6.7% το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 (4 απόφοιτοι). Ο αριθμός των διδασκόντων του Τμήματος είναι αναλογικά μικρός και κυμαίνεται από 1 έως 6 απόφοιτους, ενώ το ποσοστό τους επί του συνόλου των αποφοίτων είναι σχετικά μικρό (8.8%-0.9%). Συνολικά, ο μέσος αριθμός αποφοίτων για τα τελευταία εννέα έτη από το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών είναι ίσος με 59 απόφοιτοι, από τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών είναι ίσος με 16 απόφοιτοι και από το πρόγραμμα διδακτορικών σπουδών είναι ίσος με 3 απόφοιτοι.

Σχήμα 5.2: Εξέλιξη του αριθμού αποφοίτων ανά κύκλο σπουδών (προπτυχιακό Π, μεταπτυχιακό Μ, διδακτορικό Δ) και του ποσοστού τους επί του συνόλου των αποφοίτων του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023

5.2. Φύλο αποφοίτων από όλους τους κύκλους σπουδών

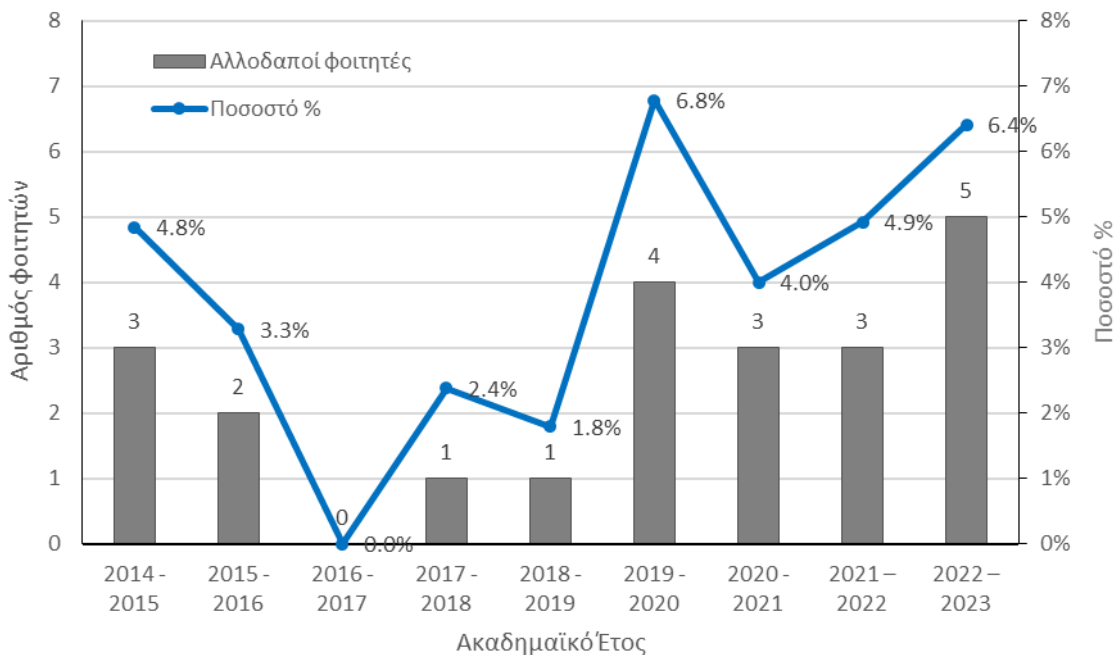
Ο αριθμός των ανδρών αποφοίτων του Τμήματος είναι, διαχρονικά, μεγαλύτερος από αυτόν των γυναικών. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρούνται αποκλίσεις από αυτόν τον «κανόνα». Το Σχήμα 5.3 παρουσιάζει την εξέλιξη του ποσοστού των αποφοίτων για όλους τους κύκλους σπουδών του Τμήματος για τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη (2014-2015 με 2022-2023). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι περίπου το 55% των αποφοίτων του Τμήματος ήταν άνδρες και περίπου το 45% ήταν γυναίκες για τα περισσότερα ακαδημαϊκά έτη της τελευταίας δεκαετίας. Ωστόσο, το ακαδημαϊκό έτος 2015-2016, το ποσοστό των γυναικών αποφοίτων ήταν μεγαλύτερο από αυτό των ανδρών, ενώ τα ακαδημαϊκά έτη 2016-2017 και 2020-2021 τα αντίστοιχα ποσοστά ήταν 50%.

Σχήμα 5.3: Εξέλιξη του ποσοστού αποφοίτων ανά φύλο για όλους τους κύκλους σπουδών (στήλες) και συνολικού αριθμού αποφοίτων του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023

Στις επόμενες παραγράφους και υπο-ενότητες του κεφαλαίου αυτού παρουσιάζεται η ανάλυση στοιχείων των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΠΠΣ).

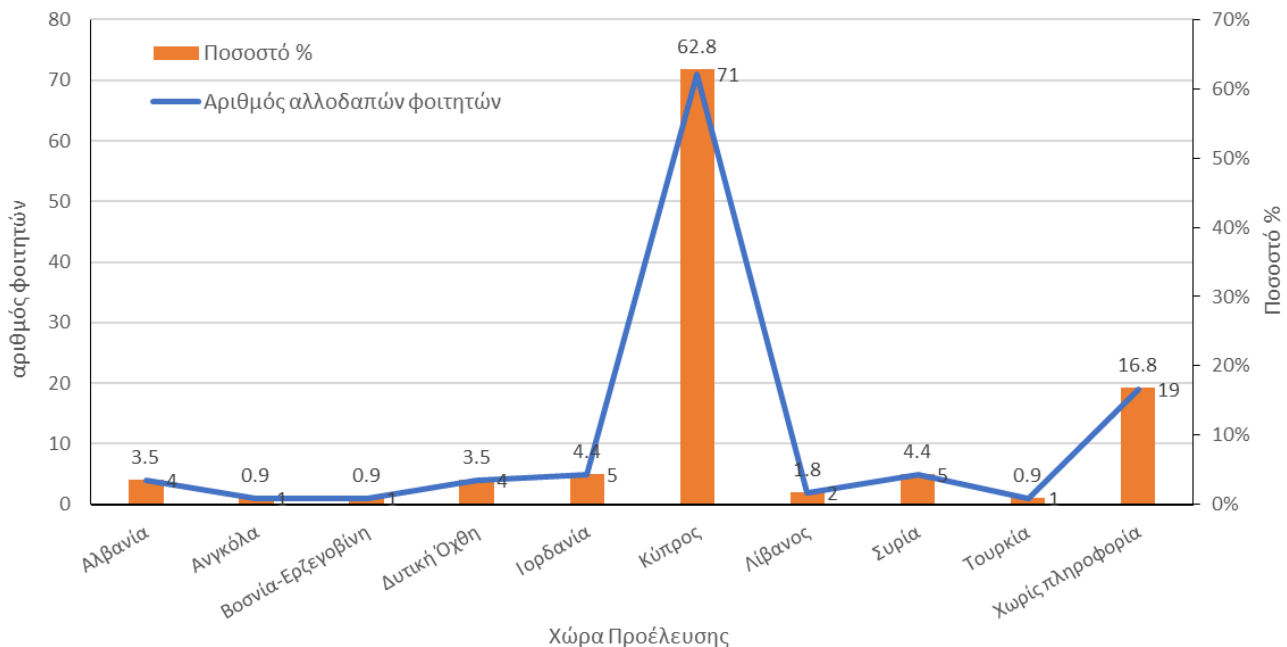
5.3. Αλλοδαποί απόφοιτοι ΠΠΣ

Σχήμα 5.4: Εξέλιξη του αριθμού (στήλες) και ποσοστού (γραμμή) αλλοδαπών αποφοίτων από το ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023

Το Σχήμα 5.4 παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού και ποσοστού των αλλοδαπών αποφοίτων από το Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος για τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη (2014-2015 – 2022-2023). Ο αριθμός των αλλοδαπών αποφοίτων κυμαίνεται από 0 έως 5 απόφοιτους/έτος και το ποσοστό τους

από 0% έως 6.8% επί του συνόλου των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος. Συνολικά, τα 9 τελευταία ακαδημαϊκά έτη αποφοίτησαν 22 αλλοδαποί φοιτητές από το ΠΠΣ του Τμήματος.

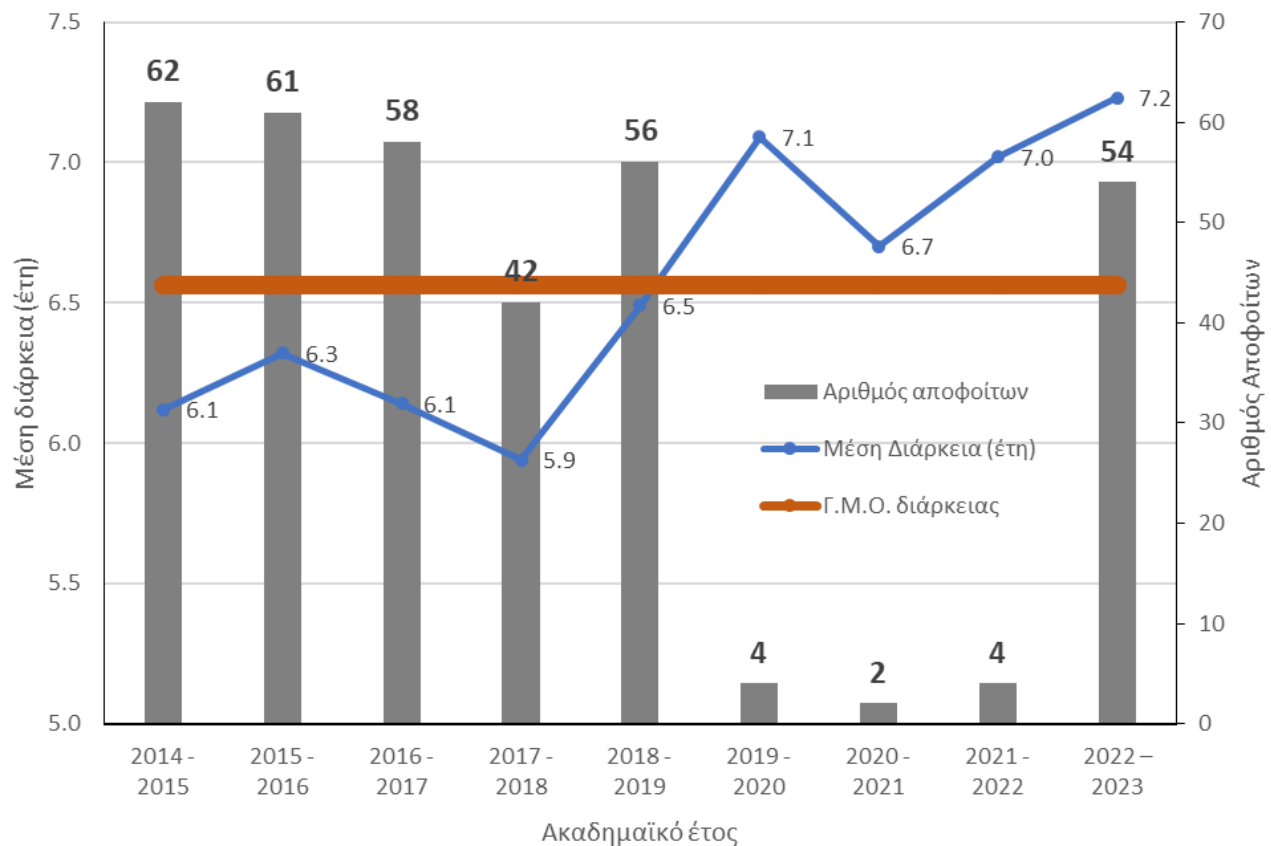

Σχήμα 5.5: Χώρα προέλευσης αλλοδαπών αποφοίτων από το ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και 2022-2023

Ως προς τη χώρα προέλευσης αλλοδαπών αποφοίτων από το ΠΠΣ του Τμήματος τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη (2014-2015 – 2022-2023) (Σχήμα 5.5), ο μεγαλύτερος αριθμός (71 απόφοιτοι) και ποσοστό 62.8% αποφοίτων προέρχεται από την Κύπρο και ακολουθούμενο από αποφοίτους χωρίς καθορισμό χώρας προέλευσης με ποσοστό 16.8% (19 απόφοιτοι), την Ιορδανία και τη Συρία (από 5 αποφοίτους και ποσοστό 4.4%) και τη Δυτική Όχθη του Ιορδάνη (Παλαιστίνη) με 4 αποφοίτους (ποσοστό 3.5%).

5.4. Μέση διάρκεια σπουδών στο ΠΠΣ

Τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη (2014-2015 – 2022-2023) αποφοίτησαν συνολικά 410 φοιτητές από το ΠΠΣ του Τμήματος. Το Σχήμα 5.6 παρουσιάζει την εξέλιξη του αριθμού αποφοίτων και την μέση διάρκεια φοίτησης των αποφοίτων. Η μέση διάρκεια φοίτησης κυμαίνεται από 6.1 έτη έως 7.2 έτη, ενώ ο γενικός μέσος όρος διάρκειας φοίτησης για τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη είναι 6.6 έτη. Περαιτέρω ανάλυση της διάρκειας φοίτησης των φοιτητών στο ΠΠΣ του Τμήματος την τελευταία δεκαετία (Πίνακας 5.1) έδειξε ότι, συνολικά, 115 φοιτητές αποφοίτησαν στην κανονική διάρκεια σπουδών (5 έτη), ποσοστό 21.54% των αποφοίτων, 306 αποφοίτησαν μεταξύ 5 και 7 ετών φοίτησης, ποσοστό 57.30%, και 113, ποσοστό 21.16% αποφοίτησαν μετά από 7 έτη φοίτησης. Ο αριθμός αποφοίτων με κανονική διάρκεια φοίτησης κυμαίνεται από 3-23 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 5.26% έως 37.70%), ο αντίστοιχος αριθμός αποφοίτων με διάρκεια φοίτησης 5-7 έτη κυμαίνεται από 28-49 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 45.90% έως 62.82%), ενώ οι φοιτητές που αποφοίτησαν μετά από 7 έτη ή και περισσότερο ήταν από 2-22 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 4.76% έως 42.11%). Παρά την έντονη διακύμανση των αριθμών και των ποσοστών, δεν παρατηρείται κάποια σημαντική τάση μεταβολής των παραπάνω στοιχείων με το χρόνο.

Σχήμα 5.6: Αριθμός αποφοίτων και μέση διάρκεια φοίτησης στο ΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023

Πίνακας 5.1 Αριθμός και ποσοστό αποφοίτων του ΠΣ ως προς τη διάρκεια φοίτησης για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023

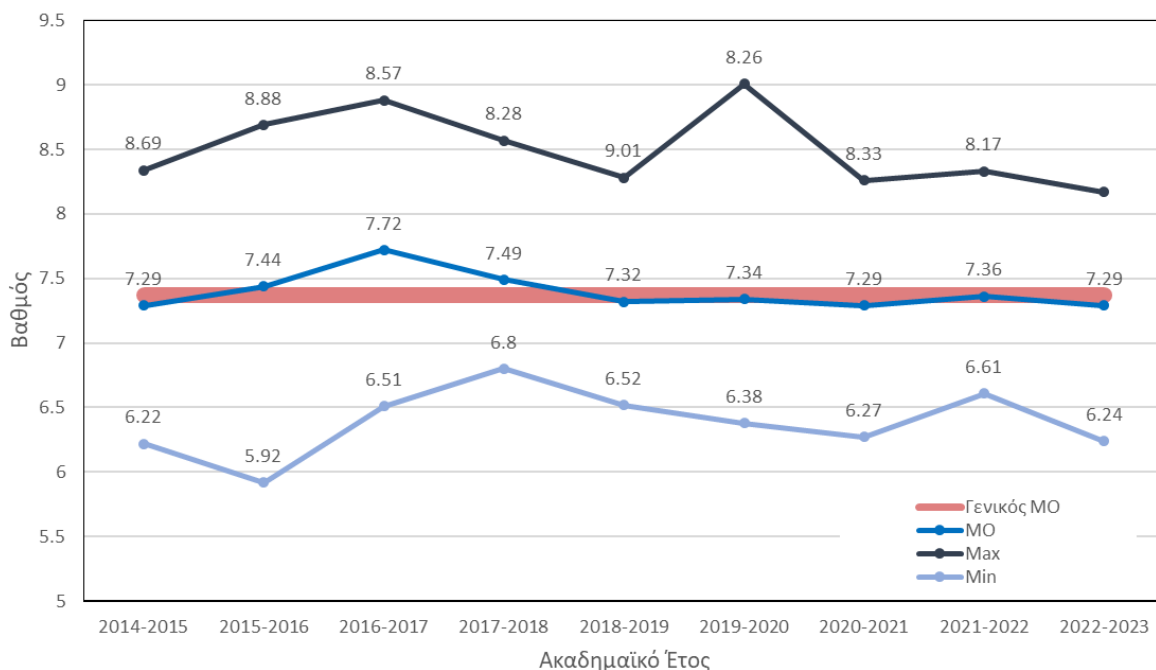
Ακαδημαϊκό Έτος	Διάρκεια σπουδών 5 έτη		Διάρκεια σπουδών 5-7 έτη		Διάρκεια σπουδών >7 έτη	
	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)
2014 - 2015	21	33.87%	32	51.61%	9	14.52%
2015 - 2016	23	37.70%	29	47.54%	9	14.75%
2016 - 2017	20	34.48%	30	51.72%	8	13.79%
2017 - 2018	12	28.57%	28	66.67%	2	4.76%
2018 - 2019	7	12.50%	41	73.21%	8	14.29%
2019 - 2020	9	15.25%	39	66.10%	11	18.64%
2020 - 2021	3	5.26%	30	52.63%	24	42.11%
2021 - 2022	13	21.31%	28	45.90%	20	32.79%
2022 - 2023	7	8.97%	49	62.82%	22	28.21%
Σύνολο	115	21.54%	306	57.30%	113	21.16%

Η μέση διάρκεια φοίτησης στο ΠΣ του Τμήματος κρίνεται σχετικά μεγάλη και θα πρέπει να γίνει προσπάθεια ώστε να μειωθεί. Σε αυτή την κατεύθυνση μπορεί να βοηθήσουν, η τροποποίηση του προγράμματος σπουδών, η μείωση του αριθμού μαθημάτων για τη λήψη διπλώματος, η παροχή διευκολύνσεων στους εργαζομένους φοιτητές, κ.α. Το θέμα θα πρέπει να απασχολήσει τα συλλογικά όργανα του Τμήματος. Ωστόσο, θα πρέπει να

επισημανθεί ότι στα 5ετή προγράμματα σπουδών και ιδιαίτερα αυτά των Πολυτεχνικών Σχολών των Ελληνικών ΑΕΙ, ο γενικός μέσος όρος της διάρκειας φοίτησης διαχρονικά είναι παρόμοιος.

5.5. Βαθμός διπλώματος αποφοίτων του ΠΠΣ

Το Σχήμα 5.7 παρουσιάζει την εξέλιξη του βαθμού διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ για τα ακαδημαϊκά έτη 2014-2015 – 2022-2023. Ο μέγιστος βαθμός διπλώματος κυμαίνεται από 8.17 έως 9.01, με μέσο όρο 8.50. Ο ελάχιστος βαθμός διπλώματος κυμαίνεται από 5.92 έως 6.61, με μέσο όρο 6.39. Η μέση βαθμολογία διπλώματος κυμαίνεται από 7.29 έως 7.72, με γενικό μέσο όρο για τα 9 έτη, 7.39. Περαιτέρω ανάλυση του βαθμού διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος κατά την εν λόγω περίοδο (Πίνακας 5.2) ως προς τις τυπικές κλίμακες βαθμολογίας «Άριστα» (8.50-10), «Λίαν Καλώς» (6.50-8.49) και «Καλώς» (5.00-6.49) έδειξε ότι τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη, συνολικά, 20 φοιτητές αποφοίτησαν με βαθμό διπλώματος «Άριστα», ποσοστό 3.85% των αποφοίτων, 480 φοιτητές αποφοίτησαν με βαθμό διπλώματος «Λίαν Καλώς», ποσοστό 94.25%, και 10 φοιτητές αποφοίτησαν με βαθμό διπλώματος «Καλώς», ποσοστό 1.90%. Ο αριθμός αποφοίτων με βαθμό διπλώματος «Άριστα» κυμαίνεται από 0 έως 10 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 0% έως 17,24%), ο αντίστοιχος αριθμός αποφοίτων με βαθμό διπλώματος «Λίαν Καλώς» κυμαίνεται από 41 έως 61 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 77,59% έως 100%), ενώ οι φοιτητές που αποφοίτησαν με βαθμό διπλώματος «Καλώς» ήταν από 0 έως 3 απόφοιτοι/έτος (ποσοστό αποφοίτων από 0% έως 5,17%). Παρά την διακύμανση των αριθμών και των ποσοστών, δεν παρατηρείται κάποια σημαντική τάση μεταβολής των παραπάνω στοιχείων με το χρόνο.

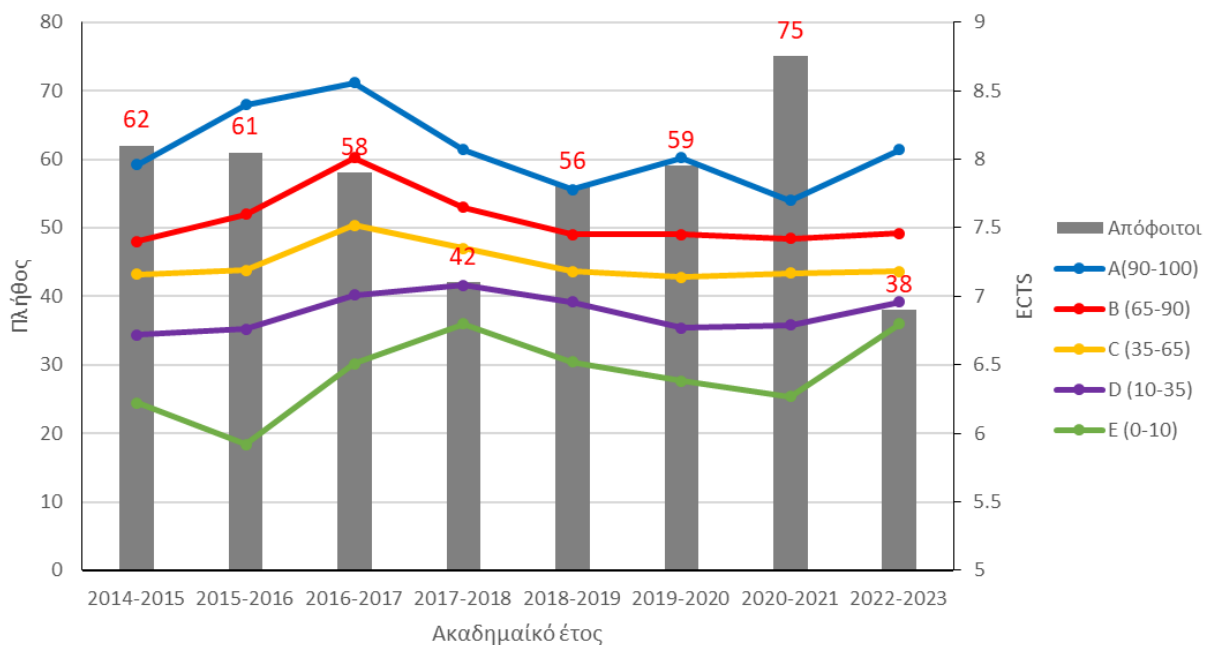

Σχήμα 5.7: Βαθμός διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022 – 2023

Ο βαθμός διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος καθώς και η κατανομή βαθμολογίας αν και κρίνεται επαρκής, θα μπορούσε να γίνει προσπάθεια ώστε μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών να αποφοιτά με βαθμό διπλώματος στην κλίμακα «Άριστα». Ωστόσο, θα πρέπει να επισημανθεί ότι στα 5ετή προγράμματα σπουδών των Πολυτεχνικών Σχολών των Ελληνικών ΑΕΙ, η κατανομή του βαθμού διπλώματος, διαχρονικά, είναι παρόμοια.

Πίνακας 5.2 Αριθμός και ποσοστό διπλωμάτων αποφοίτων του ΠΠΣ ως τις κλίμακες βαθμολογίας «Άριστα» (8.50-10), «Λίαν Καλώς» (6.50-8.49) και «Καλώς» (5.00-6.49) για τα ακαδημαϊκά έτη από 2014-2015 έως και 2022-2023

Ακαδημαϊκό Έτος	Κλίμακα Βαθμολογίας					
	«Καλώς» (5,00-6,49)		«Λίαν Καλώς» (6,50-8,49)		«Άριστα» (8,50-10)	
	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)	Αριθμός Αποφοίτων	Ποσοστό (%)
2014 – 2015	1	1.61%	61	98.39%	0	0.00%
2015 – 2016	1	1.64%	56	91.80%	4	6.56%
2016 – 2017	3	5.17%	45	77.59%	10	17.24%
2017 – 2018	0	0.00%	41	97.62%	1	2.38%
2018 – 2019	0	0.00%	56	100.00%	0	0.00%
2019 – 2020	3	5.08%	51	86.44%	5	8.47%
2020 – 2021	1	1.75%	56	98.25%	0	0.00%
2021 – 2022	0	0.00%	61	100.00%	0	0.00%
2022 – 2023	1	1.85%	53	98.15%	0	0.00%
Σύνολο	10	1.90%	480	94.25%	20	3.85%

Σχήμα 5.8: Αριθμός αποφοίτων και κατανομή βαθμολογίας κλίμακας ECTS του βαθμού διπλώματος των αποφοίτων του ΠΠΣ του Τμήματος για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και 2022-2023

Σύμφωνα με την παραπάνω κατανομή βαθμολογίας των διπλωμάτων των αποφοίτων, η κλίμακα βαθμολογίας ECTS διαμορφώνεται διαχρονικά για τα τελευταία 9 ακαδημαϊκά έτη όπως φαίνεται στο Σχήμα 5.8. Η κλίμακα βαθμολογίας ECTS έχει πέντε (5) κλάσεις, A για το υψηλότερο 10% της κατανομής βαθμολογίας (90-100%), B για το επόμενο 25% της κατανομής βαθμολογίας (65-90%), C για το επόμενο 30% της κατανομής βαθμολογίας (35-65%), D για το επόμενο 25% της κατανομής της βαθμολογίας (10-35%) και E για το κατώτερο 10% της κατανομής της βαθμολογίας (0-10%). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα αυτά, η κλάση A αντιστοιχεί σε βαθμολογίες διπλώματος από 7.70 έως 8.56, με μέσο όρο 8.07, η κλάση B αντιστοιχεί σε βαθμολογίες διπλώματος από 7.37 έως 8.01, με μέσο όρο 7.56, η κλάση C αντιστοιχεί σε βαθμολογίες διπλώματος από 7.01 έως 7.52, με μέσο όρο 7.24, η κλάση D αντιστοιχεί σε βαθμολογίες διπλώματος από 6.72 έως 7.08, με μέσο όρο

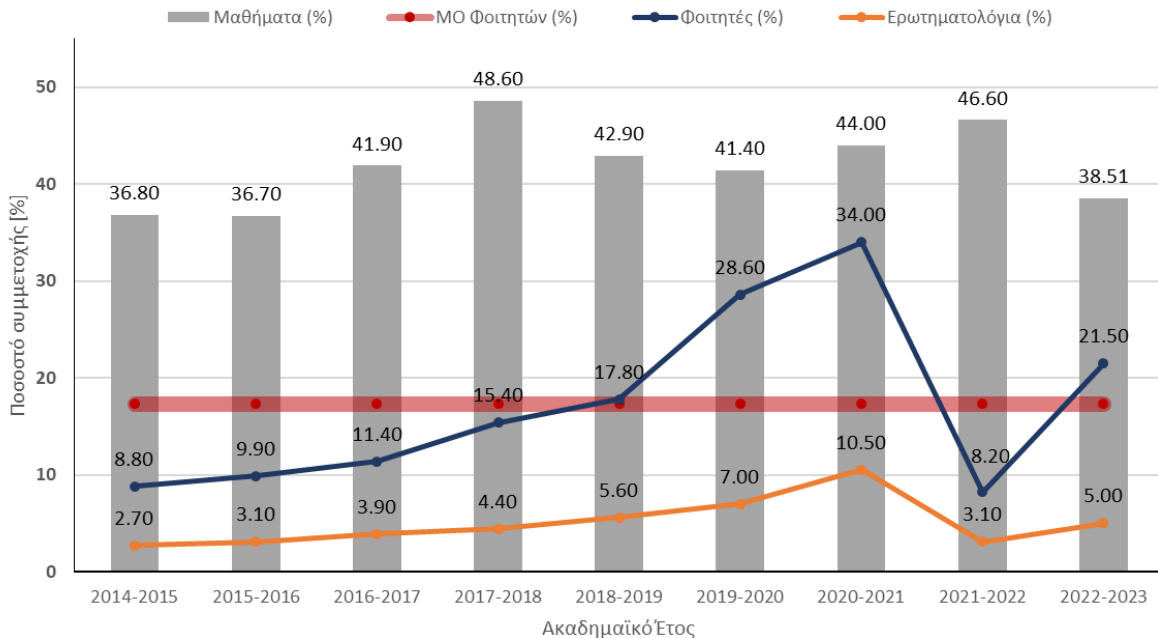
6.88 και τέλος η κλάση Ε αντιστοιχεί σε βαθμολογίες διπλώματος από 5.92 έως 6.80, με μέσο όρο 6.43. Σύμφωνα με την κλίμακα βαθμολογίας ECTS, περισσότεροι απόφοιτοι έχουν βαθμό διπλώματος που αντιστοιχεί στις κλάσεις Α και Β, δηλαδή στο 35% της κατανομής βαθμολογίας.

6. Αξιολόγηση Μαθημάτων, Διδακτικού Έργου και Διδασκόντων

Στην ενότητα αυτή γίνεται παρουσίαση και ανάλυση των δεδομένων αξιολόγησης μαθημάτων και διδασκόντων όπως αυτά παρέχονται από τη ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ. Πρέπει να τονιστεί ότι τα αναλυτικά στοιχεία αξιολογήσεων είναι διαθέσιμα μόνο στον Πρόεδρο του ΤΑΤΜ και τον συντονιστή ΟΜΕΑ, αποτελούν προσωπικά δεδομένα κάθε μαθήματος και διδάσκοντα και δεν δύναται να δημοσιοποιηθούν. Συνεπώς, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην παρούσα ετήσια έκθεση αξιολόγησης για το Ακαδημαϊκό Έτος 2021-2023 αφορούν συγκεντρωτικούς δείκτες για το σύνολο των μαθημάτων και διδασκόντων, στο πλαίσιο των ερωτήσεων που τίθενται από τη ΜΟΔΙΠ ΑΠΘ στην ηλεκτρονική αξιολόγηση μαθημάτων.

6.1. Συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης

Ένα από τα βασικά στοιχεία σε κάθε διαδικασία ακαδημαϊκής αξιολόγησης, προσωπικού-υποδομών-μαθημάτων, αποτελεί η συμμετοχή των φοιτητών, καθώς αν αυτή είναι περιορισμένη τότε είναι δύσκολο να αντληθούν αξιόπιστα στοιχεία ή ενδέχεται να προκύψουν αναξιόπιστα συμπεράσματα. Στο Σχήμα 6.1 παρουσιάζεται διαχρονικά για την εν λόγω περίοδο ο αριθμός των μαθημάτων που αξιολογήθηκαν κάθε ακαδημαϊκό έτος, το ποσοστό συμμετοχής των φοιτητών, ο αριθμός ερωτηματολογίων και ο μέσος όρος συμμετοχής. Είναι χαρακτηριστικό ότι το Τμήμα είχε χαμηλά ποσοστά συμμετοχής την περίοδο 2014-2016 (8.8% - 9.9%), τα οποία όμως σταδιακά αυξήθηκαν με πολύ σημαντική αύξηση το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 φτάνοντας σε συμμετοχή του 34% των φοιτητών. Στη συνέχεια, το ποσοστό συμμετοχής έπεσε στο 8.2% το επόμενο ακαδημαϊκό έτος 2021-2022, για να αυξηθεί ξανά το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος αναφοράς 2022-2023 στο 21.5%. Ο μέσος όρος συμμετοχής στην αξιολόγηση είναι 17.29% για το σύνολο των ετών και 22.02% για την τελευταία 5ετία, κάτι που καταδεικνύει το αυξημένο ενδιαφέρον των φοιτητών για συμμετοχή στην αξιολόγηση.

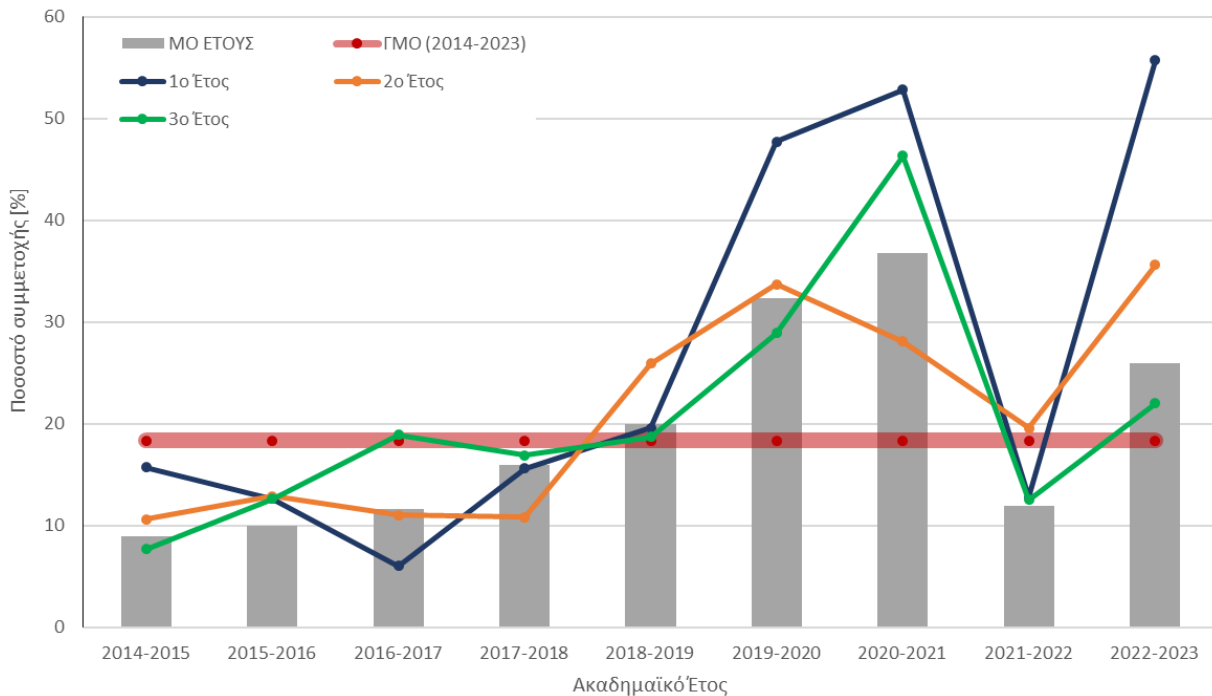

Σχήμα 6.1: Συμμετοχή στην αξιολόγηση και αριθμός αξιολογούμενων μαθημάτων

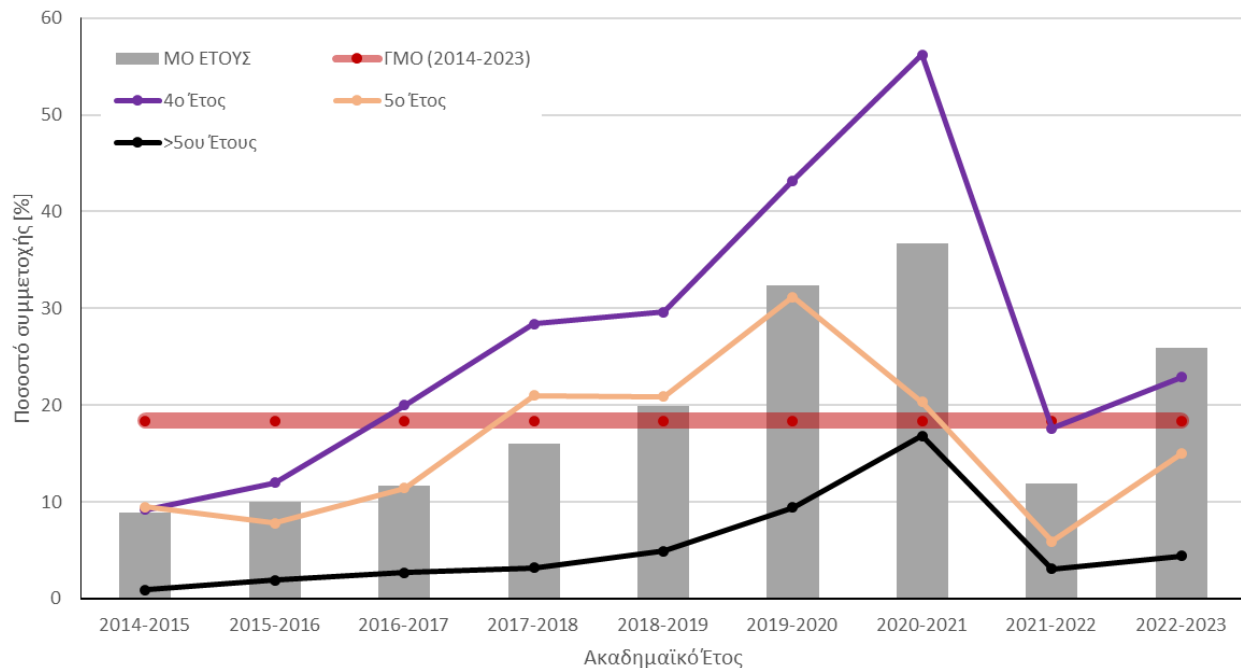
Χρήσιμα συμπεράσματα μπορούν να εξαχθούν και από την συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση ανά έτος σπουδών, καθώς μπορεί να υποδείξουν την ενασχόλησή τους με το Τμήμα και το ΠΠΣ αλλά και να αναδείξουν προβλήματα του ΠΠΣ ανά έτος Σπουδών. Στα Σχήματα 6.2 και 6.3 παρουσιάζεται η συμμετοχή των φοιτητών στην αξιολόγηση ανά έτος Σπουδών για τα έτη 1^ο-3^ο και 4^ο-Πτυχίο, αντίστοιχα. Η σημαντική αύξηση στην αξιολόγηση από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και μετά μέχρι το 2020-2021, η απότομη μείωση το 2021-2022

και η αύξηση στη συνέχεια το 2022-2023 αποτυπώνεται και στα διαγράμματα αυτά. Τα μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στην αξιολόγηση έχει το 1^ο έτος σπουδών με μέσο όρο 37.72% την τελευταία 5ετία, έναντι 28.58% για το 2^ο έτος, 25.68% για το 3^ο έτος, 33.90% για το 4^ο έτος, 18.66% για το 5^ο έτος και 7.72% για τα επί πτυχίω έτη. Τα μεγάλα ποσοστά συμμετοχής των φοιτητών του 1^{ου} έτους σπουδών στην αξιολόγηση μπορεί να συνδέονται με το αυξημένο ενδιαφέρον των φοιτητών σε αυτό το έτος, αλλά και ενδεχόμενα προβλήματα στα μαθήματα του έτους αυτού. Είναι ενδεικτικό ότι για το έτος 2020-2021 το ποσοστό συμμετοχής του 1^{ου} έτους φτάνει το 52.8% και το 2022-2023 το ποσοστό αυτό φτάνει στο 55.7% μετά από την μεγάλη μείωσή του (12.7%) το ενδιάμεσο ακαδημαϊκό έτος (2021-2022). Αντίστοιχα αυξημένο είναι και το ποσοστό του 3^{ου} έτους για το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 στο 45.7%, όχι όμως για το 2022-2023. Δεδομένου ότι το 3^ο έτος σπουδών κρίνεται διαχρονικά στο Τμήμα ως ένα έτος αυξημένων υποχρεώσεων των φοιτητών, αλλά και σημαντικά μεγαλύτερης εμβάθυνσης στα γνωστικά αντικείμενα από τους φοιτητές ενόψει της δήλωσης Τομέα στο 4^ο έτος, η συμμετοχή του έτους αυτού στην αξιολόγηση είναι διαχρονικά σημαντική. Μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής στην αξιολόγηση έχει και το 4^ο έτος σπουδών, με την υψηλότερη τιμή 56.2% το 2020-2021, γεγονός που δείχνει το αυξημένο ενδιαφέρον των φοιτητών για τα μαθήματα επιλογής που παρακολουθούν αλλά και για την εμβάθυνση που έχουν επιλέξει. Από το 5^ο έτος σπουδών και ειδικά για τους επί πτυχίω φοιτητές η συμμετοχή είναι σημαντικά μειωμένη, κάτι που ίσως καταδεικνύει και την αποστασιοποίηση των φοιτητών αυτών από τα ακαδημαϊκά δρώμενα στο Τμήμα.

Σχήμα 6.2: Συμμετοχή στην αξιολόγηση για φοιτητές στα έτη σπουδών 1^ο-3^ο

Σχήμα 6.3: Συμμετοχή στην αξιολόγηση για φοιτητές στα έτη σπουδών 4^ο->5^ο.

6.2. Αξιολόγηση μαθημάτων, διδακτικού προσωπικού και συνολική αποτίμηση

Η αξιολογική διαδικασία που πραγματοποιείται από τους φοιτητές αφορά α) την αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού, β) την αποτίμηση του μαθήματος, γ) την αποτίμηση του διδακτικού προσωπικού ως προς τη διδασκαλία και δ) τη συνολική αποτίμηση του μαθήματος (βλ. Πίνακα 6.1). Συνεπώς οι φοιτητές καλούνται μέσα από ένα σύνολο δέκα (10) ερωτήσεων να αξιολογήσουν τόσο την οργάνωση του μαθήματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα που θεωρούν ότι έλαβαν αλλά και τον διδάσκοντα/διδάσκουσα.

Η συνολική αποτίμηση στις ενότητες που αναφέρθηκαν και φαίνονται στον Πίνακα 6.1 παρουσιάζεται στο Σχήμα 6.4, όπου φαίνεται ότι το Τμήμα έχει ένα μέσο όρο 68.31% στη συνολική αποτίμηση με μικρά ποσοστά στα έτη 2016-2017 έως 2018-2019. Η εικόνα των αξιολογήσεων βελτιώνεται τα επόμενα έτη, που αυξάνονται και αριθμητικά οι αξιολογήσεις (βλ. παράγραφο 6.2), φτάνοντας σε έναν συνολικό δείκτη ποιότητας 76%.

Πίνακας 6.1 Ερωτήσεις αξιολόγησης διδακτικού προσωπικού και μαθημάτων

Ενότητα «Μάθημα»:

Πως κρίνετε το περιεχόμενο του μαθήματος από άποψη ενδιαφέροντος και χρησιμότητας;

Πως κρίνετε τη συνολική οργάνωση του μαθήματος (πρόγραμμα, ενημέρωση, εκπαιδευτικό υλικό);

Εφόσον μέχρι σήμερα έχετε παρακολουθήσει το σύνολο σχεδόν των παραδόσεων, θεωρείτε ότι έχετε κατανοήσει τις βασικές έννοιες και μπορείτε να αξιοποιήσετε τις γνώσεις σας;

Πως αξιολογείτε την εξ αποστάσεως διδασκαλία του μαθήματος;

Ενότητα «Διδακτικό Προσωπικό»:

Οργανώνει καλά την παρουσίαση της ύλης στα μαθήματα;

Επιτυγχάνει να διεγείρει το ενδιαφέρον για το αντικείμενο του μαθήματος;

Ήταν συνεπής στις υποχρεώσεις του/της (πχ παρουσία στα μαθήματα, έγκαιρη διόρθωση εργασιών, ώρες συνεργασίας με τους φοιτητές / τις φοιτήτριες

Είναι γενικά προσιτός/ή στους φοιτητές / στις φοιτήτριες;

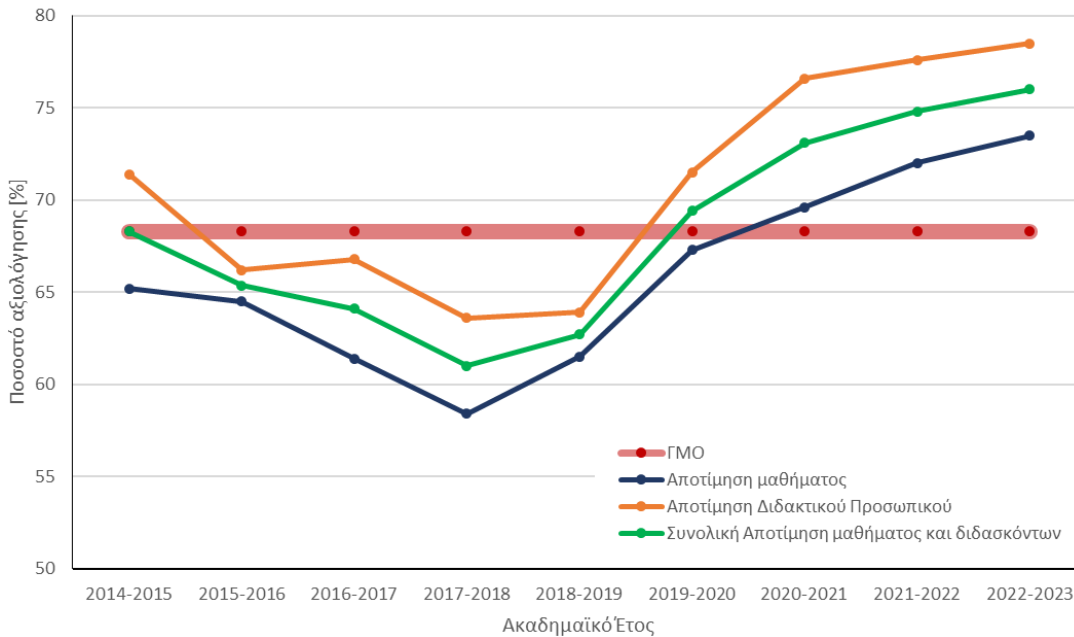
Ενότητα «Συνολική Αποτίμηση»

Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το μάθημα;

Συνολικά, ποια είναι η γνώμη σας για το διδάσκοντα / τη διδάσκουσα;

Στην ενότητα «Μάθημα» τα ποσοστά διαχρονικά κυμαίνονται από ένα χαμηλό 58.4% το 2017-2018 στο 73.5% το 2022-2023, όντας διαχρονικά χαμηλότερη από τις άλλες δύο ενότητες με μέσο όρο 65.93% και τυπική απόκλιση 5.11%. Η αποτίμηση του διδακτικού προσωπικού κυμαίνεται μεταξύ 63.6% και 78.5% με μέσο όρο 70.68% και τυπική απόκλιση 5.88%. Είναι ενδεικτικό ότι τα τελευταία χρόνια, από το 2017-2018 οπότε και αυξήθηκε ο αριθμός των αξιολογήσεων που υποβάλλονται, η διακύμανση είναι σημαντική από 63.6% το 2017-2018 στο 78.5% το 2022-2023. Αντίστοιχα ποσοστά παρατηρούνται και στη συνολική αποτίμηση με το χαμηλότερο ποσοστό να εμφανίζεται το 2017-2018 με 61% και το υψηλότερο το 2022-2023 με 76%.

Διαχρονική Αξιολόγηση ανά ενότητα

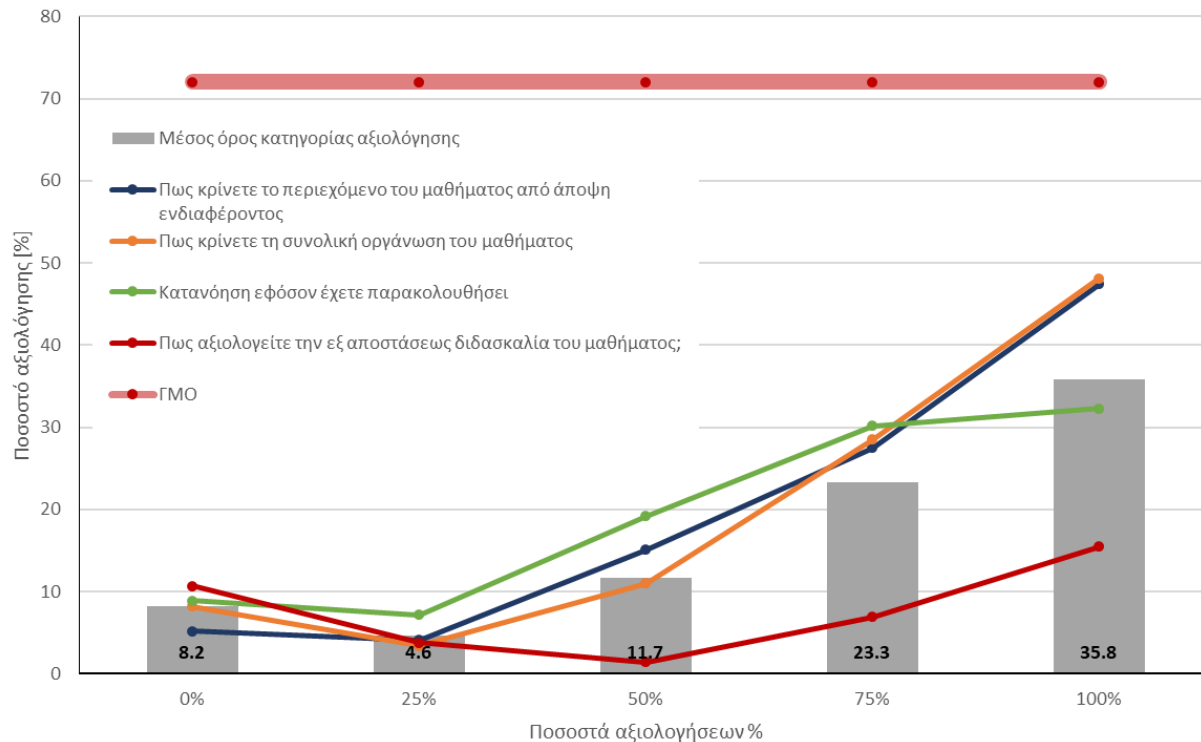

Σχήμα 6.4: Αξιολόγηση στα πεδία α) μάθημα, β) διδακτικό προσωπικό και γ) συνολική αποτίμηση για τα ακαδημαϊκά έτη από το 2014-2015 έως και το 2022-2023

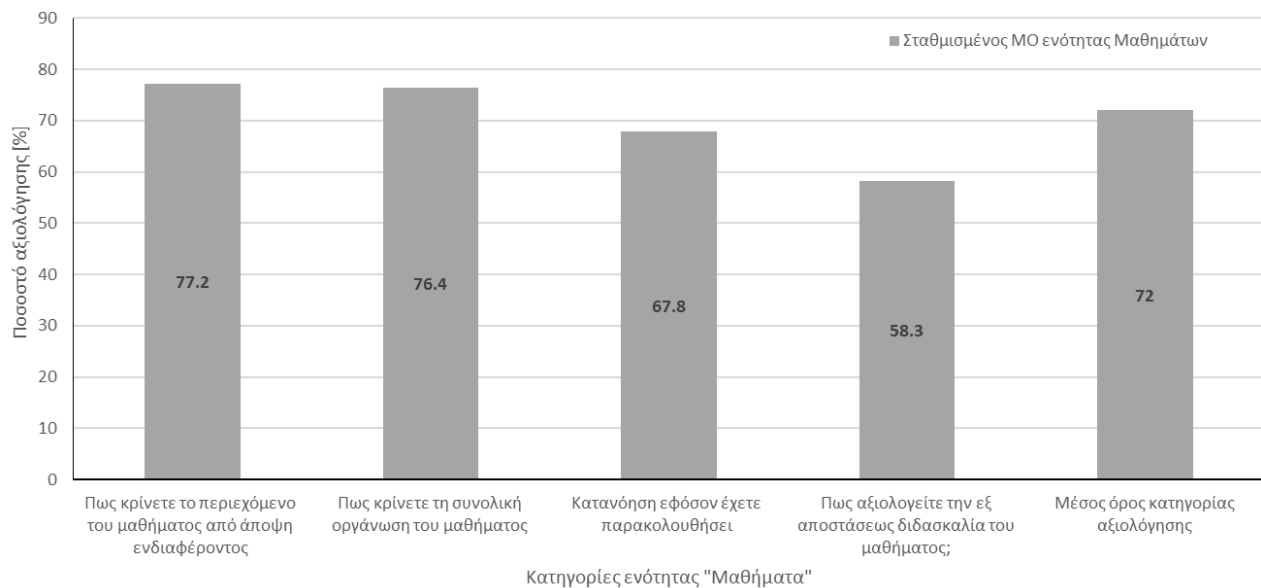
6.3. Αξιολόγηση μαθημάτων

Η αξιολόγηση των μαθημάτων του Τμήματος περιλαμβάνει τέσσερα (4) ερωτήματα, όπως αυτά φαίνονται στον Πίνακα 6.1 και παρουσιάζεται στα Σχήματα 6.5 και 6.6. Στο Σχήμα 6.5 παρουσιάζονται ανά κλίμακα αξιολόγησης 0% - 25% - 50% - 75% - 100% τα ποσοστά των τεσσάρων ερωτημάτων αξιολόγησης. Και για τα τέσσερα ερωτήματα το μεγαλύτερο ποσοστό αξιολογήσεων είναι στις κατηγορίες 75% και 100% συγκεντρώνοντας 74.9% στο περιεχόμενο του μαθήματος, 76.6% στην οργάνωση, 22.4% στην εξ' αποστάσεως διδασκαλία και 67.8% στην κατανόηση του μαθήματος. Οι αντίστοιχοι σταθμισμένοι μέσοι όροι (βλ. Σχήμα 6.6) είναι 77.2% στο περιεχόμενο του μαθήματος, 76.4% στην οργάνωση, 58.3% στην εξ' αποστάσεως διδασκαλία και 67.8% στην κατανόηση του μαθήματος. Τέλος, ανά ερώτημα αξιολόγησης το μεγαλύτερο ποσοστό είναι στην κλάση του

100% με 35.8% και έπεται η κλάση του 75% με 23.3%, καταλήγοντας σε ένα γενικό μέσο όρο αξιολόγησης για την ενότητα στο 72%.

Σχήμα 6.5: Αξιολόγηση μαθημάτων ανά ερώτημα και συνολικά

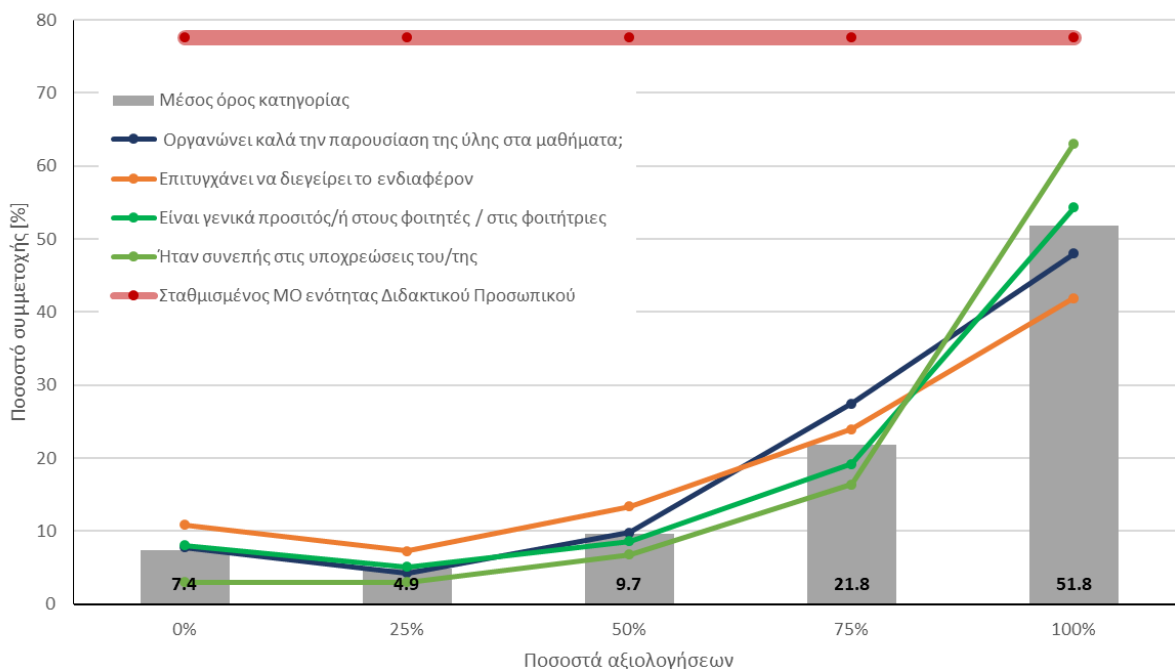

Σχήμα 6.6: Σταθμισμένοι μέσοι όροι αξιολόγησης στην κατηγορία μάθημα ανά ερώτημα.

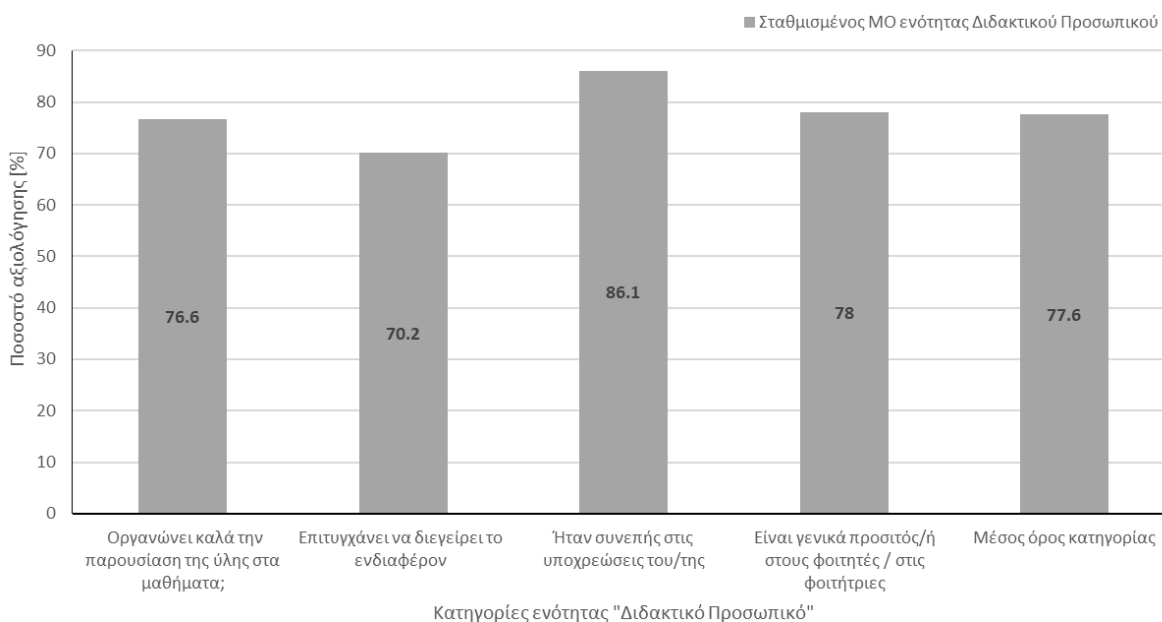
6.4. Αξιολόγηση Διδακτικού Προσωπικού

Η αξιολόγηση του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος περιλαμβάνει τέσσερα (4) ερωτήματα, όπως αυτά φαίνονται στον Πίνακα 6.1 και παρουσιάζεται στα Σχήματα 6.7 και 6.8. Στο Σχήμα 6.7 παρουσιάζονται ανά κλίμακα αξιολόγησης 0% - 25% - 50% - 75% - 100% τα ποσοστά των τεσσάρων ερωτημάτων αξιολόγησης που αφορούν στην οργάνωση του μαθήματος, την προσιτότητα στους φοιτητές, το ενδιαφέρον που διεγείρει και

την συνέπεια στις υποχρεώσεις του/της. Όπως και στην προηγούμενη ενότητα, οι κλίμακες αξιολόγησης 75% και 100% συγκεντρώνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά με 75.5% στην οργάνωση, 73.5% στην προσιτότητα, 65.9% στο ενδιαφέρον που προκαλεί στους φοιτητές για το αντικείμενο του μαθήματος, και 79.5% στη συνέπεια ως προς τις υποχρεώσεις του μαθήματος. Έτσι, ο μέσος όρος στην κλάση 0% είναι 7.4%, στην κλάση 25% είναι 4.9%, στην κλάση 50% είναι 9.7%, στην κλάση 75% φτάνει το 21.8%, καταλήγοντας στην κλάση 100% όπου το ποσοστό είναι 51.8%, το οποίο δείχνει ότι το μεγαλύτερο μέρος των αξιολογήσεων του διδακτικού προσωπικού είναι στην υψηλότερη κλίμακα με γενικό μέσο σταθμισμένο όρο στο 77.6%. Στο Σχήμα 6.8 φαίνεται ότι σε όλα τα ερωτήματα το ποσοστό αξιολόγησης είναι θετικό κυμαινόμενο από 70.2% για το ενδιαφέρον των φοιτητών, στο 86.1% της συνέπειας των διδασκόντων.

Σχήμα 6.7: Αξιολόγηση διδακτικού προσωπικού ανά ερώτημα και συνολικά.

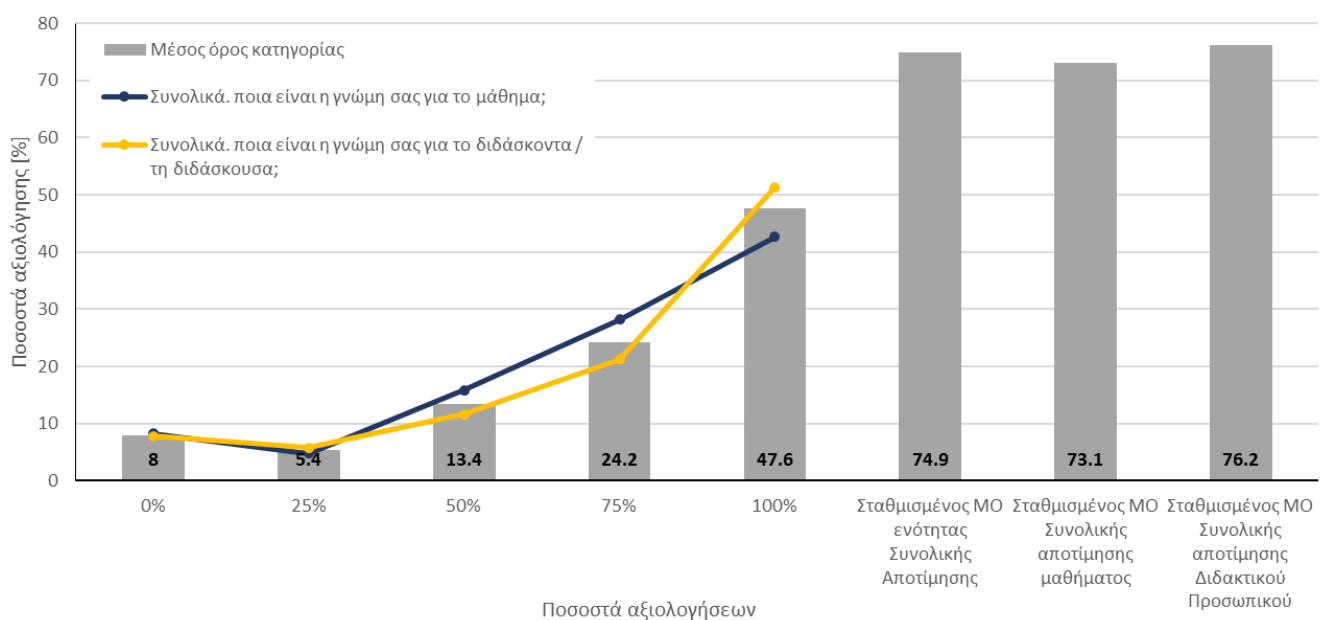

Σχήμα 6.8: Σταθμισμένοι μέσοι όροι αξιολόγησης στην κατηγορία διδακτικό προσωπικό ανά ερώτημα.

6.5. Συνολική αποτίμηση Διδακτικού Προσωπικού

Σε ότι αφορά τη συνολική αποτίμηση του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος περιλαμβάνει δύο (2) ερωτήματα, όπως αυτά φαίνονται στον Πίνακα 6.1 και αφορούν τη συνολική εικόνα για το μάθημα και για το διδάσκοντα. Παρά το ότι τα ερωτήματα αυτά ενδέχεται να φαίνονται επαναληπτικά των προηγούμενων, παρόλα αυτά έχουν ιδιαίτερη αξία καθώς σε μια ερώτηση καλείται ο ερωτώμενος να αποτιμήσει ευθέως το μάθημα και την/τον διδάσκουσα/διδάσκοντα.

Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο Σχήμα 6.9 όπου φαίνονται τόσο οι αξιολογήσεις στις κλίμακες 0%-100% όσο και συγκεντρωτικά. Όπως και στις προηγούμενες ενότητες, και για τα δύο ερωτήματα οι κρίσεις είναι θετικές με 70.8% στο ερώτημα της αξιολόγησης του μαθήματος και 72.5% στο ερώτημα της αξιολόγησης του διδακτικού προσωπικού να εμφανίζονται στις κλίμακες 75% και 100%. Οι αντίστοιχοι σταθμισμένοι μέσοι όροι είναι στο 73.1% και 76.2%, αντίστοιχα, ενώ ο γενικός σταθμισμένος μέσος όρος της ενότητας συνολικής αποτίμησης είναι 74.9%.

Σχήμα 6.9: Συνολική αποτίμηση μαθήματος και προσωπικού.

7. Ερευνητικό Έργο

Το ερευνητικό έργο του Τμήματος αναλύεται ως προς την παραγωγή δημοσιεύσεων, αναφορών στο δημοσιευμένο έργο, ερευνητικών προγραμμάτων και ερευνητικών δραστηριοτήτων καινοτομίας. Τα στοιχεία αφορούν σε όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό του Τμήματος εκτός και αν αναφέρεται ρητά κάποια διαφοροποίηση. Τα αναλυτικά στοιχεία και τα συμπεράσματα παρουσιάζονται στις επόμενες παραγράφους.

7.1. Δημοσιεύσεις

Η ανάλυση του δημοσιευμένου έργου του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΤΑΤΜ περιλαμβάνει την ανάλυση του έργου των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ του Τμήματος (22 μέλη ΔΕΠ) και των υπηρετούντων μελών ΕΔΙΠ (8 μέλη ΕΔΙΠ) τον Δεκέμβριο του 2023. Το παρακάτω σχήμα (Σχήμα 7.1) παρουσιάζει την εξέλιξη του συνολικού αριθμού των δημοσιεύσεων σε περιοδικά με κριτές και των αναφορών στις δημοσιεύσεις των 30 μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) ανά έτος από το έτος 2013 έως το έτος 2023, σύμφωνα με την βιβλιογραφική βάση δεδομένων *Scopus*.

Σχήμα 7.1: Εξέλιξη του συνολικού αριθμού των δημοσιεύσεων σε περιοδικά με κριτές (γραμμή) και των αναφορών στις δημοσιεύσεις (στήλες) των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) ανά έτος για την περίοδο 2013 – 2023 (πηγή: *Scopus*).

Ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων του εκπαιδευτικού προσωπικού, όπως είναι φυσιολογικό, παρουσιάζει διακύμανση από έτος σε έτος αλλά, κατά μέσο όρο, παρουσιάζει σημαντικά αυξητική τάση, κοντά στις έξι (6) δημοσιεύσεις ανά έτος. Ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων του εκπαιδευτικού προσωπικού, για την περίοδο 2013-2023, είναι 632 δημοσιεύσεις, ο αντίστοιχος αριθμός για την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 366 δημοσιεύσεις (57.9%), σύμφωνα με την πλατφόρμα βιβλιογραφικών δεδομένων *Scopus*. Ο μέσος όρος των συνολικών δημοσιεύσεων ανά έτος για την περίοδο 2013-2023 είναι 57.5 και την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 73.2. Η μέση παραγωγικότητα σε δημοσιεύσεις για κάθε μέλος εκπαιδευτικού προσωπικού ανά έτος είναι 1.91 (2013-2023) και 2.41 (2019-2023).

Τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι ικανοποιητικός και με σημαντικά αυξητική τάση την τελευταία πενταετία. Τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει διαχρονικά αυξητική τάση στην παραγωγικότητα δημοσιεύσεων από το εκπαιδευτικό προσωπικό, συνολικά και με ακόμα μεγαλύτερο ρυθμό την τελευταία πενταετία όπου οι δημοσιεύσεις αυξάνονται κατά εννέα (9) περίπου ανά έτος.

Τα στατιστικά στοιχεία, επίσης, δείχνουν ότι υπάρχει σημαντική διακύμανση στην παραγωγή δημοσιεύσεων μεταξύ των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού. Η διακύμανση αυτή οφείλεται κυρίως στην μικρή παραγωγικότητα δημοσιεύσεων από τα μέλη ΕΔΙΠ αλλά και στη διακύμανση στην παραγωγικότητα δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ ανά έτος. Τα αποτελέσματα αυτά αναδεικνύονται αν η παραπάνω ανάλυση διαφοροποιηθεί ως προς την κατηγορία εκπαιδευτικού προσωπικού. Συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων των ενεργών μελών ΔΕΠ για την περίοδο 2013-2023 είναι 632 δημοσιεύσεις, ενώ για την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 366 δημοσιεύσεις. Τα αντίστοιχα στοιχεία για τα μέλη ΕΔΙΠ είναι 18 δημοσιεύσεις για την περίοδο 2013-2023 και 8 δημοσιεύσεις για την περίοδο 2019-2023. Η μέση παραγωγικότητα σε δημοσιεύσεις για κάθε μέλος ΔΕΠ ανά έτος είναι 2.61 (2013-2023) και 3.33 (2019-2023), ενώ τα αντίστοιχα στοιχεία για τα μέλη ΕΔΙΠ είναι 0.18 (2013-2023) και 0.18 (2019-2023). Αξίζει να σημειωθεί ότι την τελευταία πενταετία (2019-2023), το 25% των μελών ΔΕΠ είχαν μέση παραγωγικότητα μεγαλύτερη ή ίση από 5.4 δημοσιεύσεις ανά έτος, ενώ το 50% των μελών ΔΕΠ είχαν μέση παραγωγικότητα μικρότερη από 2 δημοσιεύσεις ανά έτος. Για την ίδια περίοδο, το 50% των μελών ΕΔΙΠ παρουσιάζει παραγωγικότητα μικρότερη από 0.2 δημοσιεύσεις ανά έτος.

7.2. Αναφορές

Η ανάλυση της αναγνώρισης του δημοσιευμένου έργου του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΤΑΤΜ από τρίτους, περιλαμβάνει την ανάλυση των αναφορών στο δημοσιευμένο έργο των υπηρετούντων μελών ΔΕΠ του Τμήματος (22 μέλη ΔΕΠ) και των υπηρετούντων μελών ΕΔΙΠ (8 μέλη ΕΔΙΠ) τον Δεκέμβριο του 2023. Το Σχήμα 7.1 παρουσιάζει την εξέλιξη του συνολικού αριθμού των αναφορών στις δημοσιεύσεις των 30 μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) ανά έτος από το έτος 2013 έως το έτος 2023, σύμφωνα με την βιβλιογραφική βάση δεδομένων *Scopus*.

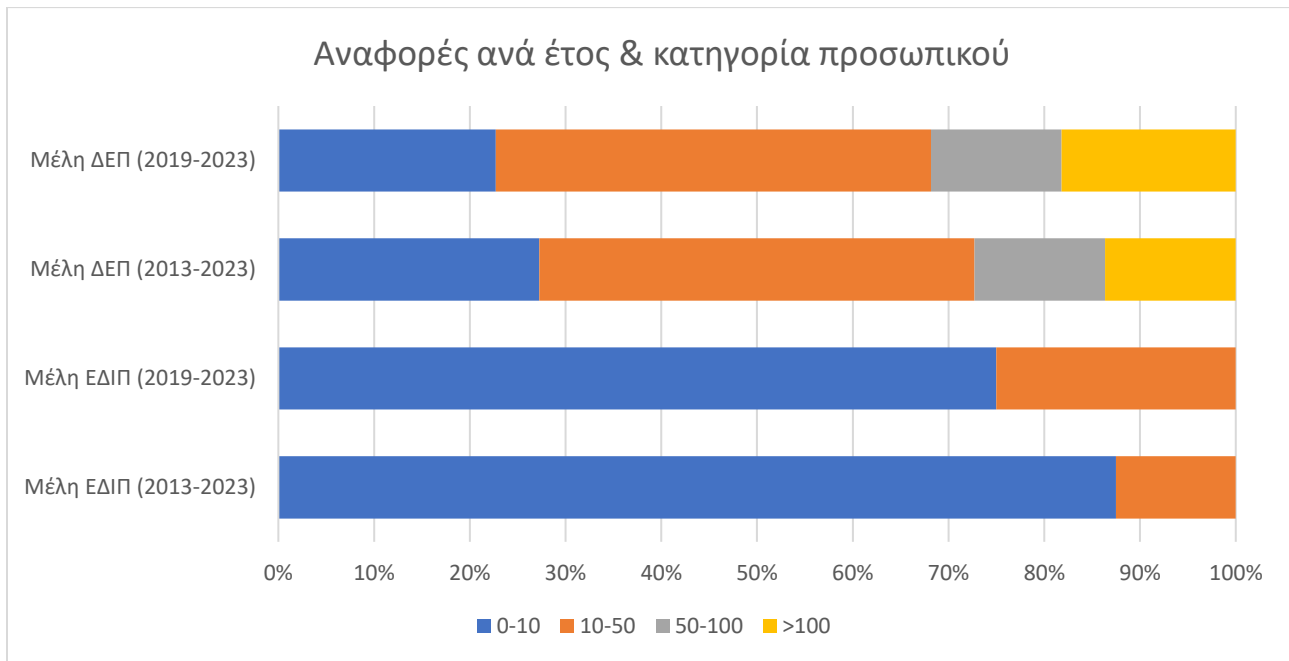
Ο συνολικός αριθμός αναφορών στο δημοσιευμένο έργο του εκπαιδευτικού προσωπικού, όπως είναι φυσιολογικό, παρουσιάζει διακύμανση από έτος σε έτος αλλά, κατά μέσο όρο, παρουσιάζει αυξητική τάση, 158 περίπου αναφορών ανά έτος. Ο συνολικός αριθμός αναφορών, για την περίοδο 2013-2023, είναι 8878 αναφορές, ο αντίστοιχος αριθμός για την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 7623 αναφορές, σύμφωνα με την βάση βιογραφικών δεδομένων *Scopus*. Ως εκ τούτου, περίπου 86% των συνολικών αναφορών της περιόδου 2013-2023 αποκτήθηκαν κατά την τελευταία πενταετία.

Ο μέσος όρος των συνολικών αναφορών ανά έτος για την περίοδο 2013-2023 είναι 982.91 αναφορές και την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 1524.60 αναφορές. Ο μέσος αριθμός αναφορών στο δημοσιευμένο έργο για κάθε μέλος εκπαιδευτικού προσωπικού ανά έτος είναι 32.76 (2013-2023) και 50.8 (2019-2023). Οι αντίστοιχες τυπικές αποκλίσεις στις αναφορές ανά μέλος εκπαιδευτικού προσωπικού είναι 671.23 (2013-2023) και 488.11 (2019-2023). Αξίζει να σημειωθεί ότι κατά την τελευταία πενταετία (2019-2023) το 25% του εκπαιδευτικού προσωπικού έχει αριθμό αναφορών στο δημοσιευμένο έργο ίσο ή μεγαλύτερο από 42 ανά έτος, ενώ το 50% του εκπαιδευτικού προσωπικού έχει αριθμό αναφορών μικρότερο από 17 ανά έτος. Οι εν λόγω δείκτες καταδεικνύουν σημαντική διακύμανση στον αριθμό των αναφορών στο δημοσιευμένο έργο του εκπαιδευτικού προσωπικού.

Τα παραπάνω στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι ο συνολικός αριθμός αναφορών στο δημοσιευμένο έργο των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού είναι ικανοποιητικός και παρουσιάζει μία ιδιαίτερα αυξητική τάση την τελευταία πενταετία (2019-2023). Συνολικά, υπάρχει διαχρονικά αυξητική τάση στον αριθμό των συνολικών αναφορών στο δημοσιευμένο έργο του εκπαιδευτικού προσωπικού, η οποία προσεγγίζει τις 158 αναφορές/έτος, ενώ την τελευταία πενταετία (2019-2023) η μέση ετήσια αύξηση ξεπερνά τις 225 αναφορές.

Τα στατιστικά στοιχεία, επίσης, δείχνουν ότι υπάρχει σημαντική διακύμανση στον αριθμό αναφορών μεταξύ των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού, η οποία όμως παρουσιάζει μειωτικές τάσεις τα τελευταία χρόνια. Η διακύμανση αυτή οφείλεται κυρίως στην μικρή παραγωγικότητα δημοσιεύσεων από τα μέλη ΕΔΙΠ, στην έντονη διακύμανση στην παραγωγικότητα δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ και στην ηλικιακή σύνθεση και εμπειρία των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος. Τα αποτελέσματα αυτά αναδεικνύονται εντονότερα αν η παραπάνω ανάλυση διαφοροποιηθεί ως προς την κατηγορία εκπαιδευτικού προσωπικού. Συγκεκριμένα, ο συνολικός αναφορών σε δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ για την περίοδο 2013-2023 είναι 10571 αναφορές (τυπική απόκλιση = 671.23 αναφ.), για την τελευταία πενταετία (2019-2023) είναι 7460 αναφορές (τυπική απόκλιση = 488.11 αναφ.) και για τη συνολική επιστημονική περίοδο των μελών ΔΕΠ είναι 12662 αναφορές (τυπική απόκλιση = 749.68 αναφ.). Τα αντίστοιχα στοιχεία για τα μέλη ΕΔΙΠ είναι 241 αναφορές για την περίοδο 2013-2023 (τυπική απόκλιση = 45.02 αναφ.), 163 αναφορές για την περίοδο 2019-2023 (τυπική απόκλιση = 25.81 αναφ.) και 251 αναφορές για τη συνολική επιστημονική περίοδο των μελών ΕΔΙΠ (τυπική απόκλιση = 47.66 αναφ.). Ο μέσος αριθμός αναφορών σε δημοσιεύσεις για κάθε μέλος ΔΕΠ ανά έτος είναι 43.68 (2013-2023) και 67.82 (2019-2023), ενώ τα αντίστοιχα στοιχεία για τα μέλη ΕΔΙΠ είναι 2.43 (2013-2023) και 3.62 (2019-2023) αναφορές.

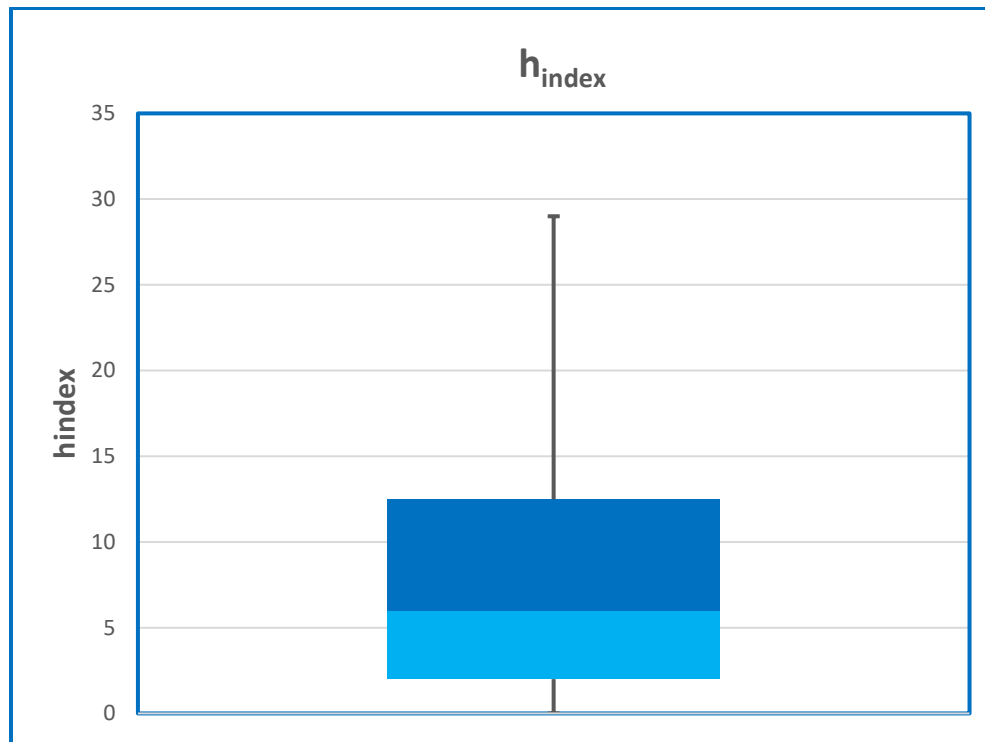
Η διακύμανση στον συνολικό αριθμό αναφορών στις δημοσιεύσεις του εκπαιδευτικού προσωπικού φαίνεται και στο παρακάτω ραβδόγραμμα (Σχήμα 7.2) για τις περιόδους 2019-2023 και 2013-2023. Είναι εμφανές ότι η πλειοψηφία των μελών ΔΕΠ (73% για την περίοδο 2013-2023 και 77% για τη περίοδο 2019-2023) έχουν πάνω από 10 αναφορές ανά έτος, ενώ την περίοδο 2019-2023, πάνω από 30% των μελών ΔΕΠ έχουν αριθμό ετήσιο αριθμό αναφορών πάνω από 50. Αντίστοιχα, η πλειοψηφία των μελών ΔΕΠ (87.5% για την περίοδο 2013-2023 και 75% για την περίοδο 2019-2023) παρουσιάζουν μέχρι 10 αναφορές ανά έτος.

Σχήμα 7.2: Ραβδόγραμμα της ποσοστιαίας κατανομής των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού βάσει του αριθμού αναφορών ανά έτος (0-10, 10-50, 50-100 & >100 αναφορές) και της κατηγορίας του προσωπικού (μέλη ΔΕΠ & ΕΔΙΠ) για την περίοδο 2013-2023 και 2019-2023 (πηγή: *Scopus*).

Επίσης, το παρακάτω σχήμα (Σχήμα 7.3) παρουσιάζει τη διακύμανση του δείκτη h_{index} για το σύνολο των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος για τη συνολική επιστημονική περίοδο (θεωρήθηκαν δεδομένα από το 1990 μέχρι το 2023). Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η αναγνώριση του επιστημονικού/ερευνητικού έργου των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού δεν κρίνεται μόνο από τις αναφορές στο δημοσιευμένο έργο αλλά και από σημαντικές βραβεύσεις επιστημονικών φορέων, την κατοχή θέσεων σε επιστημονικούς

οργανισμούς και ενώσεις και θέσεις συντάκτη (Editor, Editor-in-Chief) καθώς και μέλους εκδοτικών / συντακτικών επιτροπών (Member of Editorial Board) διεθνών επιστημονικών περιοδικών. Ωστόσο, η διακύμανση στις αναφορές του δημοσιευμένου έργου του εκπαιδευτικού προσωπικού θα πρέπει να συζητηθεί από τα συλλογικά όργανα του Τμήματος, να αναδειχθεί η σημαντικότητα των αναφορών και να χρησιμοποιηθεί για πιο επιλεκτική πολιτική προσλήψεων στο μέλλον.

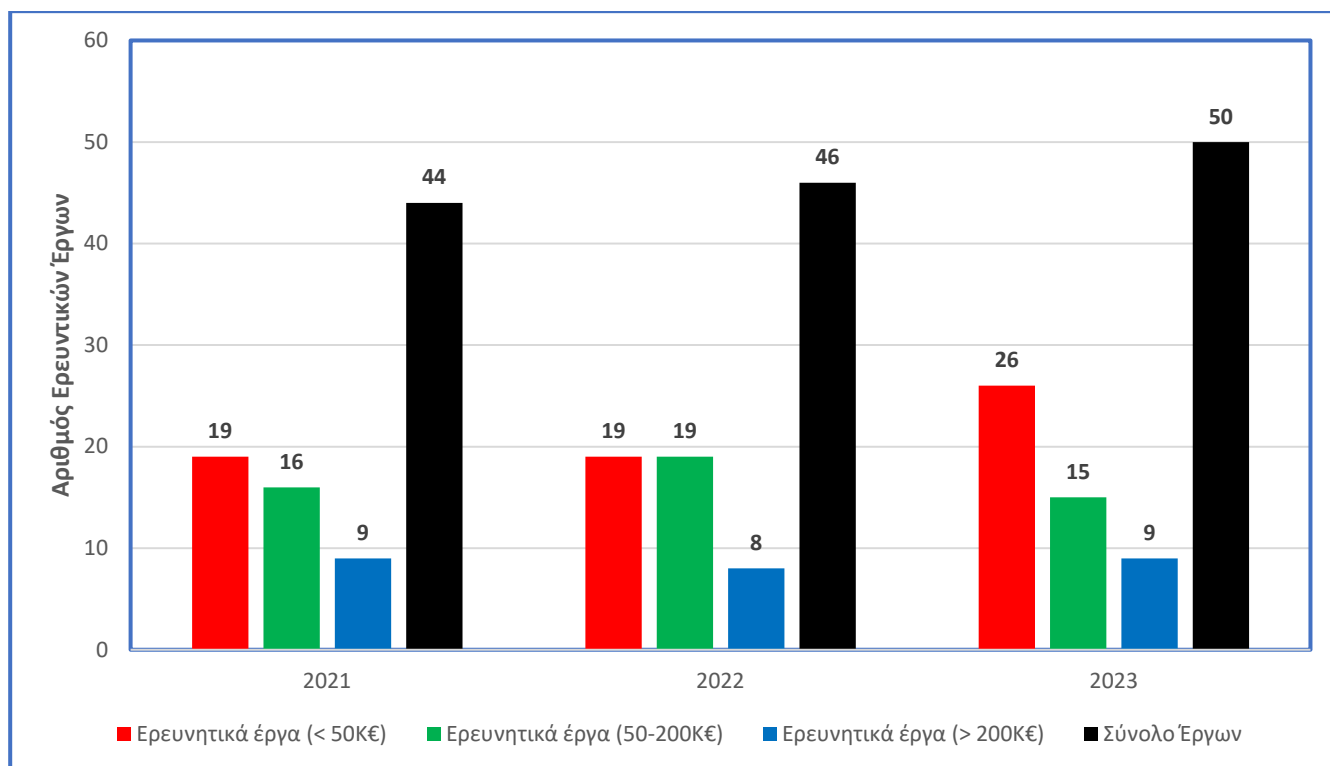
Σχήμα 7.3: Θηκόγραμμα του δείκτη hindex του εκπαιδευτικού προσωπικού του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ) για τη συνολική επιστημονική περίοδο των μελών (πηγή: Scopus)

7.3. Ερευνητικά Έργα

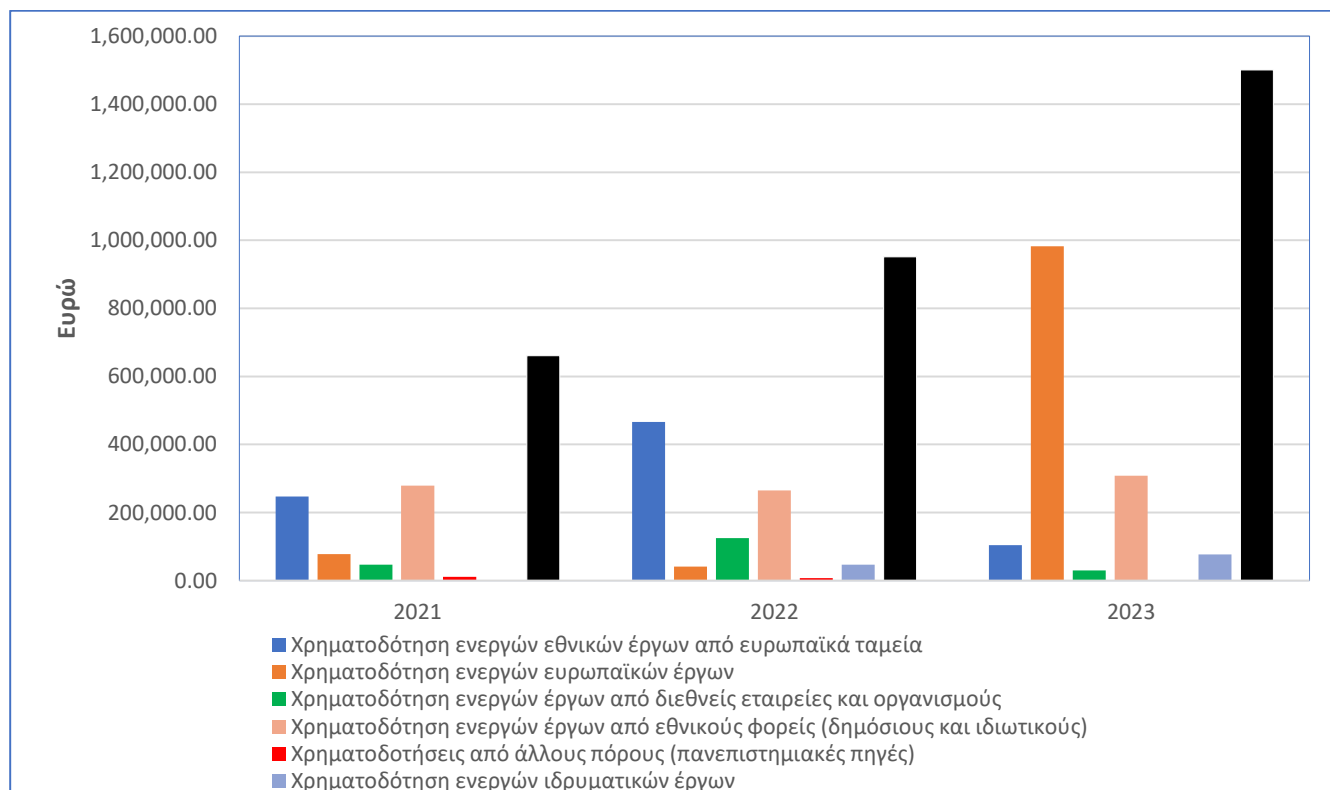
Η ανάλυση των ερευνητικών προγραμμάτων του εκπαιδευτικού προσωπικού του ΤΑΤΜ, κυρίως των μελών ΔΕΠ του Τμήματος, περιλαμβάνει την ανάλυση των στοιχείων, όπως αυτά τηρούνται και επικαιροποιούνται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (ΕΛΚΕ) του ΑΠΘ. Τα στοιχεία αυτά αφορούν στο συνολικό ερευνητικό έργο, κυρίως των μελών ΔΕΠ του Τμήματος.

Στο σχήμα 7.4 παρουσιάζει η κατανομή του αριθμού των ερευνητικών προγραμμάτων ως προς τον προϋπολογισμό τους για τα τρία τελευταία έτη 2021, 2022 και 2023 σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα από τον ΕΛΚΕ ΑΠΘ.

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι το σύνολο των ερευνητικών έργων του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022 και 2023 ήταν 44, 46 και 50, αντίστοιχα. Τα περισσότερα έργα (64 έργα στο σύνολο των τριών ετών) είχαν προϋπολογισμό μικρότερο από 50.000 Ευρώ (19 έργα για το 2021, 19 έργα για το 2022 και 26 έργα για το 2023) ακολουθούμενα (50 έργα, αντίστοιχα) από ερευνητικά έργα με προϋπολογισμό μεταξύ 50.000 και 200.000 Ευρώ (16 έργα για το 2021, 19 έργα για το 2022 και 15 έργα για το 2023) και 26 έργα με προϋπολογισμό μεγαλύτερο από 200.000 Ευρώ (9 έργα για το 2021, 8 έργα για το 2022 και 9 έργα για το 2023). Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εκπονούν σε σχετική ισορροπία τόσο μικρού προϋπολογισμού έργα όσο και μεγάλου προϋπολογισμού έργα.

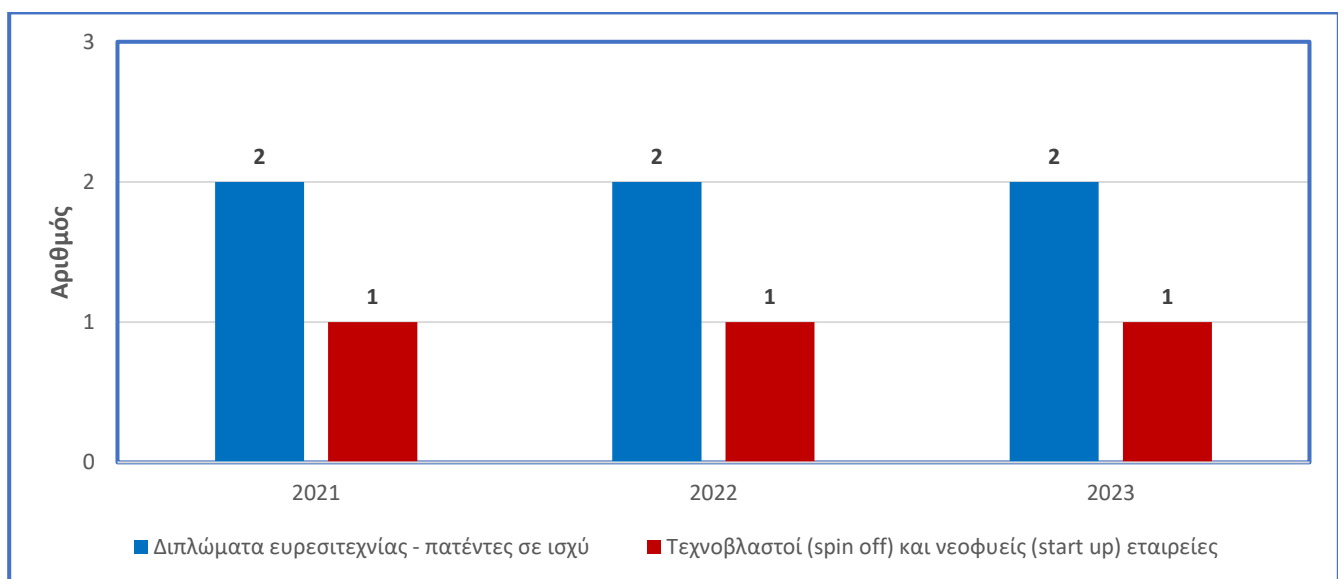
Σχήμα 7.4: Αριθμός ερευνητικών προγραμμάτων ως προς τον προϋπολογισμό τους για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ)

Σχήμα 7.5: Συνολικός προϋπολογισμός ερευνητικών έργων του Τμήματος ανά πηγή χρηματοδότησης για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ)

Το Σχήμα 7.5 παρουσιάζει την κατανομή του συνολικού προϋπολογισμού των ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος ως προς την πηγή χρηματοδότησης τους για τα τρία τελευταία έτη, 2021, 2022, 2023 σύμφωνα με τα διαθέσιμα δεδομένα από τον ΕΛΚΕ ΑΠΘ.

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν ότι ο συνολικός προϋπολογισμός των ερευνητικών έργων για τα έτη 2021, 2022 και 2023 ήταν περίπου 661.000 Ευρώ, 951.000 Ευρώ και 1.500.000 Ευρώ, αντίστοιχα. Κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας, ο συνολικός προϋπολογισμός παρουσιάζει μία ιδιαίτερα αυξητική τάση, με τη μέση ετήσια αύξηση να ξεπερνά το 50%. Οι κύριες πηγές χρηματοδότησης των ερευνητικών προγραμμάτων ήταν από: Εθνικά έργα χρηματοδοτούμενα από Ευρωπαϊκά ταμεία, Ευρωπαϊκά προγράμματα, Εθνικούς (δημόσιους και ιδιωτικούς) φορείς και Διεθνείς εταιρείες και οργανισμούς. Η χρηματοδότηση, λοιπόν, των ερευνητικών προγραμμάτων του Τμήματος προέρχεται τόσο από Εθνικούς πόρους και ταμεία όσο και από Ευρωπαϊκές και Διεθνείς πηγές. Η χρηματοδότηση προέρχεται τόσο από Δημόσιους όσο και Ιδιωτικούς φορείς. Τα στοιχεία αυτά δείχνουν και την ερευνητική εξωστρέφεια των μελών ΔΕΠ του Τμήματος τόσο σε εθνικό όσο και σε Ευρωπαϊκό και Διεθνές επίπεδο.

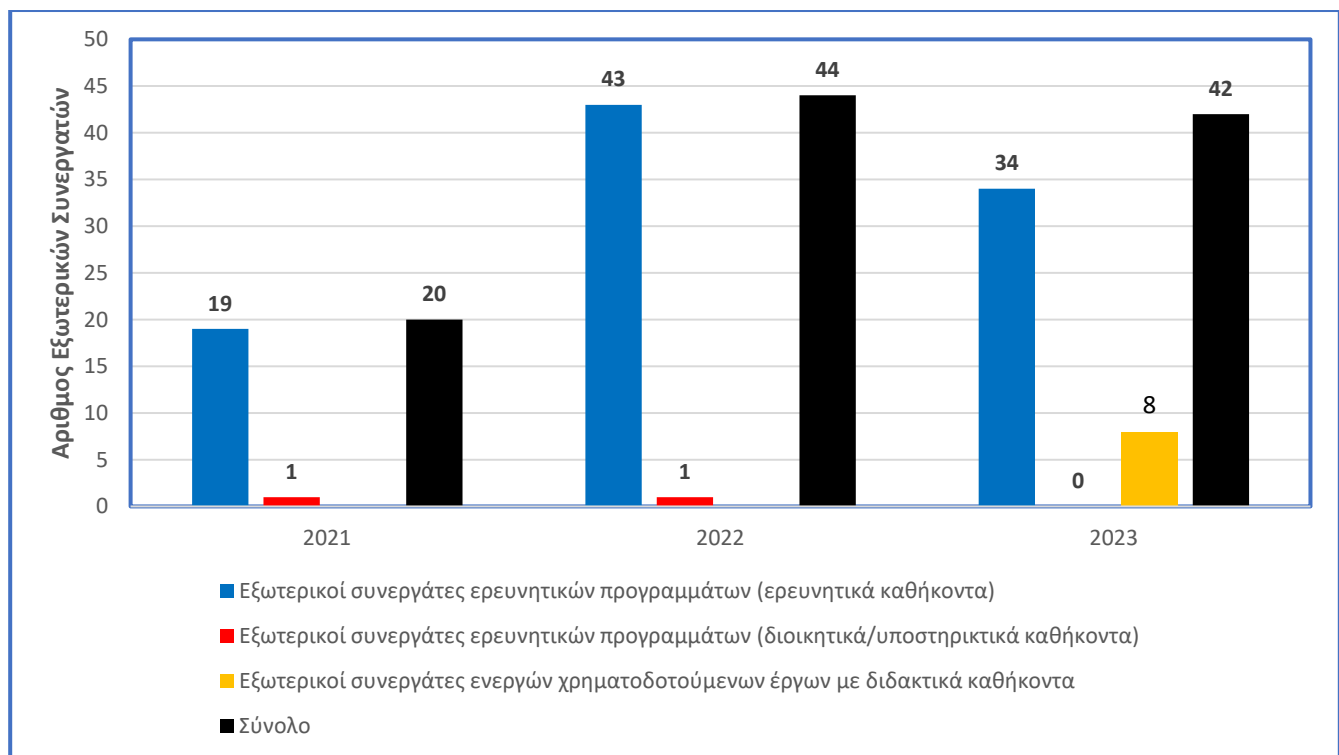

Σχήμα 7.6: Αριθμός διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και συμμετοχή στη δημιουργία τεχνοβλαστών και νεοφυών εταιρειών του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ)

Ένα στοιχείο που δείχνει την προαγωγή της τεχνολογικής καινοτομίας είναι και η κατοχή διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και η συμμετοχή στη δημιουργία τεχνοβλαστών (spin off) και νεοφυών εταιρειών (start up). Το Σχήμα 7.6 παρουσιάζει των αριθμών των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και δημιουργίας τεχνοβλαστών και νεοφυών εταιρειών για τα έτη 2021, 2022, 2023. Τα στοιχεία δείχνουν ότι το Τμήμα καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας τριετίας έχει δύο (2) διπλώματα ευρεσιτεχνίας και μία (1) συμμετοχή στη δημιουργία τεχνοβλαστού ή νεοφυούς εταιρείας.

Σημαντική παράμετρος είναι τα ερευνητικά έργα να δίνουν την δυνατότητα απασχόλησης σε εξωτερικούς ερευνητικούς συνεργάτες, κυρίως σε νεότερους επιστήμονες και ερευνητές. Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΕΛΚΕ ΑΠΘ στα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022 και 2023 (Σχήμα 7.7), απασχολούταν συνολικά 20, 44 και 42 εξωτερικοί συνεργάτες, αντιστοίχα. Από αυτούς 19, 43 και 34 για τα έτη 2021, 2022 και 2023, αντίστοιχα ήταν ερευνητικοί συνεργάτες. Κατά τα έτη 2021 και 2022, ένας/μία (1) συνεργάτης είχε διοικητικά/υποστηρικτικά καθήκοντα, ενώ κατά το έτος 2023, 8 εξωτερικοί συνεργάτες είχαν διδακτικά καθήκοντα.

Συμπερασματικά, το ερευνητικό έργο των μελών ΔΕΠ του Τμήματος κρίνεται πολύ αξιόλογο, τόσο ως προς τον αριθμό των ερευνητικών προγραμμάτων, το ύψος της χρηματοδότησης, τον ρυθμό αύξησης του αριθμού των προγραμμάτων και την κατανομή τους ανά μέλος ΔΕΠ. Η χρηματοδότηση των προγραμμάτων αυτών προέρχεται τόσο από Εθνικές (συγχρηματοδοτούμες ή μη) όσο και από Ευρωπαϊκές και Διεθνείς πηγές που προέρχονται από το δημόσιο αλλά και τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας. Οι ερευνητικές περιοχές των προγραμμάτων αντανακλούν τα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και της εξειδίκευσης των μελών ΔΕΠ. Παράγεται ερευνητικό έργο, θεωρητικό και εφαρμοσμένο, και τεχνολογική καινοτομία όπως φαίνεται και από τον αριθμό ευρεσιτεχνιών και τη συμμετοχή στη δημιουργία τεχνοβλαστών και νεοφυών εταιρειών. Τα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος δίνουν ευκαιρίες απασχόλησης στην έρευνα σε εξωτερικούς συνεργάτες, κυρίως νεότερους επιστήμονες.

Σχήμα 7.7: Αριθμός εξωτερικών συνεργατών, οι οποίοι απασχολούταν στα ερευνητικά προγράμματα του Τμήματος για τα έτη 2021, 2022, 2023 (πηγή: ΕΛΚΕ ΑΠΘ)

7.4. Συνεργασίες

Το ΤΑΤΜ συμμετέχει στις συμφωνίες που έχει συνάψει το ΑΠΘ με ιδρύματα του εξωτερικού, καθώς επίσης και σε συμφωνίες μέσω του προγράμματος ERASMUS+ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πέρα από αυτές τις συμφωνίες, το Τμήμα έχει συνάψει επιπλέον συμφωνίες συνεργασίας, μεταξύ των οποίων είναι η συμφωνία επιστημονικής συνεργασίας με την Έδρα UNESCO στην Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά και την Έδρα EU ERA στην Ψηφιακή Πολιτιστική Κληρονομιά του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου και η συμφωνία επιστημονικής συνεργασίας με την Εφορεία Εναλίων Αρχαιοτήτων, Ειδικής Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΥΠΠΟΑ. Στο πλαίσιο των συμφωνιών αυτών προάγεται η έρευνα των μελών του Τμήματος, ενώ παράλληλα δίνεται η δυνατότητα μεταφοράς τεχνογνωσίας προς όφελος του κοινωνικού συνόλου και του πολιτισμού.

8. Συμπεράσματα

Κατά την τελευταία δεκαετία ο αριθμός των μελών ΔΕΠ του ΤΑΤΜ έχει μειωθεί κατά 30% περίπου, ενώ η προβολή του αριθμού μελών ΔΕΠ (25) του Τμήματος κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 στο 2026-2027 με βάση τις προβλεπόμενες αποχωρήσεις λόγω συνταξιοδότησης, προβλέπει την παρουσία μόνο 17 μελών ΔΕΠ – χωρίς να ληφθούν υπόψη πιθανές νέες προσλήψεις. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το Μ.Ο. της ηλικίας των μελών ΔΕΠ που πλέον αγγίζει τα 55 έτη, εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους για την ακαδημαϊκή και ερευνητική αριστεία του Τμήματος. Ο κίνδυνος αυτός, ενισχύεται περαιτέρω, από το Μ.Ο. ηλικίας του λοιπού εκπαιδευτικού προσωπικού αλλά και τον αυξανόμενο χρόνο φοίτησης. Περαιτέρω, η εύρυθμη λειτουργία και διοικητική υποστήριξη του ΤΑΤΜ είναι δυσχερής καθότι ο αριθμός το διοικητικού προσωπικού έχει μειωθεί κατά 50% την τελευταία 10ετία. Εξίσου σημαντικός είναι και ο χαμηλός αριθμός λοιπού προσωπικού, ιδιαίτερα σε ένα Τμήμα που λόγω φυσιογνωμίας χρειάζεται τεχνικό και εργαστηριακό προσωπικό.

Ως προς τον αριθμό των φοιτητών/τριων που φοιτούν στην κανονική περίοδο σπουδών παρατηρείται μια γενικότερη μείωση αλλά παρατηρείται σημαντική αύξηση των επί πτυχίω φοιτητών/τριων. Επομένως, φαίνεται πως η εφαρμογή της ενιαίας βάσης εισαγωγής οδήγησε σε αποκλιμάκωση του υψηλού αριθμού πρωτοετών φοιτητών/τριων που είχε το Τμήμα τα προηγούμενα έτη. Αρνητικό γεγονός αποτελεί η πτώση του ποσοστού των φοιτητών/φοιτητριών σε κανονικά έτη σπουδών, γεγονός που δρα και επιβαρυντικά ως προς την παρεχόμενη ποιότητα σπουδών-λαμβάνοντας υπόψη και το μειωμένο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Όσον αφορά την κινητικότητα προς το εξωτερικό των φοιτητών/τριων του Τμήματος, αξίζει να αναφερθεί πως η μεσολάβηση της περιόδου της πανδημίας του κορονοϊού είχε δικαιολογημένα αρνητικό αντίκτυπο στις μετακινήσεις. Παρόλαυτα, η κατάσταση τείνει να ομαλοποιηθεί τα τελευταία χρόνια, δηλαδή στην μετα-κορονοϊού εποχή.

Ο αριθμός των πτυχιούχων κυμαίνεται σε σταθερά επίπεδα με περίπου 59 πτυχιούχους ανά έτος, όπου το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023 8.97% από αυτούς να αποφοιτούν στην κανονική διάρκεια σπουδών (5 έτη) κατά το ακαδημαϊκό έτος 2022-2023, 62.82% μεταξύ 5 και 7 ετών φοίτησης, και 28.21% μετά από 7 έτη φοίτησης. Αντίστοιχα για την περίοδο που εξετάζεται ο μέσος όρος είναι 21.53% για φοίτηση έως 5 έτη, 57.30% από 5 έως 7 και 21.16% για πάνω από 7 έτη. Το μεγαλύτερο ποσοστό φοιτητών αποφοιτούν με βαθμό διπλώματος «Λίαν Καλώς» (94.25%) και παρά τη διακύμανση των ποσοστών, δεν παρατηρείται κάποια σημαντική τάση βελτίωσης με το χρόνο.

Στόχος του Τμήματος πρέπει να είναι και η συνεχής ενθάρρυνση των φοιτητών για συμμετοχή στη διαδικασία αξιολόγησης του ΠΠΣ και των διδασκόντων. Το Τμήμα από χαμηλά ποσοστά συμμετοχής την περίοδο 2014-2016 (8.8% - 9.9%), έφτασε σε συμμετοχή 21.50% το Ακαδημαϊκό Έτος 2022-2023. Η συμμετοχή είναι μεγάλη στα πρώτα έτη σπουδών και φθίνει ειδικά για τους επί πτυχίω φοιτητές κάτι που ίσως καταδεικνύει και την αποστασιοποίηση των φοιτητών αυτών από τα Ακαδημαϊκά δρώμενα στο Τμήμα. Η αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων, παρά τη σημαντική κάμψη τα έτη 2014-2018, παρουσιάζεται βελτιωμένη με την πάροδο των ετών φτάνοντας στο ποσοστό 74.9% συνολικής θετικής αποτίμησης το Ακαδημαϊκό έτος 2022-2023. Για την αύξηση της συμμετοχής στην αξιολόγηση, θα ήταν προτιμότερο η συμμετοχή των φοιτητών/τριών να μην ήταν προαιρετική και να πραγματοποιείται με κοινό τρόπο κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των μαθημάτων.

Σημαντική παράμετρο αποτελεί και το ερευνητικό έργο του Τμήματος, που αφορά δημοσιεύσεις και ερευνητικά έργα των μελών του εκπαιδευτικού προσωπικού του (μέλη ΔΕΠ και μέλη ΕΔΙΠ). Τα στοιχεία δείχνουν ότι υπάρχει διαχρονικά αυξητική τάση στην παραγωγικότητα δημοσιεύσεων από το εκπαιδευτικό προσωπικό, συνολικά, η οποία προσεγγίζει τις έξι (6) δημοσιεύσεις/έτος. Εμφανίζει όμως σημαντική μεταβλητότητα που είναι μειούμενη με τον χρόνο και οφείλεται κυρίως στην μικρή παραγωγικότητα δημοσιεύσεων από τα μέλη ΕΔΙΠ. Την τελευταία δεκαετία, ο μέσος όρος δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ είναι 2.6 δημοσιεύσεις ανά έτος ενώ των μελών ΕΔΙΠ 0.18. Αυτό είναι ένα θέμα που χρήζει συζήτησης από τα συλλογικά όργανα του Τμήματος,

ώστε να βρεθούν τρόποι για την υποστήριξη των μελών ΔΕΠ και ΕΔΙΠ προκειμένου να αυξηθεί η παραγωγικότητά τους και να αποτυπωθεί ο όγκος διδασκαλίας και διοικητικού έργου, που ίσως λειτουργεί περιοριστικά στο διαθέσιμο χρόνο για έρευνα και δημοσιεύσεις.

Σε ότι αφορά τα ερευνητικά έργα, κυρίως των μελών ΔΕΠ, του Τμήματος φαίνεται μια μέση αυξητική τάση στον συνολικό αριθμό ερευνητικών προγραμμάτων για την τελευταία δεκαετία 2014-2023. Ενδεικτικά, το έτος 2023, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος εκπονούσαν, συνολικά, 50 ερευνητικά προγράμματα. Ο μεγαλύτερος αριθμός ερευνητικών έργων, 26 κατά το έτος 2023, είναι αξίας μικρότερης των 50 κ€, 15 έργα μεταξύ 50 κ€ και 200 κ€, ενώ 9 έργα ανά έτος αφορούν χρηματοδοτήσεις > 200 κ€. Στα έργα αυτά, αξιολογείται ως σημαντική η συμμετοχή ικανοποιητικού αριθμού εξωτερικών συνεργατών, 34 για έτος 2023, που αφορά νέους επιστήμονες που έχουν την ευκαιρία να απασχολούνται στην έρευνα. Κρίνεται ότι το Τμήμα θα πρέπει να παρέχει στα μέλη ΔΕΠ τα μέσα (υλικοτεχνικός εξοπλισμός, χώροι εργασίας, ανανέωση εξοπλισμού, φόρτος διδακτικών και διοικητικών υποχρεώσεων), ώστε να μπορούν να συμμετέχουν στη διαμόρφωση ερευνητικών προτάσεων προκειμένου τόσο ο αριθμός των έργων όσο και η χρηματοδότηση, να αυξηθούν.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί η σημαντική συνεισφορά στη διδασκαλία των 8 εξωτερικών συνεργατών μέσω χρηματοδοτούμενων έργων, γεγονός που καταδεικνύει την ανάγκη ενίσχυσης του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος με νέα μέλη ΔΕΠ.